

Notulen

Vergadering van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum	:	29 juni 2020
Voorzitter	:	dhr. A.Th.H. van Dijk
Griffier	:	mw. K. Bolt
Contactpersoon griffie	:	mw. V. Mulder - statengriffie@noord-holland.nl

5

10

15

20

Aanwezig: Mw. R. Alberts-Oosterbaan (SP), dhr. R.J.P. Baljeu (Fractie Baljeu), mw. I.A. Bezaan (PVV), dhr. D.J. van den Berg (FvD), dhr. M.N. Bolkestein (VVD), dhr. M.T. Cardol (GL), dhr. J.J. Carton (PvdA), dhr. M. Deen (PVV), dhr. R.J. Dekker (FvD), dhr. J. Dessing (FvD), mw. S.S. Doevendans (PvdA), dhr. J.W. Dulfer (GL), mw. A. Er (GL), dhr. G.E.E. Everduim (DENK), mw. G. Van Geffen (VVD), mw. A. Gielen (GL), dhr. J.P.H.M. van Gilse (VVD), mw. L. Gonggrijp (D66), dhr. J. Gringhuis (GL), dhr. G.J.W. Hartog (VVD), dhr. D.G. Heijnen (CDA), dhr. J.P. Hollebeek (PvdD), dhr. W. Hoogervorst (SP), mw. A.A.J. Jellema (PvdA), dhr. E.W.J. Jensen (FvD), mw. J.F.L. Kaamer van Hoegee (VVD), dhr. E.B. Kanik (D66), mw. A.C. Kapitein (D66), dhr. N. Kaptheijns (PVV), dhr. M.C.A. Klein (CU), mw. R.P.M. Kocken (GL), dhr. G.H.J. Kohler (FvD), mw. W. Koning-Hoeve (CDA), Ines Kostić (PvdD), mw. C.D.M. Kuiper-Kuijpers (CDA), dhr. G.L.J. Leerink (PvdA), dhr. E.J. van der Maas (VVD), dhr. I.J.M. Mantel (FvD), mw. M.A.H. van Meerten-Kok (VVD), mw. A. Nanninga (FvD), mw. M. Sanderse (CDA), dhr. E.M.A. Smaling (SP), mw. W. van Soest (50PLUS/PvdO), dhr. M.C. Steeman (D66), mw. A.J.C.E. Strens (D66), dhr. K.J. Terwal (VVD), mw. J. Vastenhout (FvD), dhr. B.L. Vink (D66), dhr. L.Hj. Voskuil (PvdA), mw. A.T.B. de Vries (PvdA), mw. N.M. van der Waart (GL), mw. T.K. van Wijnen (GL), dhr. B.G.P. de Wit (VVD), dhr. G.R. Zaal (GL), dhr. F.A.S. Zoon (PvdD)

Afwezig:

	Agenda	Paginanummer
25	1. Opening en mededelingen	03
	2. Vaststellen agenda en regeling van werkzaamheden	04
	2.a. Beëdiging en installatie duo-commissielid 50plus/PvdO	25
	3.a. Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding	26
	3.b. Lijst geheimhouding PS	26
30	4. Vaststelling notulen van de vergaderingen van 18 en 25 mei 2020	26
	5. Vaststelling strategische Statenagenda	26
	6. Vaststelling lijst ingekomen stukken	26
	7. Voortgangslijst van moties	27
	8. Hamerstukken	27
35	8.a. Statenvoordracht 36 Aanwijzen GS-leden in recreatieschappen	27
	8.b. Statenvoordracht 35 Aanwijzen plv. lid Algemeen Bestuur Waddenfonds	27
	8.c. Statenvoordracht 34 Aanwijzen lid Programmaraad Randstedelijke Rekenkamer	27
	8.d. Statenvoordracht 37 Vergaderschema PS en commissies 2021	27
40	8.e. Statenvoordracht 28 Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek: Zienswijze Ontwerpbegroting 2021, 1ste begrotingswijziging 2021 en voorlopige jaarrekening 2019	27
	8.f. Statenvoordracht 29 Omgevingsdienst Noord-Holland Noord: Zienswijze Ontwerpbegroting 2021, Jaarstukken 2019 en de	
45	Resultaatbestemming	27

	8.g.	Statenvoordracht 30 Omgevingsdienst IJmond; zienswijze begrotingswijziging 2020 en begroting 2021	27
	8.h.	Statenvoordracht 31 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied; zienswijze begroting 2021	27
50	8.i.	Statenvoordracht 27 Zienswijzen 2020 financiële stukken recreatieschappen	27
	8.j.	Statenvoordracht 32 Conceptbegroting 2021, 6e begrotingswijziging 2020, notitie opbouw organisatiekosten en jaarstukken 2019 Waddenfonds	27
	8.k.	Statenvoordracht 33 Toepassing Wro-coördinatieregeling Schil Naardermeer	27
	8.l.	Statenvoordracht 26 Voorbereidingsbesluit netuitbreiding 150kV Beverwijk-Oterleek	27
55	8.m.	Statenvoordracht 24 Randstedelijke Rekenkamer: Concept begroting 2021 voor zienswijze	27
	8.n.	Statenvoordracht 25 Oprichting Gemeenschappelijk Orgaan Hollandse Waterlinies	27
60	9.	Statenvoordracht 22 jaarstukken 2019	28
	10.	Statenvoordracht 23 Kaderbrief 2021	38
	11.	Vragenuur	85
	12.	Actualiteiten	85
	13.	Indien aan de orde, stemming over moties Vreemd aan de orde van de dag	85
65	14.	Sluiting	97

70

75

80

85

90 **1. Opening en mededelingen**

De **VOORZITTER**: Goedemorgen dames en heren. Ik open deze online-vergadering en ik verzoek u uw microfoons te dempen en uw mobiele telefoons tijdens de vergadering zoals gebruikelijk op stil te zetten. Houd u er rekening mee dat deze online-vergadering live wordt uitgezonden, dus
95 ook een hartelijk welkom aan onze kijkers en luisteraars vandaag. Wees u ervan bewust dat ook uw achtergrond in beeld is en dat achtergrondgeluiden ook worden uitgezonden. Gebruik zoveel mogelijk een koptelefoontje en zorg dat er zo min mogelijk achtergrondgeluiden zijn. Voorafgaand aan de vergadering heeft de griffier een presentiecheck gedaan bij alle deelnemende Statenleden aan deze online-Statenvergadering. Er is een quorum geconstateerd,
100 derhalve kunnen we met deze vergadering gaan beginnen. De heer Everduim (DENK) logt iets later in, mevrouw Van Wijnen (GL) zal rond 13.00 uur even afwezig zijn en gedeputeerde Rommel zal van 10.00 tot 11.00 uur afwezig zijn in verband met een vergadering. Ik vraag de heer Bolkestein en mevrouw Sanderse hun handje omhoog te steken, dan haal ik hen in de vergadering, want met enige trots kunnen wij zeggen dat mevrouw Sanderse op 24 september
105 a.s. beëdigd worden als de nieuwe burgemeester van Hattem en de heer Bolkestein donderdag a.s. beëdigd zal worden als lid van de Tweede Kamer namens de VVD. Mevrouw Sanderse, mag ik u van harte feliciteren namens PS van Noord-Holland?

Mevrouw **SANDERSE** (CDA): Heel hartelijk dank.
110

De **VOORZITTER**: We zien Statenleden natuurlijk niet graag vertrekken, maar als we dan toch een beetje de kweekvijver zijn voor het talent van Nederland, dan wens ik u heel veel succes en uiteraard ook nog een fijne vergadering. U zult op 24 september beëdigd worden. Mijnheer Bolkestein, u ook gefeliciteerd namens PS van Noord Holland. Dit is uw laatste vergadering.
115

De heer **BOLKESTEIN** (VVD): Dank u wel voor de felicitaties. Gefeliciteerd mevrouw Sanderse. Ik heb inderdaad besloten om mijn Statenlidmaatschap op te geven met ingang van de eerstvolgende vergadering.

120 De **VOORZITTER**: Beiden heel veel succes met de rest van uw carrière. In totaal nemen er nu 54 Statenleden deel aan deze online vergadering. Indien u de Statenvergadering eerder moet verlaten, meldt u zich dan wel af via het chatsysteem of per mail bij de griffie. Op 11 mei 2020 en 4 juni 2020 heeft het presidium ingestemd om een aantal punten het Reglement van Orde aan te vullen en om op een aantal punten af te wijken van het Reglement, zodat een rechtsgeldige
125 online beraadslaging en besluitvorming in de Statenvergadering mogelijk is. Informatie daarover treft u aan in het addendum RvO dat bij de vergaderstukken is gepubliceerd. Wat de moties betreft kunt u vanaf nu en tijdens de hele vergadering tot aan de peiling, al uw moties per mail indienen met in de cc de mede-indieners. De moties worden gepubliceerd zodra u ze officieel heeft ingediend tijdens uw bijdrage en het dictum heeft voorgelezen. Stemmen: bij alle
130 voorgestelde besluiten en ingediende moties en amendementen wordt een peiling gehouden van de uitslag via de fractievoorzitters behalve uiteraard als een Statenlid vraagt om hoofdelijke

stemming. Na sluiting van de Statenvergadering verzorgt de Statengriffie wederom de stembrieven waarin de uitslagen zoals die zijn opgetekend in de peiling zijn weergegeven. Afspraken met betrekking tot de ondertekening van de stembrieven zijn door de griffie met de Statenleden gemaakt. Pas als alle stemformulieren van de aanwezige Statenleden zijn ondertekend, is het besluit definitief genomen. Dit wordt bekend gemaakt via de besluitenlijst. Bij ordevoorstellen en stemmen over het houden van een actualiteit worden de fractievoorzitters gevraagd of de fractie akkoord is. Daarbij telt dan het aantal zetels van de aanwezige Statenleden. Het woord voeren: u heeft van tevoren bij de Statengriffie aangegeven dat u wilt spreken bij een onderwerp op de agenda. De griffier of ik zal bij de bespreekstukken op de agenda de aangemelde sprekers steeds het woord geven. Het kan zijn dat ik u vraag om op het groene handje te klikken, zodat ik u sneller in beeld kan zetten. Als u het woord wilt voeren op een moment in de vergadering waarvoor u zich niet heeft aangemeld bijvoorbeeld bij een ordevoorstel of een interruptie, drukt u op het groene handje, dan kan ik u het woord geven waarbij ik zal proberen om de interrupties zo veel mogelijk te bundelen op een natuurlijk moment als de spreker het woord heeft. Tot slot wil ik de Statenleden en de kijkers thuis nog meedelen dat in het geval de vergadering erg uit dreigt te lopen, we rond etenstijd 18.00 uur zullen schorsen om daarna mogelijk in de avond verder te vergaderen in principe tot 21.00 uur. Houdt u daar alvast rekening mee. Daarmee is het eerste agendapunt afgerond. We gaan dan nu verder met agendapunt 2.

2. Vaststellen agenda en regeling van werkzaamheden

De **VOORZITTER**: Op de agenda bij hamerstukken 8.a, 8.b en 8.c staan voordrachten die betrekking hebben op het benoemen van Statenleden en GS-leden in een functie. Per mail is door de Statengriffier aan u gevraagd of deze stemmingen bij acclamatie kunnen plaatsvinden. Dit is het geval bij hamerstukken 8.a, 8.b en 8.c. Ik neem aan dat u hiermee akkoord gaat. Indien u niet akkoord gaat, drukt u dan op het groene handje om te spreken. Er is een aantal moties Vreemd aan de orde van de dag ingediend. GL heeft aangekondigd een motie Vreemd aan de orde van de dag in te willen dienen met als onderwerp Educatie koloniaal verleden. Ik verzoek de indiener mevrouw Kocken om nu op het groene handje te klikken zodat ik u in beeld kan zetten.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Voorzitter. Wereldwijd en verspreid door Noord-Holland is in de afgelopen weken geprotesteerd tegen racisme, alle reden om daar ook hier bij stil te staan. Bovendien is het over twee dagen Ketu Koti, de herdenking en viering van de afschaffing van de slavernij, ook een goede reden om hier vandaag aandacht te vragen voor onze motie Vreemd. Nu zitten de meesten van ons thuis, maar normaal zijn wij bijeen in een prachtig gebouw, waar een verhaal bij hoort en dat misschien niet bij u allemaal even bekend is. Dit pand is gebouwd in opdracht van Henry Hope, een rijke bankier die eind 18^e eeuw zijn rijkdom onder ander vergaarde met het investeren in de handel van tot slaaf gemaakte mensen. Het pand deed bovendien tot 1923 dienst als koloniaal museum. Pas sinds kort wordt bij de rondleidingen die hier worden gegeven, bij stilgestaan. Dat deel van onze geschiedenis is lang onderbelicht geweest, maar de tijd om daar wel over te spreken, is gekomen. In het racisme van vandaag zien wij een erfenis van de Trans-Atlantische slavernij, meer kennis over die kant van onze geschiedenis is cruciaal in de

175 gesprekken die wij over racisme, hoe spannend of hoe eng ook, zullen moeten voeren. Daarom
een motie.

Motie 48/290620 Vreemd aan de orde van de dag

Educatie koloniaal verleden

180

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 29 juni 2020

Constaterende dat:

- 185
 - *Er wereldwijd deze maand grootschalige anti-racismeprotesten plaatsvinden, waarin mensen van alle huidskleuren en afkomst schouder aan schouder protesteren tegen kansenongelijkheid, uitsluiting en (institutioneel) racisme;*
 - *We keer op keer uitingen zien van racisme, homofobie, antisemitisme, islamofobie etc. wat achterstelling en discriminatie in ons land en onze provincie zichtbaar maakt;*
 - *Onze wetten zich verzetten tegen discriminatie, maar niet voldoende zijn om negatieve uitingen en vooroordelen te bestrijden;*
- 190
 - *Het provinciehuis tot 1923, voor haar huidige functie, het Koloniaal Museum was, waarvan de collectie destijds is overgegaan naar het Tropenmuseum.*

Spreeken uit dat:

- 195
 - *Het stilstaan bij en bestrijden van discriminatie zich niet moet beperken tot herdenkingen van de Holocaust op en rond 4 mei;*
 - *Specifieke aandacht voor institutioneel racisme en discriminatie naar huidskleur een noodzakelijke aanvulling is op bestaande initiatieven en aandacht voor homofobie, antisemitisme, islamofobie en andere vormen van racisme;*
- 200
 - *Institutioneel racisme niet komt door slechte intenties van individuen, maar structurele oorzaken heeft;*
 - *Je institutioneel racisme onder andere kunt bestrijden door kennis over het koloniale verleden zichtbaar en bespreekbaar te maken, bijvoorbeeld door educatie middels een tentoonstelling;*
- 205
 - *Alle (politieke) instituties racisme en discriminatie in al haar vormen moeten bestrijden;*
 - *Het belangrijk is om hier het publieke gesprek over te voeren en ook de provincie Noord-Holland hier haar rol in moet pakken, ook met betrekking tot het verleden van het gebouw waarin zij is gehuisvest.*

210 *Verder constaterende dat:*

Sinds zes jaar de stichting Keti Koti Tafel rond 1 juli bijeenkomsten in verschillende plaatsen in het land organiseert rondom hoe het verleden van de Trans-Atlantische slavernij doorwerkt, en om racisme en vooroordelen te bestrijden;

215 *Verzoeken GS:*

- *Jaarlijks stil te staan bij de jaarlijkse Keti Koti viering op 1 juli;*

- *Organisaties gespecialiseerd in racisme, zoals onder andere Stichting Ketikoti Tafel te benaderen en te vragen of zij i.s.m. de provincie dialoogtafels wil organiseren over hoe racisme van invloed is op het dagelijks leven van Noord-Hollanders;*
- 220 - *I.s.m. met een organisatie gespecialiseerd in racisme en slavernijverleden een tentoonstelling in het provinciehuis over racisme/structurele ongelijkheid en de rol van het provinciehuis als koloniaal erfstuk hierin te organiseren;*
- *Daarbij waar mogelijk zichtbaar verbinding te leggen met andere vormen van discriminatie;*
- 225 - *PS over de voortgang hiervan te informeren*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties GL, PvdA, D66, PvdD, SP, CDA, CU

- 230 De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen. De heer Zoon van fractie PvdD heeft aangekondigd een motie Vreemd aan de orde van de dag in te willen dienen met als onderwerp Gemeentelijke fusie gedragen door bevolking.

- De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. Ik wil het even hebben over het herindelingsadvies Dijk en Waard. Ik begin met een retorische vraag: hoeveel water mag er bij de wijn dat je nog mag spreken van wijn en geldt dat ook voor volksvertegenwoordigers? Bij wijn is dat duidelijk, dat mag niet, dan is het geen wijn meer, je mag wel 20% water uit de wijn halen, dan wordt het tafelwijn. Bij volksvertegenwoordigers is dat minder duidelijk. Na hoeveel fusies en grenscorrecties kun je nog zeggen dat je goed vertegenwoordigd bent? Zeg, men neme 200
- 240 inwoners van een dorp dat onderdeel is geworden van een gemeente van 28.000 inwoners met 21 raadsleden. Word je dan nog correct vertegenwoordigd door 0,15 raadslid? Het lijkt wel een sommetje van het Thorbecke lyceum maar bij fusies is dat realiteit. Zouden zulke besluiten met alleen maar een meerderheid genomen mogen worden? Wij denken van niet. Denkt u van wel, dan drukt een goede afweging van de minderheid extra zwaar op de schouders van de
- 245 meerderheid maar mogen inwoners niet ten prooi vallen van een Thorbecke experiment. Wel dat er gezocht wordt naar het grootst mogelijk draagvlak, maatschappelijk draagvlak zelfs. Dat is in dit geval bij het herindelingsadvies Dijk en Waard niet gedaan. De controle hierop is door GS correct uitgevoerd, maar in de conclusie richting de minister verdwijnt de twijfel en wordt mogelijk onder tijdsdruk doorgedrukt. Hoewel correctie na het grootst mogelijke draagvlak
- 250 achteraf ook nog haalbaar is. Daarom een motie.

Motie 49/290620 Vreemd aan de orde van de dag

Gemeentelijke fusie gedragen door bevolking

- 255 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 29 juni 2020*

Constateernde dat:

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland zijn van plan om in het kader van de Wet algemene regels herindeling (Wet arhi) het herindelingsadvies Dijk en Waard met een positieve zienswijze toe te zenden aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Overwegende dat:

- *GS in de zienswijze aangeven dat 1/4 van de raad van Langedijk tegen is;*
- *GS in de zienswijze aangeven dat er geen meerderheid en maatschappelijk draagvlak is in de dorpskernen Sint Pancras en Koedijk;*
- *Gestreefd moet worden naar zo'n groot mogelijk draagvlak lokaal bestuurlijk, regionaal en maatschappelijk.*

Zijn van mening dat:

- *Gemeentelijke fusies gedragen moeten worden door (vrijwel) alle inwoners;*
- *Fusies van gemeentes geen doel op zich moet zijn;*
- *Andere scenario's groter maatschappelijk draagvlak hebben.*

Gehoord de discussie, verzoeken het College van GS om:

- *Geen onvolprezen positieve zienswijze over het herindelingsadvies af te geven;*
- *Een verkenning uit te (laten) voeren naar draagvlak van een grenscorrectie voor beide kernen met Alkmaar*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties PvdD, FvD, PVV, SP

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen. Statenlid Kostić van de fractie PvdD heeft aangekondigd een motie Vreemd aan de orde van de dag in te willen dienen met als onderwerp Dierenverzorgers verdienen ook hulp in crisistijden.

INES KOSTIĆ (PvdD): Voorzitter. Het meeste dierenleed is voor burgers verborgen, maar als we er direct mee geconfronteerd worden, dan willen we helpen. Iedereen heeft wel eens een dier in nood gezien, aangereden of uitgedroogd. De wet verplicht ons om die dieren te helpen door professionele dierenverzorgers in te schakelen. De tienduizenden telefoontjes per jaar van burgers die een dierenambulance laten rijden, spreken boekdelen. Maar de meeste mensen weten niet wat er na zo'n telefoontje allemaal moet gebeuren. Wilde dieren in nood komen uiteindelijk terecht bij een van de 13 regionale wildopvangcentra van Noord-Holland. Daar vindt vaak een wekenlange, intensieve verzorging plaats en daar werken vrijwilligers keihard voor.

Wildopvangcentra hebben wel wettelijk allerlei taken, maar de overheid zet daar geen vergoeding tegenover. Ze hadden het voor de coronacrisis al moeilijk en nu komt daar een klap bovenop. De motie die we met brede steun van collega's gaan indienen vraagt daarom om financiële noodhulp van de provincie. Voor iedereen die nu denkt: maar wat heeft dat met de provincie te maken? Ik zal het u uitleggen, want de indieners van deze motie hebben niet willekeurig een sympathieke sector uitgelicht. We hebben zorgvuldig gekeken naar drie zaken: 1. Is er sprake van extra nood door de coronacrisis? Ja. Opvangcentra hadden het dus al moeilijk. Nu vallen ook de vrijwilligers

en de schaarse inkomsten weg, terwijl de kosten stijgen. De opvangcentra hebben de afgelopen periode veel rondgemaild en gebeld om aandacht te vragen voor hun situatie. Geloof u mij, het feit dat ze dat nu doen zegt genoeg. Ze werken dag en nacht keihard. Ze hebben geen tijd voor lobby. Als ze nu van zich laten horen, weet je dat het water ze aan de lippen staat. Dan de
 305 tweede vraag. 2. Is er sprake van provinciale taken? Ja. De provincie geeft ontheffingen aan opvangcentra voor wilde dieren en zorgt voor handhaving. Kan de link met de provincie nóg directer zijn, vraag ik me dan af. Daarnaast is natuurbescherming een kerntaak van de provincie. Wildopvangcentra leveren een bijdrage aan biodiversiteit en helpen ook bedreigde diersoorten, zoals weidevogels. Bovendien zorgen de opvangcentra voor broodnodige natuureducatie. Dat
 310 biedt steun aan de provinciale natuurdoelen en het bijbehorende draagvlak. Ook zijn opvangcentra plekken voor arbeidsparticipatie. Een plek waar ouderen, mensen met een beperking en mensen met een rugzakje vervulling kunnen vinden. De provincie is aan zet om te voorkomen dat dat wegvalt, ook omdat de opvang van wilde dieren gemeentegrenzen overschrijdt. En tenslotte de derde vraag: 3. Is er sprake van meerwaarde als de provincie te hulp
 315 schiet? GS hebben vanaf het begin gezegd: bij coronasteun kijken we waar we als provincie van toegevoegde waarde kunnen zijn, daar waar gemeenten en het Rijk niets of nauwelijks doen. Nou beste mensen, als er een casus is waar sprake is van leemte waar de provincie in kan springen, dan is het wel bij de wildopvangcentra. Weer dreigen ze door alle overheden vergeten te worden. Afrondend spreek ik via u even die paar collega Statenleden aan die nog twijfelen over
 320 deze motie. Als u zonder dekking een handtekening zet voor een miljoensteun voor specifiek sportkantines en dorpshuizen, dan kun je het als volksvertegenwoordiger niet maken om vervolgens tegen al die dierenverzorgers te zeggen: "Nee jongens, jullie verdienen onze steun niet", terwijl daar de provinciale rol juist meer voor de hand ligt. Wij hebben dit niet politiek willen spelen. Hulp bieden aan deze sector zou – zoals net geschetst – zo logisch moeten zijn,
 325 dat we hoopten dat GS zelf met een voorstel zouden komen. In mijn gesprekken met GS werd echter keer op keer aangegeven dat ze vonden dat er geen mandaat lag vanuit PS. Beste GS, dat mandaat zult u vandaag nog krijgen, hopelijk met de grootst mogelijk meerderheid. Als PvdD geven we mee – en dat zullen meer ondertekenaars ongetwijfeld ook doen – dat GS voortvarend aan de slag moeten gaan en een substantieel bedrag moeten uittrekken. Stichting Dierenlot heeft
 330 uitgerekend dat ongeveer 195.000 euro nodig zou zijn. We geven GS mee om een flink deel daarvan te dekken. Ik ben erg trots dat er een handtekening staat van een overweldigende meerderheid van PS. Samen met SP, PVV, FvD, 50PLUS/PvdO, PvdA, D66 én GL dienen wij daarom een motie Vreemd in. En aan mensen die meekijken: zoek vandaag nog een opvangcentrum en doneer wat je kan. Je geld wordt goed besteed.

Motie 50/290620 Vreemd aan de orde van de dag

Dierenverzorgers verdienen ook hulp in crisistijden

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 29 juni 2020

Constateernde dat:

- De coronacrisis velen, waaronder maatschappelijke organisaties, zwaar heeft getroffen;
- De provincie Noord-Holland maatregelen neemt om zoveel mogelijk steun te geven om

organisaties door de crisis te helpen;

- 345 - *GS hebben aangegeven daarbij vooral te kijken waar de provincie van meerwaarde kan zijn, naast de hulp die het Rijk en gemeenten al geven;*
- *Verskillende Noord-Hollandse opvangcentra voor wilde dieren aangeven dat door de coronacrisis hun bedrijfsvoering in gevaar komt, o.a. door het wegvallen van donaties, vrijwilligers en momenten voor fondsenwerving;*
- 350 - *Deze opvangcentra het voor de coronacrisis ook al zwaar hadden, omdat voor hun structurele financiering wettelijk gezien niets geregeld is, dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld asielen voor huisdieren;*
- *Deze opvangcentra voor wilde dieren nu ook bij steunmaatregelen rond de coronacrisis tussen wal en schip dreigen te vallen, waarbij ze vaak zowel door het Rijk als door*
- 355 *gemeenten worden vergeten;*
- *Juist daarom de provincie door coronahulp te bieden van meerwaarde kan zijn.*

Overwegende dat:

- 360 - *PS eerder aan hebben gegeven dat onze "maatschappelijke organisaties tezamen de basis vormen van de sociale infrastructuur in onze provincie en bijdragen aan provinciale doelen" en onze steun verdienen in deze moeilijke tijden;*
- *Opvangcentra voor wilde dieren in Noord-Holland beschikken over een ANBI-status (Algemeen Nut Beogende Instelling) en daarmee relevante maatschappelijke organisaties zijn;*
- 365 - *De provincie verantwoordelijk is voor ontheffingen voor opvangcentra voor wilde dieren en bijbehorende handhaving;*
- *Natuurbescherming een kerntaak van de provincie is;*
- *Opvangcentra voor wilde dieren een bijdrage leveren aan biodiversiteit en ook bedreigde wilde dieren helpen;*
- 370 - *Opvangcentra voor natuureducatie zorgen, wat steun biedt aan de provinciale doelen rond de natuur en het bijbehorende draagvlak;*
- *De opvang van wilde dieren gemeentegrenzen overschrijdt en de provincie juist bij bovenlokale uitdagingen de aangewezen overheidslaag is om in actie te komen;*
- *Mede door provinciaal beleid in de vorm van o.a. ruimtelijke ordening, bouwen en aanleg*
- 375 *van wegen, het leefgebied van wilde dieren steeds beperkter wordt en wilde dieren o.a. daarom steeds vaker in nood komen;*
- *Tienduizenden burgers elk jaar een beroep doen op dierenambulances en opvangcentra voor wilde dieren, om een dier in nood te kunnen helpen, wat laat zien dat er ook een intrinsieke wens bij burgers bestaat om dieren in nood te helpen;*
- 380 - *Noord-Hollanders een zorgplicht hebben om dieren in nood te helpen, maar ze dit volgens de wet niet kunnen uitvoeren zonder het bestaan van de expertise van opvangcentra voor wilde dieren die wettelijk als enige een wild dier in nood mogen behandelen;*
- *In opvangcentra voor wilde dieren dierenverzorgers dag en nacht, vaak vrijwillig, keihard werken om wilde dieren in nood weer gezond te maken en burgers te helpen aan hun*
- 385 *zorgplicht te voldoen;*

- Opvangcentra voor wilde dieren een belangrijke plek voor werkervaring en arbeidsparticipatie bieden (er werken mensen met een beperking en veel mensen met “een rugzakje” in opvangcentra);
- De Operationeel Expert bij de Politie en het meldpunt 144 al de noodklok hebben geluid over de situatie.

Gehoord de discussie, spreken uit dat:

Ook opvangcentra voor wilde dieren steun van provincie in coronatijd verdienen.

395 *Verzoeken het College van GS om:*

- *Gelet op de urgentie van de problematiek, het volgende te doen om in het kader van coronamaatregelen ook opvangcentra voor wilde dieren financiële hulp te bieden:*
- *Te onderzoeken of deze steun kan voldoen aan de voorwaarden zoals gesteld in de motie over het noodfonds sociale infrastructuur, waarin onder andere wordt gesproken van cofinanciering door gemeenten, het bovenlokale belang en een urgente financiële situatie veroorzaakt door de coronamaatregelen en hierover PS te informeren;*
- *Als niet wordt voldaan aan deze voorwaarden en financiële en organisatorische steun alsnog gerechtvaardigd is op basis van de taken en inzet van de provincie voor dierenopvangorganisaties, hiervoor uiterlijk bij de begroting 2021 een voorstel aan PS voor te leggen;*
- *Deze extra steun te dekken uit Programma Ruimte, onderdelen Landbouw en Economie*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties PvdD, SP, PVV, FvD, 50plus/PvdO, D66, GL, PvdA

410

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen. Mevrouw Alberts van de fractie SP heeft aangekondigd een motie Vreemd aan de orde van de dag in te willen dienen met als onderwerp Twiske-camping.

415 Mevrouw **ALBERTS** (SP): Voorzitter. In de bespreking van de jaarrekening over het Twiske werd duidelijk dat er geld op de plank ligt voor het bouwrijp maken van een camping. Daar is veel discussie over. Die camping gaat dit jaar niet door. Daarom een motie Vreemd om het geld dat op de plank ligt, anders te besteden.

420 **Motie 51/290620 Vreemd aan de orde van de dag**

Twiske: reservering 75.000 euro gebruiken voor opvangen tekorten als gevolg van coronacrisis

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 29 juni 2020

425 *Constaterende dat:*

- *Een bedrag van 75.000 euro gereserveerd is voor de aanleg van een camping ten behoeve van het festival Welcome to the Future;*
- *Het Twiske een Natura2000-gebied is;*

- Voor Natura2000-gebieden heel strenge regels gelden;
- Het festival Welcome to the Future dit jaar geen doorgang vindt.

Overwegende dat:

- Het festival vanwege de zeer strenge Natura2000-regels waarschijnlijk helemaal niet meer zal kunnen doorgaan;
- De coronacrisis om zich heen heeft gegrepen, waardoor op heel veel plekken en bij heel veel organisaties financiële problemen zijn ontstaan of mogelijk zullen ontstaan.

Roepen het college van GS op:

Om in het bestuur van Recreatieschap Het Twiske het voorstel te doen om de reservering van 75.000 euro te besteden aan de opvang van problemen als gevolg van de coronacrisis

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie SP

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen. De heer Bolkestein dient een motie Vreemd in over Tata, innovatie en werkgelegenheid.

De heer **BOLKESTEIN** (VVD): Voorzitter, de motie gaat over Tata, innovatie en werkgelegenheid en die drie hebben alles met elkaar te maken en het staat ook niet op gespannen voet met het milieu en de omgeving. Wij hebben afgelopen donderdag uitvoerig het conceptprogramma Tata Steel 2020-2050 besproken, samenwerken aan een gezondere en veilige IJmond. Wij zijn erg blij met dit programma en met hoe de gedeputeerde dat op dit moment oppakt. Hij is duidelijk een verbinder, hij zoekt Tata op en een positieve agenda naar de toekomst. Tata is de grootste werkgever in de maakindustrie in de provincie, niet alleen daardoor zijn er duizenden mensen die een baan hebben en duizenden gezinnen een inkomen hebben, mensen zijn ook echt trots op Tata. Wij horen uit de omgeving van Wijk aan Zee ook mensen die zich zorgen maken en overlast ondervinden en die willen wij zeker niet bagatelliseren, maar in dezelfde buurt wonen mensen die trots zijn op het bedrijf en die daar al generaties aan verbonden zijn en dat ook willen blijven. Dat moeten wij ook niet vergeten. Tata kent nu moeilijke omstandigheden, dat leest u in de krant, niet alleen vanwege corona, maar het jaar was al slecht vanwege de auto-industrie in Duitsland en vanwege de dalende staalprijzen. Tata heeft tegelijkertijd moeite met het bijhouden van de vraag uit de omgeving over geluid-, geur en stofoverlast. De maakindustrie heeft een belangrijke plaats in onze provincie en dat moet hij ook behouden. Er is geen tegenstelling tussen enerzijds een florerend bedrijf dat innoveert en anderzijds milieu, want innovatie zit nou juist in het terugdringen van negatieve effecten op de buurt. Op korte termijn kun je geluid-, stof en geuroverlast tegengaan met wetgeving en handhaving en dat moet zeker gebeuren, maar op een termijn van 10 jaar en langer is nieuwe technologie de enige stap vooruit voor de omgeving. Het is belangrijk dat Tata daarin blijft investeren en dat wij als provincie een betrouwbare partner blijven.

Motie 52/290620 Vreemd aan de orde van de dag

Tata, innovatie en werkgelegenheid

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 29 juni 2020

475

Kennisgenomen hebbend van:

- *Het conceptprogramma Tata Steel 2020 – 2050: Samenwerken aan een gezondere en veilige IJmond;*
- *De Roadmap 2030 van Tata Steel IJmuiden;*
- 480 - *Diverse berichten in de media over de zorgelijke financiële positie van Tata Steel IJmuiden en de op handen zijnde reorganisatie.*

Constaterende dat:

- 485 - *Tata Steel IJmuiden binnen de maakindustrie de grootste directe en indirecte werkgever is in onze provincie en banen en inkomen biedt aan duizenden inwoners en gezinnen;*
- *Tata Steel IJmuiden door de huidige marktomstandigheden in een ongekend moeilijke economische positie is geraakt waardoor een groot aantal banen dreigt te verdwijnen;*
- *Geluid, geur en stof tot hinder in de omgeving leiden en de gezondheid negatief beïnvloeden.*

490

Overwegende dat:

- *De maakindustrie een belangrijke plaats inneemt en moet blijven innemen in onze provincie;*
- *Innovatie nodig is voor een duurzame toekomst van de ijzer- en staalindustrie in de IJmond, voor een gezonde omgeving, een sterke economie en voldoende werkgelegenheid;*
- 495 - *De overwegend Europese afnemers van Tata hiermee zijn verzekerd van producten die op verantwoorde wijze zijn geproduceerd.*

Verzoeken het college om:

- 500 - *Zich naast de wettelijke handhavingstaken te richten op innovatie en duurzaamheid;*
- *Als overheid een actieve rol te spelen bij het realiseren van een duurzame staal- en ijzerindustrie;*
- *Te investeren in een evenwicht tussen het economisch belang en de gezondheid van de omgeving;*
- 505 - *Tata, andere relevante bedrijven en de omgeving actief bij de verdere uitwerking te betrekken en zoveel mogelijk gezamenlijk en eenduidig te communiceren*

en gaan over tot de orde van de dag

Fracties VVD, CDA, SP

510

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen. De heer Hollebeek dient een motie vreemd in over Zienswijze Luchtvaartnota 2020-2050.

De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Voorzitter. Ambivalente gevoelens, zo kan ik mijn huidige
515 gemoedstoestand het beste omschrijven. Teleurgesteld, omdat PS niet van zins lijken om hun rol
als vertegenwoordigend orgaan van de Noord-Hollandse burger te pakken. Maar ook hoopvol,
omdat verandering onderweg is. Afgelopen maandag bespraken wij in de commissie M&B de
zienswijze van de Bestuurlijke Regie Schiphol op de Ontwerp-Luchtvaartnota “Verantwoord
520 Vliegen tot 2050”. En dat was mooi, het was mooi om te merken dat er ruime grondslag leek te
zijn om gezamenlijk als PS tot een eigen zienswijze te komen om de belangen van de Noord-
Hollandse burgers (onze kiezers) onder de aandacht van de minister te brengen. Diverse fracties
brachten onderwerpen naar voren die in zo’n zienswijze een plek zouden moeten of kunnen
krijgen. Het was ook mooi dat de gedeputeerde de ruimte liet aan PS om dit in gezamenlijkheid
op te pakken, ook al was hij zelf als voorzitter van de BRS natuurlijk gereserveerd over het idee.
525 Als PvdD hebben wij daarom de handschoen opgepakt om middels een motie Vreemd aan de
orde van de dag tot zo’n zienswijze te komen. Niet met alle punten uit onze eigen discussienota,
maar we hebben de drie meest genoemde opmerkingen uit de commissievergadering gepikt om
een conceptmotie op te stellen. Zo vaak hebben we als PS namelijk de kans niet om over dit
maatschappelijk breed relevante onderwerp iets in te brengen. Dit is dus bij uitstek het moment
530 om aan de Noord-Hollandse burgers te laten zien dat we hun belangen serieus
vertegenwoordigen. Het schetste dan ook onze verbazing dat afgezien van reacties van de SP en
de CU, het angstvallig stil bleef totdat de mogelijkheid verdwenen was om een actualiteit,
interpellatiedebat of fractiedebat aan te vragen. Toen kwam aan aantal fracties met de boodschap
dat een eigen zienswijze vanuit PS niet wenselijk was. Een behoorlijke draai en op z’n minst met
535 een dubieuze timing. Maar goed, er zijn ook fracties die zich helemaal in stilzwijgen hullen. Ik zal
het dus verder niemand euvel duiden. Maar het is natuurlijk heel erg spijtig dat zo’n mooi
initiatief vanuit de commissie zo’n zachte, geruisloze en onverdiende dood sterft. Wat dat betreft
zie ik hier een mooie parallel met de zienswijze zoals ingediend door de BRS: het is namelijk
allebei: wel blaffen, maar niet bijten. Wel je vinger opsteken, maar niet duurzaam doorpakken.
540 Een vuurtje stoken voor je burgers zonder je handen voor hen in het vuur te durven steken.
Verduurzaming met de handrem erop. In de BRS zienswijze wordt een aantal zaken terecht
geconstateerd. En ik zal er een aantal citeren: ‘Er lijkt gekozen te worden voor groei zonder dat
de randvoorwaarden zijn gedefinieerd’, ‘Zo wordt gesproken over groei onder voorwaarden
terwijl veel huidige knelpunten nog niet zijn opgelost.’, ‘Consequenties voor gezondheid zijn niet
545 in beeld gebracht’ (..) ‘ook inzicht in sturingsinstrumenten ontbreekt’, ‘Zelfs de grenswaarden
waarop het kabinet wil gaan sturen zijn niet helder.’ Terechte constatering, maar weinig
specifiek, want over welke randvoorwaarden, huidige knelpunten “die nog niet zijn opgelost” en
gezondheidseffecten “die nog niet in beeld zijn gebracht”, hebben we het dan? En welke
consequenties worden daaraan verbonden? Blaffen zonder te bijten. Met waarschijnlijk als
550 consequentie dat de inwoners van Noord-Holland nog meer overlast over zich heen zullen gaan
krijgen. Er staat nota bene helemaal niets over ultrafijnstof of überhaupt fijnstof in de zienswijze
van de BRS. De noodzaak voor groei van het aantal vliegbewegingen wordt nergens expliciet ter
discussie gesteld en het begrip ‘hinder’ lijkt de resultante van een onnavolgbare rekensom, in
plaats van iets dat mensen ervaren. Daar kunnen we als PS toch niet onze schouders over
555 ophalen en hopen dat het allemaal wel losloopt? Daarom moeten we nu een stevig signaal
afgeven. A. Er zijn namelijk meerdere constructieve alternatieven voor Schiphol geschetst, waarin

niet simpelweg volumegroei met lage marges centraal staat, maar slimme combinaties waarbij sprake is van volumekrimp in plaats van volumegroei. Het resultaat is dan groei in kwaliteit. B. Wachten op het RIVM-onderzoek naar fijnstof, omdat het kabinet zélf om het onderzoek heeft gevraagd, om meer inzicht te krijgen in de gezondheidsrisico's van ultrafijnstof uit vliegtuigmotoren; het eerste onderzoek naar effecten bij kortdurende blootstelling aan ultrafijnstof al alarmerende resultaten gaf én BRS zelf eerder heeft gezegd dat er geen besluiten worden genomen over ontwikkeling van Schiphol totdat diverse vraagstukken rond thema's zijn uitgekristalliseerd en in hun onderlinge samenhang zijn beschouwd. Een van de thema's is het RIVM-onderzoek naar ultrafijnstof. Hou daaraan vast. Een meetnetwerk is belangrijk, omdat dat betere informatie geeft dan berekeningen en beter navolgbaar is dan niet transparante berekeningen. Meten = weten. Maar zoals gezegd heb ik ook hoop, hoop, omdat de zienswijze van de BRS tenminste laat zien dat er nu eindelijk eens wat tegenwicht geboden wordt aan een lobby die doorgaans geen strobreed in de weg wordt gelegd. Er wordt eindelijk tenminste een beetje gebluft. En hoop dat naast de PvdD ook andere fracties opstaan die vraagtekens durven te zetten bij de eenzijdige focus op economische groei boven leefbaarheid, natuur en milieu. En om die hoop een gezicht te geven dien ik samen met de SP en de CU de motie Vreemd in.

Motie 53/290620 Vreemd aan de orde van de dag

Zienswijze Ontwerp-Luchtvaarnota 2020-2050

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 29 juni 2020

Constateernde dat:

- *De Ontwerp-Luchtvaartnota "Verantwoord vliegen tot 2050" ter inzage ligt, met het verzoek tot het indienen van een zienswijze;*
- *Door de Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS) namens 4 provincies en 56 gemeenten op 18 juni jl. een zienswijze met beperkte reikwijdte is vastgesteld die voor sluitingsdatum 9 juli a.s. bij het Rijk wordt ingediend;*
- *In de Ontwerp-Luchtvaartnota letterlijk is te lezen: "De internationale bereikbaarheid van Nederland is een optelsom van de beschikbare modaliteiten: door de lucht, via het spoor, over de weg en over het water. De Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli, 2019) adviseert daarom om te inventariseren hoeveel en welke verbindingen nodig zijn om onze internationale bereikbaarheid te waarborgen. De omvang en kwaliteit van het benodigde luchtvaartnetwerk van Nederland, dat wil zeggen van Schiphol en de regionale luchthavens samen, moet daarvan een afgeleide zijn volgens de raad. Het kabinet neemt dit idee over, en gaat de mobiliteitsbehoefte van diverse gebruikersgroepen voor de lange termijn in beeld brengen.";*
- *De Ontwerp-Luchtvaartnota desondanks uitgaat van groei, bijvoorbeeld in de beschrijving van de centrale doelen: "De Rijksoverheid gaat sturen via heldere randvoorwaarden voor groei vanuit publieke belangen" en "Op termijn kan de sector groei verdienen langs de uitgangspunten en voorwaarden uit de Luchtvaartnota" (sectie 1.1, pagina 8).*

Overwegende dat:

- 600 - *Het onderzoek van het RIVM naar de gezondheidseffecten van ultrafijnstof in de
omgeving van Schiphol naar verwachting medio 2021 is afgerond en de eerste resultaten
al alarmerend waren;*
- 605 - *Het kabinet nog niet in beeld heeft gebracht welke verbindingen cruciaal zijn voor het
doel 'internationale connectiviteit via de lucht voor de zakelijke reiziger', waaruit het
aantal vliegbewegingen afgeleid kan worden;*
- *Meten weten is, zowel bij geluid als luchtkwaliteit.*

Gehoord de discussie, dragen het College van GS op:

Om namens de PS van Noord-Holland een zienswijze in te dienen met hierin de volgende punten:

- 610 - *Groei is niet per se noodzakelijk voor een luchthaven met maatschappelijke meerwaarde;*
- *Het besluit over de toekomstige omvang van Schiphol wordt uitgesteld totdat in ieder
geval 1) het RIVM-onderzoek naar gezondheidsrisico's van ultrafijnstof is afgerond en
meegenomen in een integrale afweging tussen groei en leefbaarheid en 2) het kabinet in
615 beeld heeft gebracht welke verbindingen cruciaal zijn voor het doel 'internationale
connectiviteit via de lucht voor de zakelijke reiziger', waaruit het aantal vliegbewegingen
afgeleid kan worden; serieus onderzoek of een krimpscenario mogelijk is in verband met
leefbaarheid en andere maatschappelijke opgaven, zoals woningbouw; het opzetten van
een geluid- en luchtkwaliteit meetnetwerk*

620 *en gaan over tot de orde van de dag.*
Fracties PvdD, SP, CU

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen. De heer Hoogervorst
van de fractie SP heeft aangekondigd een motie Vreemd aan de orde van de dag in te willen
625 dienen met als onderwerp Buurtbussen.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Voorzitter. Het openbaar vervoer heeft tijdens de coronacrisis voor
een groot deel stilgelegen en dat geldt ook zeker voor de buurtbussen. Dat betekent dat heel
veel inwoners van kleine kernen die slechts bediend worden door een buurtbus, geen enkele
630 mogelijkheid meer hebben om naast auto of fiets eventueel, met het openbaar vervoer te reizen
en dat duurt nu al maanden. Hoewel gedeputeerde Olthof ons tijdens de laatste
commissievergadering heeft toegezegd zeker met de buurtbusverenigingen in gesprek te gaan
over een succesvolle opstart per 17 augustus dan wel 1 september, willen wij hem met deze
motie een flinke steun in de rug geven om nogmaals zijn uiterste best te doen om ervoor te
635 zorgen dat inwoners van onze provincie die afhankelijk zijn van de buurtbus, zo snel mogelijk
van de buurtbus gebruik kunnen maken. Wij dienen samen een motie Vreemd in met de PvdD,
PvdA en GL.

Motie 54/290620 Vreemd aan de orde van de dag
640 Opstarten openbaar vervoer – buurtbussen

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 29 juni 2020

Constaterende dat:

- 645 - *Op 16 maart 2020 door de beperkende maatregelen inzake de aanpak van het coronavirus het openbaar vervoer in onze provincie drastisch is beperkt;*
- *Het buurtbusvervoer in onze provincie vrijwel geheel tot stilstand is gekomen, doordat voertuigen niet voldeden - en nog niet voldoen - aan de eisen die gepaard gaan met het kunnen garanderen van 1,5 m afstand-houden;*
- 650 - *Het buurtbusvervoer in onze provincie tot stilstand is gekomen doordat de vrijwillige chauffeurs voor een zeer groot deel vallen in de risicogroepen gezien hun leeftijd;*
- *Het OV sinds 1 juni jl. weer is opgestart, daar waar het reguliere lijndiensten betreft die gereden worden met trein of 'grote bussen';*
- *Het buurtbusvervoer daarentegen nog altijd stilstaat;*
- 655 - *Veel van onze inwoners wonen in kernen die slechts bediend worden door een buurtbus en voor hun mobiliteit afhankelijk zijn van die buurtbus.*

Overwegende dat:

- *Het opstarten van het buurtbusvervoer voorzichtig gepland staat voor 17 augustus a.s. dan wel 1 september a.s.;*
- 660 - *Het nog allerm minst zeker is of het vervoer van passagiers met een buurtbus per geplande opstartdatum zal kunnen voldoen aan de beperkende maatregelen voor wat betreft inrichting van de bus, inrichting van de dienstregeling en de gezondheidsrisico's van passagiers en (zeker ook) chauffeurs;*
- 665 - *Nog altijd veel kernen in onze provincie verstoken zijn van OV, ook kernen die normaal gesproken worden bediend door buurtbuslijnen;*
- *Er door de buurtbusverenigingen, Connexxion en provincie overleg plaatsvindt over de nabije toekomst van de buurtbuslijnen.*

670 *Besluiten het college van GS op te roepen:*

- *Zich tot het uiterste in te spannen om samen met de buurtbusverenigingen en Connexxion te komen tot een succesvolle en zo compleet mogelijke opstart van de buurtbuslijnen in de provincie Noord-Holland – waar nodig zal gezocht worden naar alternatieve oplossingen om vervoersmogelijkheden te kunnen garanderen;*
- 675 - *PS zo spoedig mogelijk te informeren over deze inspanningen en over de resultaten van die inspanningen;*
- *De bewoners van woonkernen die voor het OV afhankelijk zijn van de buurtbuslijnen, een goed perspectief te bieden op het weer gebruik kunnen maken van de buurtbus*

680 *en aan over tot de orde van de dag.*

Fracties SP, PvdD, PvdA

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen. De heer Van den Berg van de fractie FvD heeft aangekondigd drie moties Vreemd aan de orde van de dag in te willen
685 dienen over het onderwerp Biomassa.

De heer **VAN DEN BERG** (FvD): Voorzitter. Het hele land is nu in rep en roer over biomassa. De wetenschap is er ook over uit, biomassa is een no go. Duur en ongezond voor mens en milieu en zelfs Vattenfall begint dat nu in te zien en legt de vraag terug bij de politiek. Dit is het moment om ons uit te spreken tegen biomassa. Wij verwachten dan ook dat GS liever ten halve keren dan ten hele dwalen. Daarom drie moties Vreemd. Dit is een kwestie van gezond verstand. Biomassa is in alle opzichten een doodlopende weg. Statenleden, er wordt nu echt naar ons gekeken als politiek om leiderschap te tonen. Dit overstijgt partijpolitiek, dit is gewoon een kwestie van gezond verstand en wij kunnen niet zo doorgaan. Biomassa is in alle opzichten een doodlopende weg. Wij rekenen op uw steun.

Motie 55/290620 Vreemd aan de orde van de dag

Onderzoek mogelijkheden tegengaan nieuwe biomassacentrales

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 29 juni 2020

Constateernde dat:

In het coalitieakkoord staat opgetekend dat het bestuur zijn invloed zal aanwenden om de uitbreiding van bestaande of bouw van nieuwe grootschalige biomassacentrales tegen te gaan.

Overwegende dat:

PS moeten kunnen vertrouwen op de uitvoering van het coalitieakkoord en dat nu onduidelijk is of en welke mogelijkheden GS hebben om hun invloed aan te wenden om uitbreiding of bouw van nieuwe biomassacentrales tegen te gaan.

Verzoeken GS:

Onderzoek te doen naar (juridische) mogelijkheden om biomassacentrales tegen te houden en eventuele mogelijkheden vorm te geven in een plan om verdere biomassacentrales in de provincie ook daadwerkelijk te voorkomen

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie FvD

Motie 56/290620 Vreemd aan de orde van de dag

Standpunt GS biomassacentrale in Diemen

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 29 juni 2020

Constateernde dat:

- *Na het staken van de biomassacentrale in Diemen in juni 2020, onduidelijkheid bestaat over de toekomst van biomassa in Noord-Holland;*

- *In het coalitieakkoord staat opgetekend dat het bestuur 'zijn invloed zal aanwenden om de uitbreiding van bestaande of bouw van nieuwe grootschalige biomassacentrales tegen te gaan;*
- *Vattenfall directeur Martijn Hagens heeft gesteld eerst te willen weten of er voldoende draagvlak bestaat voor houtige biomassa bij zijn klanten, de politiek en de gemeenten;*
- *Gedeputeerde Stigter in de PS vergadering van 18 mei 2020 zei: "Het is voor mij wel helder dat er weinig tot geen draagvlak is voor biomassa".*

730

735 *Overwegende dat:*

- *De provincie, haar inwoners en PS gebaat zijn bij een duidelijk standpunt over de biomassacentrale in Diemen, nu het gebruik van biomassa weerstand oproept aan linker- en rechterkant;*
- *PS voor een goede functionering gebaat zijn bij een standpunt dat rechtlijnig wordt uitgevoerd, waarop ze kunnen vertrouwen.*

740

Roepen GS op:

Zich tegen de biomassacentrale in Diemen uit te spreken teneinde Vattenfall duidelijkheid te verschaffen en dit standpunt uit te dragen naar de betrokken gemeenten en Vattenfall

745

en gaat over tot de orde van de dag.

Fractie FvD

Motie 57/290620 Vreemd aan de orde van de dag

750 *Houtige biomassa is geen duurzaam alternatief*

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 29 juni 2020

Constaterende dat:

755

- *Honderden internationale wetenschappers hebben aangetoond dat door het gebruik van houtige biomassa bomen worden bedreigd en daarmee het klimaat;*
- *Bij verbranding van hout CO2 vrijkomt;*
- *De verbranding van houtige biomassa zelden duurzaam is.*

760 *Overwegende dat:*

- *De verbranding van houtige biomassa de markt voor alternatieven voor gas in de energietransitie kleiner maakt;*
- *Alternatieven voor gas als energiebron anders dan de verbranding van houtige biomassa beschikbaar zijn;*
- *Een kleinere markt voor alternatieven voor gas als energiebron anders dan de verbranding van houtige biomassa een vertraging in de ontwikkeling van deze alternatieven kan betekenen.*

765

Verzoeken GS uit te spreken:

770 *Dat energie uit houtige biomassa niet langer als duurzame hernieuwbare energie kan worden aangemerkt*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie FvD

775

De **VOORZITTER**: De drie moties maken onderdeel uit van de beraadslagingen. Fractie 50PLUS/PvdO heeft aangekondigd een motie Vreemd aan de orde van de dag in te willen dienen met als onderwerp Onderzoeksmotie zonnepanelen.

780 Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): Voorzitter. Op grond van de klimaat- en energietransitie wordt vol ingezet op het plaatsen zonnepanelen. Ongeacht of wij daartegen zijn, hebben wij toch onze vraagtekens. Wij hebben kennisgenomen van de inspanningen om te komen tot alternatieve energiebronnen, maar wij maken ons zorgen over de visgronden en over alles wat leeft onder het water, dat er naast de reeds bekende plaatsen om zonnepanelen te plaatsen, nu ook gedacht en
785 gesproken wordt over het plaatsen van zonnepanelen op water. De schaduw en de lichtdoorlaatbaarheid van zulke plaatsen vormt een bedreiging voor al het leven in het water en dus voor de kwaliteit en kan dit ernstig aantasten.

Motie 58/290620 Vreemd aan de orde van de dag

790 Onderzoeksmotie zonnepanelen

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 29 juni 2020

Constaterende dat:

- 795 *1) Op grond van de Klimaatwet en energietransitie vol wordt ingezet op de plaatsing van zonnepanelen;*
2) Wij kennisgenomen hebben van de inspanningen om te komen tot alternatieve energiebronnen.

Overwegende dat:

- 800 - *Naast de reeds bekende plaatsen om zonnepanelen te plaatsen er nu ook gedacht/gesproken wordt over het plaatsen van zonnepanelen op water;*
- *De schaduw en lichtdoorlaatbaarheid van zulke plaatsingen een bedreiging vormen voor al het leven in het water en dus de kwaliteit van het water ernstig aan kan tasten;*
- *Wij maken ons daarover ernstige zorgen.*

805

Verzoeken het college van GS:

Om diepgaand onderzoek in te stellen naar de mogelijk negatieve gevolgen van de plaatsing van zonnepanelen op de kwaliteit van het oppervlaktewater in onze provincie, alvorens hiervoor vergunning respectievelijk ontheffing te verlenen

810

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie 50plus/PvdO

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen. Dan FvD die een motie indient over wolven.

De heer **MANTEL** (FvD): Voorzitter. Sinds enkele jaren is de wolf teruggekeerd in Nederland, wat in verschillende provincies tot problemen heeft geleid. Wij hebben gezien dat de wolf zijn weg heeft gevonden in meerdere provincies en dat daar voor aanzienlijke schade en onrust heeft gezorgd bij bijvoorbeeld schapenhouders en inwoners. Het is daarom zeker niet ondenkbaar dat de wolf in de nabije toekomst ook onze provincie aandoet en als wij kijken naar de huidige stand van zaken, dan constateren wij dat er geen handelingskader aanwezig is voor onze provincie. Daarom een motie Vreemd, omdat FvD en CDA menen dat het een goede zaak zou zijn om voortvarend aan de slag te gaan met het maken van een handelingsperspectief omtrent de wolf.

Motie 59/290620 Vreemd aan de orde van de dag

Preventieve wolvenaanpak Noord-Holland

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 29 juni 2020

Constaterende dat:

- *De wolf een terugkeer heeft gemaakt in Nederland, wettelijk beschermd is en niet gedood of gevangen mag worden bij gewoon natuurlijk gedrag;*
- *Er een wezenlijk verschil bestaat tussen de gevestigde wolf en de zwervende wolf;*
- *Zwervende wolven op dit moment veel schade aanrichten bij houders van schapen, paarden en ander landbouwhuisdieren in diverse provincies.*

Overwegende dat:

- *Er een aanzienlijke kans bestaat dat zwervende wolven zich in de nabije toekomst verspreiden naar andere provincies, waaronder Noord-Holland;*
- *De wettelijke mogelijkheden om actie te ondernemen ten aanzien van de wolf zeer beperkt zijn omdat de wolf niet gedood, opgejaagd of gevangen mag worden bij gewoon natuurlijk gedrag.*

Verzoeken GS:

- *Met het Rijk, het IPO en alle andere beschikbare kanalen in overleg te gaan over de wijze waarop moet worden omgegaan met de wolf;*
- *Handelingsperspectief te creëren om te voorkomen dat wolven langer aanwezig zijn c.q. verblijven in gebieden die hiervoor ongeschikt zijn. Dit is zowel in het belang van de natuur (het welzijn van de wolf), de agrariër (die veel schade kan ondervinden, c.q. kosten moet maken om preventieve maatregelen te treffen) en de bewoners (bij wie gevoelens van onrust en zorg ontstaan)*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties FvD, CDA

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen. Het CDA dient een motie in over stikstof.

860 Mevrouw **KONING** (CDA): Voorzitter. Wij doen samen met CU een oproep aan PS om de motie
stikstof die inmiddels in vijf provincies met grote meerderheid is aangenomen, ook in Noord-
Holland aan te nemen. In andere provincies is deze motie ondersteund door partijen van links tot
midden tot rechts, van GL tot D66, PvdA, CDA, CU en VVD en anderen. Waar gaat het om? Door
een gerechtelijke uitspraak van ongeveer een jaar geleden mogen er geen projecten gerealiseerd
865 worden die zorgen voor een toename van stikstof. Daarnaast moeten er maatregelen getroffen
worden om de stikstofneerslag in de natuur terug te dringen. De uitspraak heeft grote impact op
de woningbouw in Noord-Holland. Er is weinig ontwikkelruimte voor de industrie en veel
voedselproducenten en boerengezinnen zijn onzeker over hun toekomst, terwijl iedereen in de
wereld moet eten. Wij moeten als provincie in opdracht van het Rijk aan de slag met het
870 reduceren van stikstofuitstoot en wij kunnen dit niet negeren, anders zouden er geen woningen
meer gebouwd kunnen worden. De minister heeft daarvoor een omvangrijk pakket van
maatregelen aangekondigd met als doel het herstel en versterken van de natuur. Er komen
generieke maatregelen voor iedereen en daarnaast wordt per gebied in de provincies naar
maatwerk gezocht via de gebiedsprocessen. Dit gaat heel veel impact hebben en bij dit alles
875 mogen wij de leefbaarheid van het platteland absoluut niet uit het oog verliezen. Voor Noord-
Holland is zowel de natuur als de agrarische sector van grote waarde voor de leefbaarheid van de
plattelandsgebieden. Voor de toekomst van het agrarisch familiebedrijf is het nodig dat diverse
onzekerheden worden weggenomen, waaronder het omzetten van legale stikstofmeldingen naar
vergunningen, zodat ook die bedrijven hun voormalige uitstoot helder hebben. Innovaties zijn
880 nodig om stikstofreductie te bereiken en het zou goed zijn als de minister helderheid gaat geven
over een aantal instrumenten waaronder salderen, om onwenselijke situaties zoals leegloop van
het platteland, te voorkomen. Het platteland vervult ook in Noord-Holland een zeer belangrijke
rol bij werkgelegenheid, voedselproductie, economie, als woongebied voor recreatie en behoud
van de natuur, daarom ook in onze provincie deze motie.

885

Motie 60/290620 Vreemd aan de orde van de dag
Stikstof

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 29 juni 2020

890

Constaterende dat:

*De minister van Landbouw, Natuur en Voedselveiligheid in haar Kamerbrief van 24 april jl. heeft
aangegeven dat het kabinet de problematiek omtrent stikstof structureel wil aanpakken met een
omvangrijk pakket aan maatregelen voor herstel en versterking van de natuur.*

895

Overwegende dat:

- *Voor Noord-Holland natuur en de agrarische sector van grote waarde zijn voor de
leefbaarheid van plattelandsgebieden en voor alle inwoners van de provincie;*

- *Het maatregelenpakket van de overheid moet leiden tot de versterking daarvan;*
- 900 - *De inzet op innovatie en verduurzaming hierbij perspectief biedt aan de landbouw en de opkoop- of beëindigingsregeling bij gebiedsgerichte aanpak de oplossing kan zijn om ruimte te bieden aan alle sectoren in Noord-Holland;*
- *Het beheer van N2000-gebieden goed uitgevoerd moet worden en daarbij ook gesteund kan worden op agrariërs.*

905 Verzoeken het college van GS:

- *Om bij de minister aan te dringen op het wegnemen van zorgen en onrust bij boeren die wachten op uitsluitsel over het legaliseren van activiteiten die onder de PAS legaal waren, zoals de PAS-meldingen en bemesten;*
- 910 - *Duidelijk te maken aan de minister dat inzake stikstofreductie door de agrarische sector verduurzaming en effectieve innovatie en extensivering rond N2000 de voorkeur verdienen boven opkoop- of beëindigingsregelingen;*
- *Om met de minister in gesprek te gaan over instrumenten die zij de provincies kan bieden om ervoor te zorgen dat bij extern salderen met veehouderijen onwenselijke situaties*
- 915 *voorkomen kunnen worden zoals leegstand, speculatief opkopen van stikstofruimte of opkopen van stikstofrechten van veehouderijen buiten gebiedsprocessen om;*
- *Er bij de minister op aan te dringen de aangekondigde financiële middelen ter beschikking te stellen, zodat Noord-Hollandse initiatieven voor het behoud en herstel van natuur gefinancierd kunnen worden*

920 *en gaan over tot de orde van de dag.*

Fracties CDA, CU

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen. GL dient een motie
925 Vreemd in over stikstof.

Mevrouw **ER** (GL): Voorzitter. Alweer bijna een jaar geleden heeft de commissie Remkes van het Rijk de opdracht gekregen om Nederland te adviseren over hoe wij in Nederland het stikstofprobleem kunnen oplossen. Inmiddels heeft de commissie het eindadvies 'Niet alles kan
930 overal' gepresenteerd. Uit dit advies blijkt dat het waarborgen van het herstel van N2000-gebieden vereist dat de stikstofdepositie in deze gebieden voor 2040 onder de kritische depositiewaarden moeten worden gebracht als wij de natuur voor 2050 willen herstellen. Om dit te kunnen bereiken, heeft de commissie verschillende doelstellingen en adviezen gegeven aan onder andere de provincies. Een van de doelstellingen is het reduceren van stikstofemissie met
935 50% voor 2030. Hoewel we in Noord-Holland al gestart zijn met de gebiedsgerichte aanpak, vinden wij het belangrijk dat de in het advies genoemde adviezen geïntegreerd worden in deze aanpak en daarnaast de aanpak op te stellen als een integraal programma met een koppeling aan andere programma's. Daarom een motie Vreemd.

940 **Motie 61/290620 Vreemd aan de orde van de dag**
Integraal langjarig stikstofprogramma

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 29 juni 2020

945 *Constaterende dat:*

- *De commissie-Remkes op 8 juni 2020 het eindadvies 'Niet alles kan overal' heeft gepresenteerd waaruit blijkt dat volgens de commissie Remkes het waarborgen van herstel van Natura 2000-gebieden vereist dat de stikstofdepositie in de Natura 2000-gebieden vóór 2040 onder de kritische depositiewaarde moet worden gebracht;*
- 950 - *Het Rijk op 24 april 2020 doelstellingen heeft geformuleerd om in de periode tot 2030 natuurherstel te bevorderen en stikstofemissie te reduceren;*
- *De commissie Remkes wijst op een bredere verantwoordelijkheid voor stikstofreductie voor het Rijk dan het Rijk nu zelf heeft gedefinieerd in de brief van 24 april 2020;*
- *De reductie zoals geadviseerd door de commissie Remkes in 2030 hoger is dan de*
- 955 *verwachte reductie door het ingezette Rijksbeleid tot 2030.*

Overwegende dat:

- *Snelle en juridisch gewaarborgde stikstofreductie noodzakelijk is voor zowel natuurherstel, economische ontwikkeling als de grote woningbouwopgave;*
- 960 - *Provincies medeverantwoordelijk zijn voor het behalen van de afgesproken doelstelling op basis van een gebiedsgerichte aanpak;*
- *De provincies dienen te bepalen in samenspraak met het Rijk welke maatregelen, prioriteiten en welk tijdsplan er binnen de eigen provincie nodig zijn om met de gebiedsgerichte aanpak de doelstellingen te bereiken;*
- 965 - *Een integrale benadering nodig is waarin onder andere de opgaven vanuit het Klimaatakkoord, het nastreven van de doelen uit het Schone Lucht Akkoord, het afronden van het NNN en stikstofreductie samenkomen om de instrumenten van de provincie Noord-Holland zo effectief mogelijk in te zetten;*
- *De provincie naast de eigen verantwoordelijkheid ook afhankelijk is van het Rijk in het*
- 970 *nemen van bronmaatregelen, zowel qua instrumenten als financiering.*

Verzoeken het college van GS:

- *Een integraal langjarig stikstofprogramma op te zetten en daarin het volgende te verwerken:*
- 975 - *Een overzicht van de koppelkansen met de opgaven in het Klimaatakkoord, het Schone Luchtakkoord, de realisatie van NNN en de benodigde stikstofreductie en de inzet van de provincie op deze koppelkansen;*
- *Een duidelijk overzicht te geven van de mogelijkheden van de provincie om voor alle door de commissie Remkes genoemde sectoren binnen het eigen takenpakket en financiële*
- 980 *middelen reductie te realiseren;*
- *Een lobbyagenda te formuleren richting het Rijk voor zowel de te nemen bronmaatregelen voor stikstofreductie als het wettelijk vastleggen van de doelstellingen uit het advies van commissie Remkes;*

- 985 - Een verkenning hoe de in het eindrapport van commissie Remkes ('Niet alles kan overal') omschreven doelen met betrekking tot natuurherstel en stikstofreductie gericht op het behalen van de kritische depositiewaarde in de Natura2000-gebieden vóór 2040, opgenomen kunnen worden in de gebiedsgerichte aanpak door per stikstof gevoelig Natura 2000-gebied een tijdspad op te nemen en deze zo voldoende bindend vast te stellen, hierbij rekening houdend met de afhankelijkheid van het Rijksbeleid;
- 990 - Uiteenzetten hoe de provincie 'cowboygedrag' vanuit de markt of andere overheden gaat voorkomen en ervoor gaat zorgen dat de stikstofruimte die ontstaat, beschikbaar komt voor de grootste maatschappelijke opgaven, zoals de woningbouw, duurzame energieprojecten en natuurherstel

995 en gaan over tot de orde van de dag.
Fracties GL, D66, PvdA

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen. De SP dient een motie Vreemd in over steun voor financiële situatie gemeenten.

1000

De heer **HOOGERVORST** (SP): Ten behoeve van de kijkers en luisteraars thuis lees ik de motie helemaal voor.

Motie 62/290620 Vreemd aan de orde van de dag

1005 Steun voor financiële situatie gemeenten

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 29 juni 2020

Constaterende dat:

- 1010 - Veel van onze gemeenten zich in financieel zwaar weer bevinden en kampen met groeiende tekorten;
- Door deze groeiende tekorten het bijna onmogelijk wordt om sluitende (meerjaren) begrotingen bij de provincie in te dienen;
- Het Rijk in 2019 miljarden heeft overgehouden omdat men minder heeft uitgegeven;
- 1015 - Het 'trap-op-trap-af'-principe de financiële situatie van gemeenten dubbel negatief beïnvloedt;
- Het Rijk doorgaat met het decentraliseren van taken naar gemeenten en hier vaak onvoldoende financiële middelen bij levert;
- De coronacrisis de gemeenten extra diep in de portemonnee raakt en het maar zeer de vraag is of het Rijk dit voor de volle 100% zal compenseren;
- 1020 - De onderhandelingen over de hervormingen van het gemeentefonds nog altijd niet tot resultaat hebben geleid.

Overwegende dat:

- 1025 - Het Rijk het bedrijfsleven ruim financieel ondersteunt en haar gemeenten en haar burgers in grote onzekerheid laat;

- *De zorgelijke financiële situatie van gemeenten grote gevolgen zal hebben voor het welzijn van haar (en ook onze) inwoners;*
- *De zorgelijke financiële situatie van gemeenten zal betekenen dat taken niet meer naar*
1030 *behoren kunnen worden uitgevoerd;*
- *De provincie Zuid-Holland een noodsignaal heeft afgegeven aan het Rijk over de ernstige zorgen die zij heeft over de financiële situatie van haar gemeenten.*

Besluiten het college van GS op te roepen:

- *Een krachtig signaal af te geven richting het Rijk, waarmee ze haar zorgen uit over de ontwikkelingen betreffende de financiële situatie van een flink deel van onze gemeenten;*
- *Met de gemeenten te kijken naar de mogelijkheden om posten als ‘vorderingen op het Rijk’ als sluitpost op te nemen en toe te staan binnen de kaders van het financieel toezicht*

1040 *en gaan over tot de orde van de dag.*

Fracties SP, 50plus/PvdO

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen. De stemming over de moties Vreemd vindt plaats aan het einde van de vergadering. Wenst nog iemand het woord over
1045 de agenda? Dat is niet het geval. De agenda wordt vastgesteld conform het voorstel van het presidium.

2.a. Beëdiging en installatie duo-commissielid 50plus/PvdO

1050 De **VOORZITTER**: Vanwege het vertrek van vorige duo-commissieleden bij fractie 50plus/PvdO wordt vandaag een nieuw duo-commissielid geïnstalleerd. Ik vraag het aankomend duo-commissielid de heer Van Dregt om nu het op het groene handje te klikken zodat we u in beeld kunnen zetten. De fractievoorzitter van 50plus/PvdO heeft de heer Van Dregt als duo-commissielid bij mij voorgedragen. Op grond van het bepaalde in artikel 61, lid 4 van het
1055 Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten en Statencommissies dient een commissielid dat geen lid van PS is, in de vergadering van PS in handen van de voorzitter de eed of de verklaring af te leggen. Ik stel de heer Van Dregt thans in de gelegenheid om de verklaring en belofte in mijn handen af te leggen. Ik verzoek u als ik straks uw naam noem, uit te spreken de woorden: “Dat verklaar en beloof ik”. Ik zal u eerst de formule
1060 van de verklaring en belofte voorlezen. “Ik verklaar dat ik om tot lid van een commissie benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik om iets in deze functie te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en
1065 dat ik mijn plichten als adviseur van het provinciaal bestuur naar eer en geweten zal vervullen.”

De heer **VAN DREGT** (50plus/PvdO): Dat verklaar en beloof ik.

1070 De **VOORZITTER**: Van harte gefeliciteerd met uw duo-commissielidmaatschap. Ik kan u in deze online vergadering helaas niet fysiek feliciteren. Namens PS wordt u zo direct een bloemetje overhandigd door een van de griffiemedewerkers. Ik schors nu de vergadering voor vijf minuten voor een moment van felicitaties via de chatfunctie van deze vergadering. Wij gaan om 11.25 uur verder met de vergadering. Ik heropen de vergadering.

1075 **3.a. Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding**

1080 De **VOORZITTER**: Er is een geheim stuk ter bekrachtiging ingekomen. GS hebben op 23 juni 2020 geheimhouding opgelegd op de brief van GS d.d. 23 juni 2020 met betrekking tot Circuit Zandvoort. De brief is onder geheimhouding ter inzage gelegd voor PS bij de Statengriffie t/m vrijdag 10 juli a.s. De geheimhouding duurt voort voor onbepaalde tijd. Bekrachtigt u het besluit nummer 38 van GS om deze stukken als geheim vast te stellen? Indien u hierover het woord wilt voeren, dan graag een groen handje. Ik zie geen opgestoken handjes in het systeem. Dan is het besluit nr. 38 tot de opgelegde geheimhouding bekrachtigd.

1085 **b. Lijst geheimhouding PS**

De **VOORZITTER**: Er zijn geen opmerkingen ontvangen door de griffie. Verlangt iemand daarover het woord? Ik zie geen opgestoken handjes in het systeem. Dan stel ik voor de lijst ter kennisgeving aan te nemen.

1090

4. Vaststelling notulen van de vergaderingen van 18 en 25 mei 2020

De **VOORZITTER**: Er zijn door de griffie geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand het woord? Ik zie geen opgestoken handjes in het systeem, dan zijn de notulen van de vergaderingen van 18 en 25 mei 2020 vastgesteld.

1095

5. Vaststelling strategische Statenagenda

De **VOORZITTER**: Mevrouw Van Soest heeft hierover het woord verzocht.

1100

Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): Voorzitter. Op dit moment heb ik geen reactie. Het was in hoofdzaak mijn bijdrage over de visstand en voor de rest heb ik op dit moment geen opmerkingen.

1105 De **VOORZITTER**: Dan is daarmee de strategische Statenagenda vastgesteld.

6. Vaststelling lijst ingekomen stukken

1110 De **VOORZITTER**: De griffie heeft geen opmerkingen ontvangen. Verlangt nog iemand daarover het woord? Nee, dan is voor wat betreft de afdoening van de brieven conform het voorstel van het presidium besloten.

7. Voortgangslijst van moties

- 1115 De **VOORZITTER**: Door de griffie zijn tot op heden geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand hierover het woord? Nee, dan stel ik voor de lijst als zodanig vast te stellen.

8. Hamerstukken

- 1120 **8.a. Statenvoordracht 36 Aanwijzen GS-leden in recreatieschappen**
8.b. Statenvoordracht 35 Aanwijzen plv. lid Algemeen Bestuur Waddenfonds
8.c. Statenvoordracht 34 Aanwijzen lid Programmaraad Randstedelijke Rekenkamer
8.d. Statenvoordracht 37 Vergaderschema PS en commissies 2021
8.e. Statenvoordracht 28 Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek: Zienswijze Ontwerpbegroting 2021, eerste begrotingswijziging 2021 en voorlopige jaarrekening 2019
1125 **8.f. Statenvoordracht 29 Omgevingsdienst Noord-Holland Noord: Zienswijze Ontwerpbegroting 2021, Jaarstukken 2019 en de resultaatbestemming**
8.g. Statenvoordracht 30 Omgevingsdienst IJmond; zienswijze begrotingswijziging 2020 en begroting 2021
8.h. Statenvoordracht 31 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied; zienswijze begroting
1130 **2021**
8.i. Statenvoordracht 27 Zienswijzen 2020 financiële stukken recreatieschappen
8.j. Statenvoordracht 32 Conceptbegroting 2021, 6e begrotingswijziging 2020, notitie opbouw organisatiekosten en jaarstukken 2019 Waddenfonds
8.k. Statenvoordracht 33 Toepassing Wro-Coördinatieregeling Schil Naardermeer
1135 **8.l. Statenvoordracht 26 Voorbereidingsbesluit netuitbreiding 150kV Beverwijk-Oterleek**
8.m. Statenvoordracht 24 Randstedelijke Rekenkamer: Conceptbegroting 2021 voor zienswijze
8.n. Statenvoordracht 25 Oprichting Gemeenschappelijk Orgaan Hollandse Waterlinies

1140 De **VOORZITTER**: Verlangt iemand hoofdelijke stemming of stemverklaring? Stemverklaring.

Mevrouw **BEZAAN** (PVV): Voorzitter. Ik heb voor een aantal voordrachten een stemverklaring. Voordracht 37, 8.d, geen stemverklaring. Voordracht 28: Wij kunnen instemmen met voorliggend besluit, maar wij betreuren de activiteiten op het gebied van het klimaatakkoord en de
1145 energietransitie. Voordracht 29: Wij kunnen instemmen met voorliggend besluit, al betreuren wij het streven van de OD om verduurzaming en energietransitie in de regio Noord-Holland-noord te versnellen alsmede ervoor te zorgen dat de regionale energiestrategie 1.0 gereed is en in uitvoering. Voordracht 8.g.: Wij kunnen instemmen met voorliggend besluit. Ook hier betreuren wij de activiteiten op het gebied van het klimaatakkoord en de energietransitie. Voordracht 8.h,
1150 voordracht 31: Wij kunnen instemmen met voorliggend besluit. Wij betreuren de ambitie van de OD om zowel voor opdrachtgevers als bedrijven een partner te zijn in de energietransitie en circulaire economie. Voordracht 27: Wij kunnen instemmen met voorliggend besluit, maar wij kunnen ons niet vinden in de activiteiten op het gebied van duurzaamheid. Voordrachten 32 en 33, dat is geen stemverklaring maar wij zullen daar tegen stemmen.

1155

De heer **KAPTHEIJNS** (PVV): Voorzitter. Wij stemmen in met voorliggend besluit, voordracht 26, alhoewel wij moeite hebben met het feit dat het gebied tijdelijk op slot kan worden gezet en er geen bezwaar of beroep kan worden ingesteld. Bovendien zijn wij tegen de huidige energietransitie, echter deze netuitbreiding kan van waarde zijn voor toekomstige kerncentrales, dus vandaar toch onze steun.

1160

De **VOORZITTER**: Ik constateer dat de besluiten van 8.a. tot en met 8.n. zijn aangenomen.

9. Statenvoordracht 22 jaarstukken 2019

1165

De **VOORZITTER**: Omdat we vandaag online-vergaderen doen we bij moties, amendementen en bij de voordracht een peiling van stemmen. Dit doen we via de fractievoorzitters. De vaststelling van de stemming vindt schriftelijk plaats via briefstemmen na afloop van deze vergadering.

1170

Ongeveer één week na de vergadering wordt via de besluitenlijst bekend gemaakt dat de stemmingen zijn vastgesteld. Dan de interrupties. Ik zal interrupties zoveel mogelijk aan het eind van een bijdrage pas toestaan. Interrupties worden in deze online vergadering geformuleerd als vraag zonder inleiding om de tijd te beperken, ik zal daarop sturen. Zijn er sprekers die een motie in willen dienen? Zo ja, dan verzoek ik die sprekers om dat nu in de chatfunctie aan te geven.

1175

De heer **DEKKER** (FvD): Voorzitter. Met tevredenheid hebben wij kennis genomen van de jaarstukken, niet zozeer omdat wij enthousiast zijn over alle activiteiten die blijkens de jaarstukken in 2019 ten laste van de provinciale begroting zijn uitgevoerd – zoals u weet zouden wij op een aantal onderwerpen andere keuzes maken – maar wel zijn wij tevreden over de kwaliteit, overzichtelijkheid en toegankelijkheid van de verslaglegging. Wij hebben kennis genomen van het feit dat deze rapportage 30% minder omvang heeft dan het jaar ervoor en dat de structuur is verduidelijkt. Ook hebben wij de indruk dat het programma Financiële Hygiëne zijn vruchten afwerpt en nu al heeft bijgedragen aan een vlotte en kwalitatief hoogwaardige voltooiing van het jaarrekeningproces. Doordat de wijze van vastlegging en rapportage met zich meebrengt dat voortdurende sprake is van doelgericht opbouwen en vervolgens weer opnemen van reserves, is het lastig om echte reserves te onderscheiden van operationele reserves waarin geormerkte middelen als in een projectadministratie worden ondergebracht. Daardoor lijkt het totale volume van de provinciale activiteiten van 1,3 miljard euro meer dan tweeënhalf keer zo groot als het in werkelijkheid is, namelijk circa 500 miljoen euro per jaar. Wij zijn blij dat de nieuwe accountant dit heeft opgemerkt en aanstuurt op verdere verheldering in de rapportage. Wij kijken uit naar een verdere verscherping van het beeld zonder al te zeer te worden geconfronteerd met stelselwijzigingen die de vergelijkbaarheid van cijfers over de jaren heen compliceren. Er zijn onderwerpen die ons enige zorgen baren. De impact van corona op de kosten en inkomsten is nog niet bekend, maar zal ongetwijfeld extra druk op de resultaten betekenen. Vanaf 2023 wordt voorzien dat de eigen middelen niet meer toereikend zijn en dat er structureel geleend zal moeten worden. Ook dit zal druk op de resultaten geven. Wij dringen aan

1195

op een intensieve en open communicatie met PS hierover, zodat wij de nieuwe uitdagingen gezamenlijk tegemoet kunnen treden.

- 1200 De heer **DULFER** (GL): Voorzitter. Net als FvD complimenteren wij GS met de enorme vooruitgang die is geboekt bij het leesbaar maken van de jaarstukken. Waren ze vorig jaar nog zeer
- 1205 omvangrijk en was de complexiteit van tabellen en teksten zo hoog dat het lastig was om te lezen, dit jaar zijn de stukken duidelijk afgeslankt en veel en veel helderder opgesteld. Een verademing en ik dank u daar zeer voor. Ik complimenteer GS ook met de gang van zaken rond
- 1210 de accountantsverklaring. Constateerde de accountant vorig jaar nog dat de processen binnen de provincie moeizaam verliepen als het gaat om goede cijfers boven water te krijgen, het kostte de organisatie dit jaar veel minder inspanning. Het voorstel van de accountant om een verbeterplan op te stellen, heeft zijn vruchten afgeworpen, ook richting een verbeterde auditopvolging. Goed
- 1215 ook dat wij daar op verzoek van GL onder andere in de rekeningencommissie in meegenomen zijn. Daar werd wel duidelijk dat wij er nog niet zijn en dat de behaalde verbeteringen moeten worden geborgd in de organisatie. Van belang is dat dat in goed overleg met de medewerkers gebeurt want wij kunnen hier in PS wel blij zijn met een strakke en gecontroleerde aanpak van de afdeling Financiën en de verbeterde informatievoorziening voor het bestuur, maar als dat
- 1220 gepaard gaat met een enorme verhoging van de administratieve rompslomp en rapportagedruk voor de medewerkers, dan spannen wij het paard achter de wagen. In hoeverre is er draagvlak onder de gewone medewerkers voor het programma Financiële Hygiëne en hoe gaan GS dat draagvlak in de toekomst borgen? GL heeft bij de begroting 2020 al aandacht gevraagd voor de
- 1225 geformuleerde doelen en indicatoren die de leidraad vormen van begroting en jaarstukken. Elf van de beleidsindicatoren zijn door het Rijk vastgesteld, zie onder andere de nagekomen brief van GS. Veel doelstellingen en indicatoren zijn echter nog door vorige colleges en Staten ontwikkeld. Wij vinden het tijd worden om de indicatoren tegen het licht te houden, enerzijds om ze meer in overeenstemming te brengen met het huidige coalitieakkoord, anderzijds om nog eens te kijken naar de kwaliteit van doelen en indicatoren. Soms zijn indicatoren zo geformuleerd dat ze geen aanscherping van beleid meer mogelijk maken. Elk jaar 100% realisatie rapporteren
- 1230 heeft geen meerwaarde. Doelen en indicatoren die refereren aan het vorige collegeakkoord, kunnen wat ons betreft bij de volgende begroting al worden geschrapt. Inhoudelijk constateren wij dat de provincie in 2019 er gezond voor stond. De eerste contouren van de uitvoering van het coalitieakkoord Duurzaam doorpakken om te komen tot een eerlijke en duurzame provincie worden nu zichtbaar. De provincie heeft samen met gemeenten het grootste aanbod in de RES
- 1235 geformuleerd voor alternatieve energiebronnen in heel Nederland, dat is iets om trots op te zijn. Wij hebben knopen doorgehakt en zekerheid gegeven over de Duinpolderweg. Wij hebben eisen gesteld aan verbonden partijen over duurzaamheid en eerlijke arbeidsvoorwaarden. Wij hebben geld geregeld voor de regiodeal van Den Helder voor de ontwikkeling van een waterstofhub en wij hebben een nieuw sportbeleid geformuleerd met meer aandacht voor inclusiviteit en racisme.
- 1240 Zo kunnen wij nog even doorgaan maar dat zal ik niet doen. Ik ben vast van alles vergeten, maar wij zijn buitengewoon tevreden, dus wij zijn akkoord met de stukken, het rekeningenresultaat en het voorstel voor de resultaatbestemming. Echter, een zorg wordt steeds groter. Vorig jaar hebben wij al een aantal malen gewezen op het systematisch achterblijven van de bestedingen ten opzichte van de begroting. 2019 was een jaar waarin de provincie op rolletjes liep, de

- 1240 economie bloeide, onze partners waren actief en namen initiatief en de gemeenten konden hun
bijdrage nog leveren, en toch constateren wij dat wij te maken hebben met een onderbesteding
van maar liefst 111 miljoen euro, meer dan 20% van de gerealiseerde uitgaven. Voor een groot
deel, 90 miljoen euro, waren de onderbestedingen inhoudelijk van aard en waren te vermijden
geweest. Met de economische rampspoed die ons nu treft door corona, maar zeker onze partners
1245 en gemeenten – de SP wees daar al op bij hun motie voor de ondersteuning van gemeenten – zal
het in 2021 alleen maar moeilijker worden om onze productie op peil te houden. Dat zal een nog
hogere onderbesteding tot gevolg hebben. Hoe denken GS dit systeemprobleem op te lossen en
wanneer komen zij met een plan van aanpak naar PS?
- 1250 Mevrouw **KAPITEIN** (D66): Voorzitter. Wij sluiten ons aan bij de complimenten van GL en FvD, wij
verwachten dat nog meer partijen complimenten gaan geven, zo was het in de commissie en de
rekeningencommissie. De jaarrekening 2019 is de jaarrekening van de opstart van de groene
coalitie en de afronding van de vorige coalitie. Er staat veel in de steigers en nu ligt er een mooie
basis op terreinen zoals klimaat en energietransitie, duurzame verstedelijking, leefbaarheid,
1255 vitaal landelijk gebied, openbaar bestuur, economie, innovatie door de fondsen PDNH, PIM en
GO-NH. Er is nog veel te doen, maar wij realiseren nog niet alles snel genoeg wat wij willen en dat
zou weleens een belangrijke oorzaak kunnen zijn van de grote onderbesteding die er nu is.
Bijvoorbeeld, de woningbouwproductie loopt terug ondanks de door een ieder gedeelde zorg
voor woningnood. Heel mooi vinden wij dat op diverse gebieden een cultuuromslag heeft
1260 plaatsgevonden. Denk hierbij aan: 1. Natuur heeft heel terecht een hoge prioriteit, de
stikstofproblematiek heeft veel in beweging gezet. 2. Er wordt anders naar vervoer gekeken, zo is
de fiets veel meer in beeld gekomen. 3. Er liggen ambitiesdocumenten voor recreatieschappen met
meervoudige ambities, dat is ook niet altijd even eenvoudig. 4. Wij hebben een digitale manier
van werken gerealiseerd, dat doen wij nu ook, al is dit laatste wel een beetje noodgedwongen
1265 door corona. 5. De transparantie in de jaarrekening en de bijbehorende issues zoals de grote
onderbesteding, zodat wij nu een veel betere basis hebben om inhoudelijk te gaan sturen. Over
de indicatoren en doelen hebben wij ook nog wat opmerkingen, maar daarop komen wij terug bij
de kaderbrief met suggesties voor hoe het college dat verder kan meenemen. Samenvattend zijn
wij akkoord met de voordracht.
- 1270 De heer **DEEN** (PVV): Voorzitter. Uiteraard ook onze complimenten voor de samenstellers van de
jaarstukken, de leesbaarheid is wederom verbeterd, dat is heel mooi. Wij zien een aantal zaken
die in 2019 zijn gerealiseerd en die ons opvallen. Zo is in het kader van NNN door particulieren in
totaal 149 ha NNN gerealiseerd door met behulp van een SKNL-subsidie hun gronden om te
1275 zetten naar natuur. Wij hebben niks tegen behoud of natuurlijke aanwas van bestaande natuur,
laat dat duidelijk zijn, maar wij hebben wel problemen met een tunnelvisie op gesubsidieerde
'made in China' natuur, terwijl er aan de andere kant grote maatschappelijke vraagstukken
spelen. Neem bijvoorbeeld de economische malaise door de coronacrisis, de stijgende bevolking,
de grote woningcrisis, onze agrariërs die onder druk staan en ga zo maar door. Wij vonden het
1280 dan ook schokkend om te lezen dat ernaar gestreefd wordt om een Masterplan Biodiversiteit vast
te stellen om maar liefst 3.000 ha NNN te realiseren. Bovendien heeft de provincie in 2019 veel
belastinggeld van onze burgers door het afvoerputje gespoeld. Bijna 10 miljoen euro om bij te

dragen aan de zinloze energietransitie om te beginnen, 400.000 euro voor een onderzoek naar de CO2 footprint van de provinciale infrastructuur, 8 miljoen euro om verduurzaming van de bestaande woningvoorraad te stimuleren, dat lijkt ons allemaal verspild belastinggeld. Aangezien de mens nog steeds geen enkele invloed heeft op klimaatveranderingen, waardoor het niet uitmaakt hoeveel geld je er tegenaan gooit, is het sowieso weggegooid geld. Tevens is veel belastinggeld verspild om bij te dragen aan het realiseren van een circulaire economie. Zo is 1 miljoen euro uitgetrokken voor de uitvoering van de actieagenda en om het belang van de circulaire economie te propageren, is meer dan 33.000 euro verkwanseld onder meer aan het promoten van circulaire kleding tijdens het bevrijdingsfestival 2019 met een heuse circulaire catwalk van de provincie. Inderdaad, een catwalk van de provincie. Het mag duidelijk zijn, de achterliggende gedachte van de circulaire economie vinden wij zeker niet verkeerd, als er hoogwaardige producten gemaakt kunnen worden door hergebruik van materialen, vinden wij dat een hele goede zaak, maar wij vinden niet dat er belastinggeld aan uitgegeven moet worden. Laat vooral de markt dit oppikken en als het interessant genoeg is, gebeurt het vanzelf. Hoewel het natuurlijk heel positief is, de accountantsverklaring, en ook positief is dat de auditopvolging voortvarend plaatsvindt, kunnen wij helaas niet akkoord gaan met het voorliggende besluit, kijkend naar de politieke keuzes die zijn gemaakt.

De heer **DULFER** (GL): Voorzitter. Ik vind het bestuurlijk toch een beetje raar dat de PVV geen goedkeuring aan de jaarstukken wil geven. Dit is toch een soort verslag van wat er het afgelopen jaar is gebeurd, zowel financieel als inhoudelijk, en de accountant heeft deze getoetst op rechtmatigheid en transparantie. De heer Deen zegt eigenlijk, dat hij de werkelijkheid namelijk wat gebeurd is, ontkent. Klopt het dat u ontkent wat er gebeurd is de provincie en wat in de jaarstukken staat? Zou het niet verstandiger zijn om wel akkoord te gaan met de stukken en met het financieel resultaat maar tegen de resultaatsbestemming te stemmen? Dan kunt u aan alle kanten laten horen dat hoe het beleid nu wordt uitgevoerd, u daar faliekant op tegen bent. Op die manier kunt u wel onder ogen zien dat wat gebeurd is, ook daadwerkelijk gebeurd is.

De heer **DEEN** (PVV): Laat ik gezien de huidige ontwikkelingen niet al te diep ingaan op het feit dat wat gebeurd is, ook gebeurd is, want dan zijn wij nog wel even bezig. Ik zeg ook dat wat is gebeurd, is gebeurd en daarbij is de accountantsverklaring leidend, maar wij kunnen niet akkoord gaan met de politieke keuzes die zijn gemaakt en daarop wordt ook goedkeuring gevraagd. Aangezien deze voor ons zwaarder wegen dan de mitsen en maren van de accountantsverklaring, stemmen wij tegen de jaarstukken 2019.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter, een korte bijdrage. 2019 was een bijzonder jaar en wij zijn erg tevreden over het gevoerde beleid tot 17 juni van dat jaar en daarna werd het allemaal een stukje minder. 2019 is afgesloten met een positief resultaat. In de commissie is gesproken over het hardnekkige probleem van onderbesteding en wij hebben vertrouwen in de huidige aanpak die daar iets aan doet. Ik dank iedereen die heeft meegeholpen aan het opstellen van de leesbare jaarstukken en degenen die het beleid hebben uitgevoerd voor ons, GS, en de accountant voor zijn toelichting. Wij stemmen in met de jaarstukken.

De **VOORZITTER**: Uw maidenspeech vandaag mijnheer Hartog, dus u krijgt geen interrupties.

De heer **HARTOG** (VVD): Voorzitter. Ik start met de goede gewoonte van een persoonlijke noot bij mijn eerste woordvoering op dit podium. Als ik zeg dat ik een van de jongste Statenleden ben, dan komt er een glimlach op het gezicht bij sommigen van u. De boodschap die ik eigenlijk wil overbrengen is dat ik een van de laatst benoemde Statenleden ben en dat dit daarom mijn maidenspeech is. Door het woord 'jongste' te gebruiken is de kans aanwezig dat wat ik zeg, anders overkomt dan bedoeld. Dat is niet altijd handig, zeker niet wanneer het de bedoeling is om te verbinden. Ik was in ieder geval jong toen ik door mijn moeder, een overtuigd sociaal democraat, op sleeptouw werd genomen bij haar raadswork. Ze was sociaal bewogen en met een groot hart voor het algemeen maatschappelijk belang, een rode vrouw die de gevestigde politieke orde bij tijd en wijlen wist op te schudden. Als raadslid van Krommenie en later van Zaanstad heeft zij haar werk gedaan op een manier die bij haar paste. Bij mijn allereerste interview als 10-jarige overheerste de trots op het werk dat mijn moeder deed voor de gemeenschap. Toen ik vele jaren later raadslid van Zaanstad werd, bleek dat ik meer op mijn moeder leek dan ik mij op dat moment realiseerde. Onder haar uitvoering ontwikkelde ik mijn liefde voor cijfers, ik leerde de wereld achter de cijfers te begrijpen en over te brengen. Dat talent bleef gelukkig niet onopgemerkt en had al snel tot gevolg dat ik al gauw naar voren werd geschoven als woordvoerder op gevoelige dossiers, daarbij de confrontatie niet schromend. Ook ik zorgde bij tijd en wijlen voor wat opschudding in het toch al zo versnipperde Zaanse politieke landschap. Mijn eerste optreden in de Zaanse raadszaal ben ik niet vergeten. De wijze waarop ik destijds bij de behandeling van de jaarstukken de voorspellende waarde daarvan onder woorden bracht, had zeker impact, alleen niet het effect dat ik voor ogen had. Daar heb ik van geleerd. Toen ik verhuisde naar het landelijke Stompetoren heb ik mijn geboortegrond verlaten en afscheid genomen als raadslid van Zaanstad, maar de kennis en ervaring die ik daar heb opgedaan, koester ik. Ik kijk terug op een mooie fase uit mijn politieke verleden. Nu sta ik hier in de volgende fase van mijn leven. Om politiek actief te zijn en te blijven kies ik ervoor om een deel van mijn tijd met u en de andere Statenleden door te brengen. Stuk voor stuk hebben wij daarvoor ons eigen verhaal en persoonlijke drijfveren, dat is voor mij niet anders. Ik ben een resultante van het verleden, actief als Statenlid in het heden met de behoefte om invloed uit te oefenen op de toekomst, waarbij ik inmiddels besef hoe belangrijk het is om mijn woorden zorgvuldig te kiezen zodat ik daarmee bijdraag aan het gewenste resultaat. Ik ben hier omdat ik mij gecommitteerd heb aan het verkiezingsprogramma 2019-2023 van de VVD Noord-Holland. Langs die uitgangspunten zal ik bijdragen aan de doelstellingen zoals verwoord in het coalitieakkoord duurzaam doorpakken, vanuit het besef dat wij in het heden moeten beslissen over iets dat wij in de toekomst gaan uitvoeren op basis van afspraken uit het verleden. Draagvlak is daarbij in ieder geval onontbeerlijk. Nu de jaarstukken. Wij maken het college en de organisatie complimenten. De jaarstukken zijn een grotere verbetering qua leesbaarheid en inzichtelijkheid ten opzichte van voorgaande jaren. Het programma wordt aan de hand van een doelenboom inzichtelijk gemaakt waar de middelen aan besteed zijn. De beleidsdoelen zijn helder geformuleerd inclusief welke prestaties beoogd werden en daadwerkelijk zijn geleverd. Over de gevolgen van corona en het verschijnsel van onderbesteding zullen wij bij de kaderbrief een visie geven. Dit gaat over de rol van de accountant en de wijze waarop het programma

Financiële Hygiëne op voortvarende wijze wordt uitgerold en daar hebben mijn voorgangers al
meer dan genoeg over gezegd, daar kunnen wij ons bij aansluiten. Het jaarrekeningresultaat is
35,6 miljoen euro, een bijzonder mooi resultaat. In de laatste begrotingswijziging werd immers
nog uitgegaan van een verlies. Belangrijkste oorzaak van dit positieve resultaat is het vrijvallen
van gereserveerde middelen. Wij zijn blij dat de vrijgevallen middelen Parallele Kaagbaan gestort
worden in de reserve Ontwikkelen provinciale infrastructuur en wij hopen dat deze op deze
manier ten goede komen aan mobiliteit en bereikbaarheid. Daar komen wij bij de kaderbrief op
terug. Wij stemmen in met de jaarstukken 2019 en de voorgelegde resultaatsbestemming.

De **VOORZITTER**: Uw maidenspeech was fantastisch.

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. De jaarstukken is terugkijken naar vorig jaar. Dat wat begon
met het vaststellen van de begroting in 2018, eindigt hier. Hebben we gehaald wat we toen als
doel hadden? Ons thema bij de begroting was “Wie is er bang voor de boze wolf?” De wolf heeft
zich ondertussen gevestigd in Nederland en we kunnen vaststellen dat een aantal sprookjes van
2019 zijn uitgekomen. Ik zal uw geheugen wat opfrissen. Het jaar van de begroting was het jaar
dat de EHS – wat nu NNN heet – afgerond zou zijn. We kunnen concluderen dat de NNN in 2019
conform de begroting is behaald, maar er moet méér natuur komen. Dat wat we in 2018 ook
zeiden, de ambitie van 2019 was niet genoeg. Hadden we toen meer stappen gemaakt, had ons
dat nu geholpen met het andere sprookje, dat van de PAS. Naast dat de natuur verder is vervuild,
gaat het elk jaar langer duren voordat deze hersteld is. Ondertussen zijn projecten vertraagd en
is er een hoop werk gaan zitten in wat-er-toch-moet-gebeuren-met-al-die stikstof en vooral hoe
het geen belemmering mag zijn voor de economische groei en woningbouw. Onze oproep bij de
begroting staat nog steeds. Als we zorgen voor een provinciale Donut economie, dan lopen we
niet tegen de grenzen aan van ons onvermogen. Snapt u niet waar ik het over heb, we komen hier
na de zomer op terug. De honger naar asfalt is ook ontkracht. De Duinpolderweg en de A8/A9
bleken sprookjes te zijn en ook de afslag bij Heiloo zit in zwaar weer. Geld en energie die ook
gestoken hadden kunnen worden in de noodzakelijke economische transitie naar duurzaamheid
en leefbaarheid. Dan hadden we er nu beter voorgestaan. Bij de begroting hadden we het over
het sprookje van de nobele jager, dat die niet bestaat. Afgelopen PS-vergaderingen zagen we
steeds nieuwe “incidenten” voorbij komen met bijvoorbeeld ganzen en zwanen. Ik had graag
willen terugkijken in de jaarrekening des doods van de FBE, maar die is er nog niet. Maar dit jaar
zijn er al wel vergunningen afgegeven voor ganzen schieten in het N2k gebied Eilandspolder en
Polder Zeevang; het doden van vossen met gebruik van kunstmatige lichtbron; het verlengen van
het Ganzenbeheerplan; heeft Duke Faunabeheer weer opdracht gekregen voor het vergassen en
heeft dat ook gedaan. De onderbouwing voor deze doodslag ontbreekt vaak, zo oordeelt de
rechter ook regelmatig, bijvoorbeeld laatst nog bij kraaien en kauwen. Of bij de eenzijdige focus
op weidevogels, waarbij niet de bron van het probleem wordt aangepakt – de industriële
agrarische bedrijfsvoering – maar gekozen wordt voor de ogenschijnlijk gemakkelijkste
oplossing, zonder succes overigens. Ik ga er dan nog aan voorbij dat dieren voelende wezens zijn
met eigen belangen en familieverbanden en óók inwoners zijn van Noord-Holland. Toetsing van
dit schietbeleid gebeurt aan de hand van het FBE-jaarverslag over populatie, afschot en
vergassing. In de Nota van Beantwoording uit 2016 wordt door GS aangegeven dat dit jaarverslag

- 1415 binnen 3 maanden gepubliceerd zou worden. Publicatie is altijd te laat, waardoor controle op deze schietstichting een blindganger is. De FBE kan blijkbaar prima vergunningen aanvragen, maar een jaarverslag schrijven blijft lastig, hoewel ónze jaarrekening “adequaate faunabeheer” als één van de doelstellingen heeft en dit jaarverslag daarbij nodig is. Daarom de volgende motie.

Motie 63/290620

FBE jaarverslag gelijk met jaarrekening

- 1420 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 29 juni 2020*

Constateernde dat:

Het jaarverslag van de Fauna Beheer Eenheid nog niet gepubliceerd is;

- 1425 *Overwegende dat:*

De jaarrekening wel verwijst naar adequaat faunabeheer.

Gehoord de discussie, verzoeken het College van GS om:

- 1430 *In het vervolg tegelijk met de provinciale financiële jaarrekening ook het FBE-jaarverslag te laten publiceren*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie PvdD

- 1435 Een ander sprookje, dat van bodemdrainage van veenweide (dat niet werkt) loopt nog en ook de sprookjes van nog meer technische aanpassingen in stallen en veevoer om stikstofuitstoot te verminderen gelooft men nog. Ik verklap u alvast het einde: het werkt niet. Boeren worden wederom een doodlopend pad op geduwd terwijl het zoveel mooier kan. We raden u aan ons Inspiratiestuk vóór de komende Voedselvisie daarover te lezen, gemaakt met input van Oxford, Louis Bolk en pionierende boeren. Maar gelukkig gaan er ook dingen goed. Het sprookje van agrarisch natuurbeheer is ten einde en de eerste stapjes in het verbod van het landbouwgif Glyfosaat zijn er ook. Daarom, hopelijk leven we nog lang en gelukkig, want er valt nog een wereld te winnen.

- 1445 De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen. Ook voor de heer Carton vandaag zijn maidenspeech.

- 1450 De heer **CARTON** (PvdA): Voorzitter. Ik wil deze gelegenheid gebruiken om iedereen even mee te nemen naar vorig jaar maart. Inderdaad, de dag van de verkiezingen. Ik zat in de bus van Castricum naar Beverwijk, onderweg naar het stemlokaal met mijn stempas en in de bus zaten twee jongens en een van hen mocht voor het eerst stemmen. Ik hoorde ze nog zeggen, wat doet de provincie eigenlijk allemaal? Vervolgens vertelde een van hen over zijn stage bij Tata Steel en de grafietregens, eigen toekomstplannen maar je hoorde ook twijfels met name over of het wel mogelijk was om een betaalbare woning te vinden in Heemskerk waar hij zo graag wilde blijven

1455 wonen. Ik mengde mij in het gesprek en vroeg ze wat ze dachten dat de provincie deed. Wij
raakten aan de praat over de provincie en hun eigen wensen en ideeën over de toekomst, maar
misschien wel het allerbelangrijkste, eenmaal aangekomen in het centrum van Heemskerk
verlieten ze allebei de bus terwijl ze zeiden dat ze hun stempas zouden gaan zoeken en ook
gingen stemmen. Als ik onze vergaderingen aan het voorbereiden ben, dan denk ik altijd terug
1460 aan dat gesprek dat ik met deze twee jongens heb gehad. Hoe zouden zij kijken naar deze
jaarstukken en welke vragen zouden ze daarbij hebben? Hoe kan het bijvoorbeeld dat de
uitgaven van de provincie 110 miljoen euro lager zijn dan begroot? Doen wij dan wel genoeg?
Zou het voor hen duidelijk zijn of wij onze doelstellingen hebben bereikt die wij in het afgelopen
jaar hebben beoogd? Dat vinden ze misschien ook lastig te volgen. Daarom de volgende drie
1465 punten. Wij vragen opnieuw aandacht voor de onderbesteding. Deels te verklaren maar de
structurele aard op alle programma's vraagt wel extra aandacht, ook omdat onzekerheden onder
andere vanwege de coronacrisis, impact hebben op de begroting. Wij zijn benieuwd naar de
resultaten van de budgethoudergesprekken waar wij alle vertrouwen in hebben, maar wij zullen
de ontwikkelingen kritisch blijven volgen. Wij vragen GS om samen met PS kritisch te kijken naar
1470 de beleidsindicatoren en de verantwoording op de doelstellingen, zodat we uiteindelijk meer grip
hebben op het beleid dat wij voor ogen hebben en beter zicht op de resultaten, en dat het ook
voor iedereen beter is te volgen, ook voor de twee jongens in de bus. Dus wij stellen voor om dit
in de rekeningencommissie en andere commissies voort te zetten. Maar de jongens in de bus
konden een ding niet weten en dat is dat er op de achtergrond heel hard is gewerkt door alle
1475 ambtenaren en de accountant, om weer beter leesbare jaarstukken te krijgen, de controle die
weer soepeler verliep en daar zijn wij blij mee. Alle complimenten voor dit harde werk, de
resultaten zijn zichtbaar. Wij zijn blij met het voortzetten van het programma Financiële Hygiëne.
Tot slot, wij kunnen instemmen met de jaarstukken, daar zijn wij tevreden over, maar ik heb nog
een boodschap aan alle Statenleden. De jongens in de bus, ik weet niet op wie ze hebben
1480 gestemd. Ze wisten namelijk niet dat ik ook op het stembiljet stond, maar ik heb een heel fijn
gesprek met ze gehad. Maar neem dus wel mee, deze jongens hebben waarschijnlijk aan een van
ons het vertrouwen gegeven om hen te vertegenwoordigen en hun eigen toekomst in de
provincie werkelijkheid te laten zijn, dus denk eraan als je vergaderingen aan het voorbereiden
bent, want wie weet, stemmen ze juist op jou.

1485

De **VOORZITTER**: Dank u wel. De roffels gaan door de chat.

De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. Wij gaan akkoord met de jaarstukken, er ligt een positief verslag
van bevindingen en de jaarstukken zijn ten opzichte van vorig jaar transparanter, beter leesbaar
1490 en compacter geworden en de samenwerking met de accountant verliep dit jaar een stuk
soepeler. Wij willen alle betrokkenen in de organisatie en GS complimenteren met alle stappen
die zijn gezet. Qua financieel beeld, de onderbesteding blijft een probleem en de accountant
adviseert ons hoe grote verschillen voorkomen worden en GS hebben toegezegd daar veel
aandacht voor te hebben in de organisatie, maar zoals eerder aangegeven, het gaat niet alleen
1495 om de financiële resultaten, maar primair over het bereiken van onze beleidsdoelen. Wij vragen
GS dit aspect mee te nemen in het proces van het terugdringen van de onderbesteding. Ook de

staat van ICT blijft een aandachtspunt, er loopt dit kwartaal een onderzoek en wij worden graag op de hoogte gehouden van de resultaten. Wij kunnen instemmen met de voorliggende besluiten.

1500 Gedeputeerde **PELS**: Voorzitter, wij hebben nog niet de laatste motie kunnen beoordelen over de jaarverslagen Faunabeheereenheid. Misschien kunnen we nu even schorsen.

De **VOORZITTER**: Dan schors ik de vergadering tot 12.25 uur. Ik heropen de vergadering.

1505 Gedeputeerde **PELS**: Voorzitter. Dank iedereen voor de complimenten voor de jaarstukken, ik zet ze meteen door aan alle ambtenaren die hier ontzettend hard aan hebben gewerkt en een stevige prestatie hebben geleverd. Ik zie Financiële Hygiëne af en toe als een soort cadeautje bij mijn aantreden, en ik ben blij dat het nu zo anders is gegaan dan vorig jaar en we in mijn ogen niet alleen een verbeter slag hebben gemaakt bij de administratie maar ook bij de verslaglegging. GL
1510 vraagt of er voldoende draagvlak is in de organisatie en dat is zeker zo, iedereen ziet de noodzaak om zowel het proces te verbeteren als om onze stukken te verbeteren. Velen van u wijzen ons op een nieuwe uitdaging, dit is gelukt, dus tijd voor iets nieuws en daar is dit het goede moment voor. De uitdaging gaat over de onderbesteding, niet alleen financieel maar ook qua resultaten, waar de CU op wijst. Het afgelopen jaar hebben wij al een aantal stappen gezet,
1515 zoals in de commissie aangegeven. U sprak bijvoorbeeld over de budgethoudergesprekken en wij doen een tussentijdse afsluiting waardoor wij veel meer informatie hebben. Wij zullen bij de begroting 2020-2021 bestedingsplannen aanleveren voor de reserves waardoor u als PS maar wij ook als GS meer inzicht hebben in de bestedingsplannen voor onze middelen, maar wij gaan nog een beetje meer doen, namelijk strakker sturen op de uitgestelde intenties. Afgesproken is al dat
1520 die maximaal een jaar mee mogen en wij gaan nu nog even iets strakker kijken naar de onderbouwing die mijn collega's geven om iets door te zetten. De standaardafpraak is dat vrijval natuurlijk het uitgangspunt is als wij niet tot besteding komen en ook daar gaan wij wat strakker naar kijken. Dit jaar zag u al een bredere toelichting bij de jaarstukken over de onderbesteding, maar volgend jaar zullen wij weer per portefeuille per programma aangeven waar de
1525 onderbesteding door is veroorzaakt. En met dat inzicht en tegelijk het handelen naar het nieuwe inzicht hoop ik de onderbesteding steeds verder terug te brengen. Het is wel goed om mee te geven dat wij niet alleen afhankelijk zijn van ons eigen realisatievermogen, maar ook van onze partners. Gezien de ontwikkelingen rond de coronacrisis, de economische crisis en de gevolgen daarvan, wil ik wel een winstwaarschuwing geven dat het goed kan zijn dat wij ook bij de
1530 jaarrekening 2020 mogelijk onderbesteding zien omdat wij alleen al de afgelopen maanden als overheid anders moeten werken, maar ook dan gaan wij met u het gesprek aan over hoe wij dat verder kunnen verbeteren. Daarnaast stel ik voor om de wijze waarop corona effect zal hebben op de provinciale begroting alsmede de beleidsindicatoren te bespreken bij de kaderbrief, dat lijkt mij de geijkte plek om dat te bespreken. Het zijn allebei zaken die naar de toekomst kijken,
1535 die betrekking hebben op onze begroting en wie weet hebben meer partijen daar invloed op en dan kan ik ook daar in een keer op reageren.

Gedeputeerde **ROMMEL**: Voorzitter. De motie over de FBE van de PvdD en of het jaarverslag in het vervolg tegelijkertijd met die van ons neergezet kan worden. FBE is een eigen stichting en

1540 daar kunnen wij geen eisen aan stellen. Wij vinden het ook jammer en wij praten daar ook over met de FBE, dat de jaarstukken nog niet gepubliceerd zijn, maar ik heb wel begrip voor de reden. Wij hebben als eis gesteld dat zij binnen drie maanden na het einde van het jaar publiceren, maar doordat er zware eisen gesteld worden aan het jaarverslag en de check op de data lukt het vaak niet binnen drie maanden. Daarom hebben ze ook dit jaar uitstel aangevraagd voor drie maanden

1545 en voor 1 juli moeten zij hun jaarverslag presenteren. Ik raad de motie daarom af, omdat deze niet uitvoerbaar is.

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. Ik snap het antwoord van GS niet helemaal, want enerzijds zegt ze dat ze er niet over gaat en anderzijds is zij in gesprek en zijn er afspraken gemaakt over het

1550 uitstel van drie maanden. Ik zou daar meer duidelijkheid over willen hebben en ik wil verzoeken om te vragen of het in het vervolg in ieder geval een maand eerder kan en of de gedeputeerde dat kan toezeggen.

Gedeputeerde **ROMMEL**: Ik zal uw zorgen overbrengen en meenemen, maar gelet op de werkzaamheden die moeten plaatsvinden, hebben ze weleens uitstel nodig en die verlenen wij dan ook omdat wij begrip hebben voor de situatie. Ik wil dit niet koppelen aan het jaarverslag maar ik zal de zorgen van PS meegeven en hen verzoeken om te proberen het de volgende keer echt eerder af te ronden. Toch vraag ik ook om begrip omdat die data goed gecheckt moeten worden, want u wilt ook niet een rapport wat niet goed doorgrond is. Ik zal kijken wat ik daarmee

1555 kan doen in gesprek met hen, of misschien ruwe data eerder gepubliceerd kunnen worden, maar ik heb liever een jaarverslag dat grondig is. Wij hebben regelmatig overleg met FBE en daar geven wij in mee en vragen constant, waar blijven de cijfers nou en kan dat niet eerder. Helaas, ze doen hun best, maar soms hebben ze wat meer tijd nodig.

1560

1565 De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter, ik dank de gedeputeerde voor het antwoord en ik houd de motie aan.

De **VOORZITTER**: Motie 63 is aangehouden. Is er behoefte aan een tweede termijn? Ik noem de namen van alle sprekers in eerste termijn. Er blijkt geen behoefte aan een tweede termijn te zijn.

1570 Dan gaan wij over tot stemming, dit is niet de formele besluitvorming. Per fractievoorzitter worden alle stemmen gebundeld maar nu gaat het enkel om voordracht 22, jaarstukken 2019. Bij het doorgeven van uw stem kunt u een stemverklaring geven.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Voor.

1575 De heer **VAN DER MAAS** (VVD): Voor.

Mevrouw **STRENS** (D66): Voor.

De heer **VOSKUIL** (PvdA): Voor.

De heer **DESSING** (FvD): Voor.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voor.

1580 De heer **ZOON** (PvdD): Voor.

De heer **DEEN** (PVV): Tegen.

De heer **SMALING** (SP): Voor.

De heer **KLEIN** (CU): Voor.

Mevrouw **VAN SOEST** (50PLUS/PvdO): Voor.

1585 De heer **EVERDUIM** (DENK): Voor.

De heer **BALJEU** (fractie Baljeu): Voor.

De **VOORZITTER**: De voordracht is aangenomen met 52 stemmen voor en 3 tegen van de PVV. Ik schors de vergadering voor de lunch tot 13.15 uur.

1590

10. Statenvoordracht 23 Kaderbrief 2021

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering. Omdat we vandaag online-vergaderen doen we bij moties, amendementen en bij de voordracht een peiling van de stemmen. Dit doen we via de fractievoorzitters. De vaststelling van de stemming vindt schriftelijk plaats via briefstemmen na afloop van deze vergadering. Ongeveer één week na de vergadering wordt via de besluitenlijst bekend gemaakt dat de stemmingen zijn vastgesteld. Dan de interrupties. Ik zal interrupties zoveel mogelijk aan het eind van een bijdrage pas toestaan. Interrupties worden in deze online vergadering geformuleerd als vraag zonder inleiding. Zijn er sprekers die een motie in willen dienen? Zo ja, dan verzoek ik die sprekers om dat nu in de chatfunctie aan te geven. Zij krijgen dan eerst het woord. We hanteren de vaste spreekvolgorde, dus eerst de oppositie en daarna de coalitie in volgorde van grootte.

De heer **DEKKER** (FvD): Voorzitter. Met waardering hebben wij kennisgenomen van de kaderbrief 2021-2024. Daarvoor is de afgelopen maanden veel werk verzet in lastige omstandigheden. Aanvankelijk had mijn fractie aarzeling omtrent de doelmatigheid van de kaderbrief op dit moment. Wij zitten hopelijk aan de staart van een crisis, de fall-out is op dit moment nog niet goed vast te stellen, dus is de vraag of dit het juiste moment is om een aantal jaren vooruit te kijken, kan dat niet beter na het reces gebeuren? Uiteindelijk was onze conclusie dat het toch goed is om in deze onzekere tijden te trachten enig houvast te bieden door op provinciaal niveau een beeld te schetsen van de grondslagen, omgevingsfactoren, beleidsrichting en planning voor de komende jaren, hoe moeilijk dat ook is. Als referentiedocument is deze kaderbrief zinvol. De breedte aan mogelijke scenario's voor de toekomst is echter ongekend. Wij beperken ons in onze bijdrage tot enkele specifieke en een meer algemene opmerking. In hoofdstuk 5 van het document, herijking van de begrotingsdoelen, zouden wij graag een passage toegevoegd zien die betrekking heeft op de als gevolg van corona veranderde verkeers- en vervoerssituatie. Wij hebben dus een amendement op de kaderbrief, samen met de PVV. Met deze passage willen wij uitdrukken dat de provincie er oog voor heeft en bij verkeersbeleid, knooppunten et cetera, er rekening mee zal houden dat het autogebruik in de provincie in de komende tijd kan toenemen gezien de aarzeling van velen om gebruik te maken van het OV.

Amendement 12/290620

Kaderbrief 2021

1625 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 29 juni 2020*

Besluiten:

Om hoofdstuk 5 van de kaderbrief als volgt te wijzigen:

5. De kaderbrief 2021 vast te stellen met inachtneming van de volgende wijzigingen”

- 1630 *Onder hoofdstuk 5 ‘Herijking van de begrotingsdoelen’ na de alinea: ‘De meest in het oog springende verandering is de herschikking van de programma’s van de begroting. De huidige programma’s 2 (Bereikbaarheid) en 4 (Milieu) wisselen van plaats. Bereikbaarheid is in de nieuwe indeling programma 4 geworden en het nieuwe programma 2 is omgedoopt in Klimaat en Milieu om meer recht te doen aan de inspanningen op het gebied van energietransitie en circulariteit.’*
- 1635 *de volgende alinea toe te voegen:*

- ‘Wij erkennen dat als gevolg van de coronacrisis, er waarschijnlijk meer druk zal komen te liggen op ons wegennetwerk doordat als gevolg van de coronamaatregelen minder mensen gebruik zullen maken van openbaar vervoer en meer mensen van autovervoer. Wij streven ernaar op*
- 1640 *deze mogelijke ontwikkeling te anticiperen, deze in beeld te brengen en een toename in de druk op ons wegennetwerk tijdig aan te pakken.’*

Fracties FvD, PVV

- 1645 Het tweede punt betreft de passages op pagina’s 24 en 25 waar over benodigde extra capaciteit voor de OD wordt gesproken, mede in het licht van de voorbereiding van de overgang naar de Omgevingswet. Op pagina 25 in de laatste alinea wordt abusievelijk gesteld dat de Omgevingswet per 1 januari 2021 wordt geïmplementeerd. Zoals bekend is die datum een jaar later. De vraag is, is dit een schrijffout of heeft de latere datum invloed op het benodigde
- 1650 aanvullende budget voor de OD? Tenslotte een overkoepelend punt dat te maken heeft met de financiële huishouding van de provincie in brede zin. De provincie slaagt er al jaren niet in om haar uitvoeringsplannen volledig te verwezenlijken, er is structureel sprake van onderbesteding, in 2019 zelfs circa 20%. Het probleem van onderbesteding wordt breed onderkend en al enige tijd wordt getracht om de diverse plannen en het tijdpad van hun uitvoering zodanig te
- 1655 beïnvloeden dat de onderbesteding wordt verminderd, maar tot op heden is dat nog niet gelukt. De jaar- en meerjarenbudgetten zijn niet alleen de financiële neerslag van uitvoeringsplannen. Ze worden ook opgesteld om te helpen gedurende de budgetperiode om een zekere mate van discipline af te dwingen. Wanneer budgetten in de praktijk te ruim blijken, verliezen zij de disciplinerende functie. Sterker, wanneer onderbesteding als een probleem wordt gezien, lokt dit
- 1660 een te vrijmoedig uitgavenpatroon uit. Aangezien wij het hier hebben over geld van de belastingbetaler, gemeenschapsgeld, kan hier natuurlijk geen sprake van zijn. In plaats van inspanningen om de uitgaven op te voeren en beter in overeenstemming te krijgen met de budgetten, zou er ook gekeken kunnen worden naar neerwaartse aanpassing van de budgetten. Wij vragen GS de mogelijkheden te onderzoeken om te komen tot een negatieve budgetbijstelling
- 1665 zodat de financiële planning en de praktijk elkaar dichter naderen dan thans het geval is om de problematiek van onderbesteding te verminderen. Wij wachten de reactie van GS alvorens wij hierover een motie indienen.

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter, de heer Dekker zegt dat het wegennetwerk zwaarder belast gaat worden, maar wij zien juist het tegenovergestelde gebeuren. Wij horen juist dat het wegennet minder belast wordt omdat veel meer mensen gaan thuiswerken en dat er mensen op weg zijn die op weg zouden moeten zijn. Waar baseert FvD zich op dat het wel drukker en ook waarom het niet drukker wordt? Bent u ook voornemens dat wij geld gaan afkomen van de aanleg van nieuwe wegen en gaan besteden aan andere zaken?

De heer **DEKKER** (FvD): Het gaat ons met name om een passage in de kaderbrief om aan te geven aan de bewoners dat wij als provincie zicht hebben op het feit dat er momenteel minder gebruik wordt gemaakt van het OV en dat wij klaarstaan om eventuele problemen op het wegenvervoer ter hand te nemen en dat wij ons daar bewust van zijn. Er zijn onderzoeken geweest die uitwijzen dat er aanzienlijk minder gebruik zal worden gemaakt van het OV. Of dat per saldo ook een vergroting van het autovervoer oplevert, weten wij niet. Maar mocht dat zo zijn, dan willen wij er graag op voorbereid zijn.

De heer **ZOON** (PvdD): Mocht dat niet zo zijn, dan kunnen we daar een aanpassing op doen, hoor ik u zeggen.

De heer **DEKKER** (FvD): Absoluut.

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter. Ik val gelijk met de deur in huis. Ik heb een beetje moeite met te achterhalen waar wij precies ja tegen zeggen als wij instemmen met deze kaderbrief en daar zijn twee redenen voor. De kaderbrief is nogal beleidsarm, op vragen van mij en van andere fracties hierover, werd gesteld dat de kaderbrief beleidsarm is, omdat alle beleidswijzigingen al bij het coalitieakkoord zijn doorgevoerd. Dat verbaast mij wel. De kaderbrief is een van de belangrijkste instrumenten om te sturen. Het is het moment om aan te geven wat er in de begroting verwerkt moet worden en als de kaderbrieven beleidsarm zijn, wat zitten PS dan te doen de komende tijd, waar moeten wij dan op sturen? Daar komt bij dat beleidsvisies en plannen vaak niet meer aan PS ter goedkeuring worden voorgelegd, omdat ze al in het coalitieakkoord staan en bijvoorbeeld alleen op de B-agenda van de commissies worden behandeld. Dat is opmerkelijk omdat het coalitieakkoord nooit formeel in PS is vastgesteld, juist omdat deze coalitie in het kader van de nieuwe politiek het beleidsgesprek in PS wilde aangaan. Ik heb dit vorige week in het presidium aangekaart en nu wordt uitgezocht wat de rol van PS is bij het maken van beleid en wat geregeld is in de mandaten. In zijn algemeenheid kan ik daarover zeggen dat volgens ons PS hun kaderstellende rol uiteraard niet hebben gemandateerd aan GS. Wij wachten de uitkomsten van de onderzoeken af. De tweede reden waarom ik niet zo goed weet waar wij ja tegen zeggen, is de grote onzekerheid voor de economie door de coronacrisis en de twee aangenomen moties tijdens de vorige PS-vergadering. Tijdens de commissie antwoordde de gedeputeerde op vragen dat deze moties waarschijnlijk niet verwerkt kunnen worden in de begroting vanwege het tijdspad. In totaal gaat het voor beide fondsen om 110 miljoen euro, dat is een vijfde van onze totale begroting. Het is voor ons onbestaanbaar dat deze niet in de

- begroting verwerkt zouden kunnen worden als wij deze gaan vaststellen. Kan de gedeputeerde toezeggen dat de moties 41 en 42 wel tijdig worden verwerkt in de begroting als wij deze in het najaar in PS vaststellen? Welke gevolgen hebben de verwerking van beide moties voor hetgeen wij
- 1715 vandaag in de kaderbrief vaststellen? Dan nog een ander punt over de kaderbrief waar wij tot op heden onvoldoende duidelijkheid over hebben. Hoofdstuk 8 bevat enkele taakstellingen waarvan wordt beweerd dat een ombuiging van ruim 21 miljoen euro geen consequenties heeft voor de uitvoering van het beleid van de provincie. Dit geld zou over zijn. Ons verzoek om per regelnummer aan te geven wat de gevolgen zijn van de taakstelling, is onbeantwoord gebleven.
- 1720 Teleurstellend dat GS niet hebben voldaan aan dit informatieverzoek. Ik vraag de gedeputeerde nogmaals, wat zijn de consequenties van de taakstellingen, hoe gaat het met de ambities die zijn vastgesteld en waarvoor geld in reserves beschikbaar is gesteld? Zijn die ambities ook neerwaarts bijgesteld met het afkomen van de reserves en budgetten? Het feit dat er nog geen concrete plannen of projecten zijn op dit moment bij het opstellen van de kaderbrief, wil niet zeggen dat
- 1725 dat in de toekomst niet nodig is voor het behalen van de gestelde doelstellingen in de reserves. Omdat de kaderbrief ook een opmaat is naar de begroting en wij daar gezien de verwerking van moties 41 en 42, toch nog behoorlijk in moeten schuiven, kom ik met twee punten die voor ons belangrijk zijn. Wij verzoeken GS beide punten mee te nemen bij het opstellen van de begroting. Allereerst, wij zijn opgeschrikt door een signaal van LTO Noord over het ontbreken van de
- 1730 cofinanciering bij de provincie voor de zogenaamde POP-gelden. Nu het Europees gemeenschappelijk landbouwbeleid met twee jaar is verlengd, is ook de huidige POP-regeling met twee jaar verlengd, zo hebben wij begrepen. Voorwaarde voor deze subsidie is echter cofinanciering, in dit geval van de provincie. Via de POP-gelden zetten wij in Noord-Holland jaarlijks circa 7 miljoen euro Europees geld in voor het financieren van vele projecten, zoals
- 1735 verbetering en transitie in de landbouw, duurzaam waterbeheer via het landbouwportaal, de jonge boerenregeling en niet te vergeten, de werkzaamheden van Stivas. Daaronder vallen ook de kavelruilprojecten die ingezet worden voor de realisatie van natuur. Cruciaal voor het behalen van de NNN-doelen. Zonder deze middelen zou onder andere Stichting Stivas geen bestaansrecht meer hebben. Het kan toch niet waar zijn dat wij deze Europese gelden niet langer willen
- 1740 benutten in Noord-Holland? Wij kunnen ons niet permitteren om het zo maar te laten lopen. Dat is een grote omissie. Erkent de gedeputeerde dat het binnenhalen van de POP-gelden en cofinanciering cruciaal is om onze doelen te behalen? Ik vraag om een toezegging dat zij dit alsnog in de begroting wil verwerken. Ik hoop dat wij dat kunnen afdoen met een toezegging, zo niet, dan kom ik met een motie in tweede termijn. Dit roept wel de vraag op, zijn er nog meer
- 1745 gelden verdwenen uit de begroting, waar wij er vroeger ieder jaar van uitgingen dat die er gewoon waren. Graag een toezegging dat dat niet het geval is. Een tweede punt om GS te verzoeken mee te nemen bij het opstellen bij de begroting, is de aandacht voor verkeersveiligheid. In het landelijk Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2020-2030 is de ambitie vastgesteld dat er in 2050 nul verkeersslachtoffers vallen. Ook Noord-Holland onderschrijft dit
- 1750 doel en daarom is 1,3 miljoen euro beschikbaar gesteld voor verkeerseducatie. Deze subsidieregeling is vorig jaar echter fors overschreden, in 2019 waren er aanvragen voor 2,5 miljoen euro. Helaas hebben wij partijen dus moeten teleurstellen omdat wij hen geen subsidie hebben kunnen verstrekken. Gezien het grote belang van verkeersveiligheid, zeker op provinciale wegen die nog altijd het gevaarlijkst zijn van allemaal, willen wij graag dat u zich verder inspant

- 1755 om verkeersveilig gedrag onder jonge verkeersdeelnemers te verbeteren. Dit draagt bij aan de gestelde doelen van het Rijk en Noord-Holland. Daarom een motie.

Motie 64/290620

Subsidieregeling Gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid

1760

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 29 juni 2020

Constateernde dat:

- 1765
 - *In het landelijk Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 de ambitie is vastgesteld dat er in 2050 geen verkeersslachtoffers vallen;*
 - *De provincie Noord-Holland hiertoe de Opgave Verkeersveiligheid Noord-Holland 2030 met bijbehorende Uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid Noord-Holland heeft vastgesteld;*
 - *In de Uitvoeringsagenda aandacht is voor kwetsbare en onervaren verkeersdeelnemers en de individuele verkeersdeelnemer en zijn gedrag zoals bijvoorbeeld afleiding in het*
- 1770
 - verkeer;*
 - *In 2019 een bedrag van € 1,3 miljoen subsidie is verstrekt op basis van de Subsidieregeling Gedragsbeïnvloeding Verkeersveiligheid, dat zich richt op het bevorderen van verkeersveilig gedrag van scholieren in het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs;*
- 1775
 - *De aanvragen voor deze subsidieregeling in 2019 € 2,5 miljoen bedroegen hetgeen de gestelde subsidieplafonds van € 0,8 miljoen voor het basisonderwijs en € 0,5 miljoen voor het voortgezet onderwijs verre overschreden;*
 - *Er enkele aanvragen op andere gronden zijn afgewezen dan voornoemde subsidieplafonds, maar dat de omvang daarvan niet bekend is.*

1780

Overwegende dat:

Investeren in het bevorderen van verkeersveilig gedrag van jonge verkeersdeelnemers van groot belang is en bijdraagt aan de gestelde doelstelling van nul verkeersdoden in 2050 van het Rijk en de provincie Noord-Holland.

1785

Verzoeken het college van GS:

In de begroting 2021 de subsidieplafonds van de Subsidieregeling Gedragsbeïnvloeding Verkeersveiligheid substantieel te verhogen zodat meer basis- en middelbare scholieren kunnen deelnemen aan verkeerseducatie

1790

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties CDA, CU, SP

- 1795 Tot slot, wij kunnen inhoudelijk instemmen met de beleidsvoorstellen in de kaderbrief. In het bijzonder wil ik noemen dat wij tevreden zijn dat er wederom geld is gevonden voor cultuureducatie voor 2024 en ook de meerjarige middelen voor de bibliotheekinnovatie.

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

1800 De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. We kijken nu naar de toekomst naar 2021 en verder. We kijken verder dan technische bijstellingen in de kaderbrief, verder dan de problemen die we in 2019 niet hebben opgelost, zelfs verder dan de problemen van 2020 die niet aangepakt worden. We staan voor enorme uitdagingen. De komende jaren zijn van levensbelang. Deze zullen bepalen hoe leefbaar deze aarde nog voor ons blijft in de decennia hierna. In dat licht heeft deze Kaderbrief
1805 wel wat weinig ambitie. En nee, het antwoord is niet het coalitieakkoord. Een akkoord tussen vier partijen, niet bekrachtigd door de Staten, maar vooral geschreven op één bepaald moment in de tijd en op basis van hoofdlijnen. Daar staat geen uitweiding in over stikstof en landbouwgif aanpakken en natuurinclusieve landbouw verder promoten. Deze Kaderbrief is wel voor een halve-termijn begroting. Inderdaad richting de helft, tussen de vorige en de komende
1810 verkiezingen. Alles moet straks wel zo'n beetje in gang gezet zijn, ook dat wat buiten de hoofdlijnen valt. Richting geven is daarbij belangrijk, want de Covid-moties 41 en 42 zijn als een blanco cheque van 110 miljoen euro richting GS gegaan. Je kunt zeggen, geld is het probleem niet, sturing en controle erop wel. Dat sturing en richting nodig is, is niet alleen een oproep van Urgenda of van MOBilisation for the Environment, maar komt ook van De Nederlandse Bank. Op
1815 20 juni jl. in het NRC riep directielid Olaf Sleijens op om bij de Covid aanpak nu we de 'economie toch gaan steunen met grote investeringen, doe het dan groen. Dan sla je twee vliegen in één klap'. Hij waarschuwt voor een veel grotere schok dan bij de Covid als we niet inzetten op duurzaamheid. Als dat geen oproep is richting de begroting, dan weet ik het niet.

1820 **Amendement 13/290620**
Kaderbrief

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 29 juni 2020

1825 *Besluiten om besluit 5 van het ontwerpbesluit als volgt te wijzigen:*

5. De Kaderbrief 2021 vast te stellen met inachtneming van de volgende wijzigingen:

Onder hoofdstuk 2 "Trends en Ontwikkelingen" (p. 4) de zin:

1830 *"De Nederlandse en daarmee Noord-Hollandse economie zijn hard getroffen en vereist een snel herstel"*

te vervangen door:

"De Nederlandse en daarmee Noord-Hollandse economie zijn hard getroffen en vereist een snel groen herstel, waarbij economische groei niet per definitie het uitgangspunt is."

1835 *Fracties PvdD, 50plus/PvdO*

Het tijdperk van ongebreidelde economische groei is ten einde, zeker voor een handelsprovincie zoals Noord-Holland. In 2014 gaf het IMF dit al aan. Zes jaar later zien we dat China, Amerika en
1840 het VK zich naar binnen keren. We zien het einde van een aantal delfstoffen. Transport en vervoer

van goederen, dieren en mensen hebben hun limieten. Onze productiegerichte landbouw is onhoudbaar geworden en de natuur en biodiversiteit kraken onder al dit geweld. De Country Overshoot Day voor Nederland was dit jaar op 3 mei. 3 mei, de dag waarop wij meer natuurlijke grondstoffen hebben gebruikt dan de Aarde kan produceren. We zouden jaarlijks drie Aardes nodig hebben om in onze behoeften te voorzien. Een enorme ecologische schuld. Vindt een partij als de VVD dit een gezonde en evenwichtige begroting? Elke dag later dan 3 mei leven we op de pof voor de 8 volgende maanden van het jaar. Er zit geen einde aan eerlijke welvaart, maar wel aan de oude economie. Als je duurzaamheid in balans wilt meenemen – wat de kaderbrief beoogt – is meer nodig. Je moet niet alleen de macro-economische ontwikkelingen en impact laten zien en meewegen in je financiële keuzes, maar ook ecologische ontwikkelingen, klimaat, natuur, biodiversiteit, gezondheid en dierenwelzijn. Naast een financiële begroting, moet ook een ecologische begroting zitten. Kloppen je financiën met je voetafdruk? Daarom een motie.

Motie 65/290620

1855 Ecologische begroting

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 29 juni 2020

Constaterende dat:

- 1860 - *De kaderbrief het heeft over belangrijke trends en ontwikkelingen, een sluitende begroting en duurzaam structureel en reëel evenwicht;*
- *De kaderbrief ook macro-economische ontwikkelingen uitgebreid schetst;*
- *De kaderbrief het vooral heeft over mogelijke financiële tekorten;*
- *We naast eventuele financiële tekorten, ook met ecologische tekorten te maken hebben,*
- 1865 *uitgedrukt o.a. in de Nederlandse "Earth Overshoot Day";*
- *We met de manier waarop onze economie is ingericht, nu drie Aardes nodig hebben in plaats van één;*
- *De vraag of de provincie een sluitende ecologische begroting moet opstellen een politieke afweging is.*

1870

Overwegende dat:

- *Onze ecologische schuld en dus afname van biodiversiteit uiteindelijk ook grote negatieve gevolgen heeft op economie en maatschappij;*
- *Een schets van trends en ontwikkelingen daaromtrent daarom niet mag ontbreken in een*
- 1875 *kaderbrief;*
- *Een sluitende ecologische begroting waarborgt dat we met ons economisch beleid en activiteiten niet meer aan de aarde onttrekken dan de aarde aan kan en dan verantwoord is naar de jongste en toekomstige generaties.*

1880 *Gehoord de discussie, verzoeken het college van Gedeputeerde Staten om:*

- *In de toekomst een manier te vinden om binnen de kaderbrief ook een beeld te schetsen over maatschappelijke en ecologische consequenties van activiteiten, trends en*

ontwikkelingen en te kijken naar niet alleen economische, maar ook ecologische en leefbaarheidseffecten;

- 1885
- *Daarbij ook de mogelijkheden in beeld te brengen over hoe we naast een financiële begroting ook een ecologische begroting kunnen realiseren;*
 - *Hierover bij de begroting 2021 aan PS te rapporteren*

en gaan over tot de orde van de dag.

1890 *Fractie PvdD*

Voorzitter, bovenstaande stuurt aan op het kijken met een iets andere bril. Dat hoeft niet direct geld te kosten, maar kan wel een enorm verschil maken. De herstructurering van de IJsselmeervisserij staat al vermeld in de kaderbrief. De bijdrage die dit kan leveren voor de volksgezondheid niet. Wild gevangen paling vormt een bron aan dioxines en PCB-achtige stoffen. naast natuurlijk dat de paling zwaar bedreigd is. Herstructurering kan samenvallen met bescherming van deze dieren en volksgezondheid. Daarom het volgende amendement, dat we samen indienen met 50plus/PvdO.

1895

1900 **Amendement 14/290620**

Kaderbrief

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 29 juni 2020

1905 *Besluiten om besluit 5 van het ontwerpbesluit als volgt te wijzigen:*

*5. De Kaderbrief 2021 vast te stellen met inachtneming van de volgende wijzigingen:
Onderaan de tekst van "Regel T. Herstructurering IJsselmeervisserij" (p. 28) toe te voegen:*

1910 *"Bij de herstructurering van de IJsselmeervisserij neemt de provincie Noord-Holland volksgezondheid serieus mee en geeft de aanpak van de aalvisserij waar mogelijk prioriteit bij de herstructurering."*

Fracties PvdD, 50plus/PvdO

1915

De bescherming van de natuur is vormgegeven in de Wet natuurbescherming. Proactief handelen kost in het begin iets meer geld maar betaalt zich terug bij de uitvoering. Gelukkig kiezen GS al voor extra middelen voor niveau 2 bij de ODNHN, voor de uitvoering naar faciliterend, waarbij steekproefsgewijs gewerkt wordt. Dat is nodig, want de wetgeving is complex en zal ook bij niveau 2 in de praktijk juridische gebreken behouden. Een proactieve overheid gaat het gesprek aan en reikt de helpende hand en slaat je niet achteraf in je gezicht. De stap van niveau 2 naar niveau 3 is niet zo groot, maar maakt een enorm verschil bij de uitvoering. Daarom de volgende motie.

1920

1925 **Motie 14/290620**

Wet natuurbescherming naar niveau 3

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 29 juni 2020

1930 *Constaterende dat:*

De kaderbrief geld vrijmaakt om uitvoering op intensiteitsniveau 2 goed te regelen.

Overwegende dat:

Volgens het rapport van KplusV en Sweco van 1 februari 2017 het opschalen naar

1935 *'intensiteitsniveau 3. Proactief' de volgende voordelen kent:*

1. Nauwe betrokkenheid gemeenten bij uitvoering natuurwetgeving. Meer kennis bij gemeenten over inhoud en wet- en regelgeving;

2. Toename van aantal goede en complete aanvragen;

3. Handhaafbare besluiten;

1940 *4. Bevordering van het naleefgedrag en vermindering van de kans op ontstaan/voortbestaan van illegale situaties.*

Van mening dat:

Alleen het intensiteitsniveau 3 ertoe kan leiden dat gemeenten en de provincie Noord-Holland de

1945 *bepalingen in de Wet Natuurbescherming op een goede en correcte wijze kunnen uitvoeren en handhaven en illegale situaties proactief voorkomen kunnen worden.*

Gehoord de discussie, verzoeken het college van Gedeputeerde Staten om:

Uit te werken welke kosten & baten en voor- en nadelen opschaling naar uitvoeringsniveau 3

1950 *heeft en dit aan PS te doen toekomen*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties PvdD, SP

1955 Als vertegenwoordigers staat wij voor alle bewoners van Noord-Holland. Dat kunnen vaste inwoners zijn of die op doorreis of vakantie zijn. Uiteindelijk gaan wij over hun leefomgeving. Dat reikt veel verder dan de 1,2 miljoen mensen die een stem hebben uitgebracht vorig jaar. Maar onze beslissingen gaan wel over de leefomgeving van miljarden levende wezens, waarvan slechts 2,8 miljoen van het menselijke soort zijn. Deze kaderbrief gaat over hen allemaal. Al hun

1960 belangen dienen daarom in het politieke proces tot hun recht te komen, ook het kader voor financiële uitgaven en activiteiten, niet alleen voor de mens, maar voor hen allemaal. Maar u snapt het al, dat ontbreekt in deze kaderbrief. Daarom het volgende amendement.

Amendement 15/290620

1965 Kaderbrief

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 29 juni 2020

1970 *besluiten om besluit 5 van het ontwerpbesluit als volgt te wijzigen:*

5. De Kaderbrief 2021 vast te stellen, met inachtneming van de volgende wijzigingen:

Onder Hoofdstuk 2 "Trends en Ontwikkelingen" (p. 4) na de zin "Ook in financiële zin blijven onze ambities overeind staan.", de volgende zin toe te voegen:

1975 *"We houden bij ons beleid ook rekening met dierenwelzijn."*

Fracties PvdD, FvD, SP

1980 De **VOORZITTER**: De drie amendementen en twee moties maken onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **DEEN** (PVV): Voorzitter. Uiteraard ook bij de kaderbrief complimenten aan de samenstellers. Vooropgesteld, kijkende naar de grote financiële onzekerheden door de coronacrisis, had onze fractie er geen enkel probleem mee gehad om dit jaar af te zien van de behandeling van de kaderbrief, maar daar is niet voor gekozen. Wat wij desondanks toch positief vonden om te lezen, is dat het college streeft naar een robuust begrotingsbeleid zonder belastingverhoging en alleen noodzakelijke indexering van budgetten. Zoals u weet, zijn wij altijd van mening dat altijd zuinig en zo zorgvuldig mogelijk met het belastinggeld van onze burgers moet worden omgegaan. Hoewel wij kijken naar een kadernota met beperkte inhoud, zien wij

1985 helaas ook de nodige zaken die ons wat zorgen baren. Zo kan tussen de regels door worden opgemaakt dat duurzaamheid een belangrijke rol blijft vervullen en zoals u weet, betreuren wij dat ten eerste, zeker aangezien wij nu in een coronacrisis zitten die zowel op korte als langere termijn grote economische schade gaat geven. En duurzaamheid staat nog steeds voor duur, het geld kan maar een keer worden uitgegeven. In het verlengde hiervan lezen wij ook dat in

1990 toekomstige voorstellen voor herstelmaatregelen duurzaam investeren de norm zal zijn. Het college denkt hiermee twee vliegen in een klap te slaan door economisch herstel met de bestrijding van klimaatverandering te combineren. Naar onze mening is dat een verkeerde afslag. Mede in dat kader mag wat ons betreft al het beleid dat wordt uitgevoerd ten bate van het

1995 klimaatakkoord, zoveel mogelijk worden geschrapt, aangezien er sowieso geen nut en noodzaak voor is. Er kan veel beter extra worden ingezet op bijvoorbeeld economisch herstel, mobiliteit en de woningmarkt. Nu we het hier toch over hebben, wij waren zeer verheugd toen vorige week donderdag door Vattenfall bekend werd gemaakt dat de biomassacentrale in Diemen in de ijskast wordt gezet. Volgens ceo Martijn Hagens heeft dit gevolgen voor het klimaatakkoord, maar welke gevolgen heeft dit besluit dan voor het klimaatbeleid van Noord-Holland, vragen wij GS. Is de

2000 gedeputeerde het met ons eens dat dit de definitieve nekslag is voor biomassa? Deelt de gedeputeerde onze mening dat kernenergie nu onmogelijk nog genegeerd kan worden? Tegelijkertijd zien wij in Den Haag de animo voor 'van het gas los' verminderen. Een kwestie van tijd dat ook de andere partijen gaan inzien wat voor de PVV altijd wat eerder duidelijk is, ook hier zeggen wij al jaren 'van het gas los, is van God los'. Duur en nutteloos zonder een degelijke

2010 vervanging. Graag de mening van de gedeputeerde. Wat onze fractie verder teleurstellend vond om te lezen is dat inzake de Noord-Hollandse financiële bijdrage aan Zeeland er nog steeds geen

structurele oplossing is. Daardoor moeten de Noord-Hollandse belastingbetalers de komende twee jaar wederom geld ophoesten voor de provincie Zeeland, in totaal zo'n 120.000 euro, dat vinden wij vreemd. Voorts lezen wij dat aan het huidige programma 3, water, de beleidsdoelen worden toegevoegd inzake ruimtelijke ordening en dat was wat ons betreft niet nodig geweest. Wij hadden dan liever gezien dat het college een statement had gemaakt door bijvoorbeeld programma 3, wonen en ruimte te noemen, aangezien er al jaren een enorme woningnood te betreuren is in onze provincie, die maatschappelijk ontwrichtend werkt. Wij ondersteunen dan ook de lobby van de woningbouwalliantie bij het kabinet en de Tweede Kamer om nu anticyclisch te investeren in de woningbouw. De alliantie verwacht dat hiermee niet alleen de naderende economische crisis deels bezworen kan worden, maar ook dat er een inhaalslag gemaakt kan worden om het gigantische woningtekort terug te dringen. Bovendien blijven volgens deze initiatiefnemers extra investeringen in de woningbouw grotendeels binnen Nederland, wat ook goed is voor de werkgelegenheid. Een laatste vraag aan de gedeputeerde, wij zouden graag zien dat de provincie onderzoekt in hoeverre wij hieraan een bijdrage kunnen leveren. Dan rond ik af. Deze kaderbrief bevat punten die wij kunnen ondersteunen maar omdat wij ons helaas niet kunnen vinden in de gemaakte politieke keuzes, zullen wij tegen de kaderbrief stemmen.

De heer **VAN DER MAAS** (VVD): Voorzitter. Aan het begin van het verhaal van de heer Deen creëert hij een vals dilemma tussen duurzaam en niet duurzaam investeren en ook zegt hij dat er geïnvesteerd moet worden in economische groei. Nu is juist het fonds dat wij gelanceerd hebben, een mooie win-winsituatie waar wij het ene met het andere combineren. Als de heer Deen niets ziet in duurzaam investeren, is het dan het idee dat het juist moet op een niet-duurzame manier?

De heer **DEEN** (PVV): Nee hoor, wij zijn voor investeren en of dat nou duurzaam of niet duurzaam is, dat is daarin niet eens helemaal de strekking van het verhaal. Het moet wel nut hebben en er moet niet onnodig geld over de balk gesmeten worden. Dat is ons hoofddoel hierbij.

De heer **VAN DER MAAS** (VVD): Heeft u dan wel goed gelezen wat er bedoeld wordt met dit fonds, waarbij wij dit allemaal combineren, juist datgene wat u allemaal gezegd heeft? U zegt, het maakt niet uit of het duurzaam of niet duurzaam gaat, dat is mooi te horen, maar laten wij het dan gewoon op een duurzame manier doen, vindt u niet?

De heer **DEEN** (PVV): Daar ben ik het helemaal mee eens, ware het niet, ik heb juist heel goed gelezen wat u voorstelt en daarin wordt gesproken over gratis geld en dat is er niet. Altijd zal de belastingbetaler opdraaien om de betalingen te verzorgen en dat is ook in uw plan bijvoorbeeld over zonnepanelen, wederom het geval.

De heer **SMALING** (SP): Voorzitter. Wij kijken naar een timide kaderbrief, zo zou ik hem willen kenschetsen. Er staan goede analyses in ook over de effecten op de werkgelegenheid van de coronacrisis, maar hij is timide omdat hij beleidsarm is. Misschien is hij ook timide omdat we vanaf februari/maart een beetje van dag tot dag hebben geleefd. In maart wisten we niet waar we in april zouden staan, in april wisten we niet waar we in mei zouden staan, dus in die zin begrip voor de wat wonderlijke situatie waarin wij ons allemaal hebben bevonden. Tegelijkertijd is de

- 2055 situatie zodanig dat je nu als college een aantal radicale uitlatingen zou kunnen doen, zowel aan de sociaaleconomische als aan de duurzaamheidskant over zaken die deze periode ons leert. Op nationaal niveau hebben wij gezien dat een meerderheid van de Tweede Kamer niet achter het plan staat om de mensen die ons de afgelopen maanden hebben gered, het zorgpersoneel, structureel beter te belonen en dat de Tweede Kamer ook niet staat achter het bevriezen van de
- 2060 huren. De Eerste Kamer deed dat wel, maar stuitte toen op een D66-minister die allerlei moties naast zich neerlegde en daarna ook nog weigerde om naar actievoerende mensen te luisteren. Die strijd is landelijk verloren. Hoe kijken GS hier tegenaan en kunnen wij op provinciaal niveau wel iets doen voor de zorgverleners en de huurders? Aan de duurzaamheidskant is het aantrekkelijker wat wij hebben meegemaakt, hoe gek dat ook klinkt als je het over de afgelopen
- 2065 maanden hebt, dat we heel weinig verkeer, luchtvaart, festivals en andere bronnen van uitstoot hebben gehad en dat heeft ons schone lucht opgeleverd. Dat is zonder meer gemeten door het RIVM of door meer lokale meetpunten. Doen GS hier iets mee? Je wilt naar een situatie toe met minder uitstoot, of dat nou over CO2 gaat of over stikstof, en nu krijg je het op een presenteerblaadje aangeboden. Wat je anders modelleert, wat wensdenken is of een stip op de
- 2070 horizon, dat heb je nu kunnen meten en daarop zou je het beleid kunnen enten, dus gaan GS dat ook doen? Dan de vraag over de ongedekte cheques waar de heer Zoon het al over had. Wij horen graag of GS al concretere plannen hebben voor de invulling van de 110 miljoen euro. Daar is net een debatje met de heer Van der Maas aan gewijd, maar toen viel toch voornamelijk de term doelmatig en ik zou het liever geïmplementeerd zien worden in de lijn die ik net noemde, in de
- 2075 sociaaleconomische mogelijkheden en duurzaamheidsopties waarmee zo'n fonds zou kunnen worden gevuld. Verder een wat scheikundig setje, eerst CO2, dan stikstof en dan nog Tata Steel en dan nog over wonen. Dat is alleen maar een B-stuk geweest, dus ik vind dat wij het hier eigenlijk iets uitvoeriger over wonen moeten hebben. Er komen allerlei woonakkoorden aan, dus ik zou de gedeputeerde van dienst een beetje willen kietelen met een paar vragen over wonen.
- 2080 Qua CO2 zijn de SP en GL actief geweest op bossen, ook op nationaal niveau. Mevrouw Alberts heeft dat doorgetrokken hier richting provincie, daarom twee moties over het uitbreiden van het bosareaal.

Motie 67/290620

- 2085 Zet landbouwgrond om in bos

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 29 juni 2020

Constaterende dat:

- 2090 - *Er teveel CO2 in de lucht zit;*
- *De uitstoot van CO2 sterk teruggebracht moet worden, maar ook het afvangen van CO2 uiterst belangrijk, zo niet noodzakelijk is;*
- *Bomen de beste natuurlijke "afvangers" zijn;*
- *Er daarom dringend bomen moeten worden aangeplant;*
- 2095 - *Noord-Holland 350 ha nieuw bos moet planten en 155 ha gekapt bos moet compenseren.*

Voorts constaterende dat:

- *Het Rijk binnenkort met een Bosstrategie komt;*
- *Het plan van SP en GL om 17 miljoen bomen te planten wacht op uitvoering.*

2100

Overwegende dat:

- *Het nog niet zo eenvoudig zal zijn om geschikte locaties te vinden om het bosareaal uit te breiden;*
- *Moeilijke oplossingen niet bij voorbaat aan de kant geschoven moeten worden.*

2105

Besluiten het college van GS te verzoeken:

In kaart te brengen waar de mogelijkheden liggen om landbouwgrond om te zetten in bos en tevens in kaart te brengen wat dan nodig is om dat doel te bereiken.

2110 *en gaan over tot de orde van de dag.*

Fractie SP

Motie 68/290620

Geboorte- en herdenkingsbomen

2115

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 29 juni 2020

Constaterende dat:

- *Er teveel CO2 in de lucht zit;*
- 2120 - *De uitstoot van CO2 sterk teruggebracht moet worden, maar ook het afvangen van CO2 uiterst belangrijk, zo niet noodzakelijk is;*
- *Bomen de beste natuurlijke "afvangers" zijn;*
- *Er daarom dringend bomen moeten worden aangeplant;*
- *Noord-Holland 350 ha nieuw bos moet planten en 155 ha gekapt bos moet compenseren.*

2125

Voorts constaterende dat:

- *Het Rijk binnenkort met een Bosstrategie komt;*
- *Het plan van SP en GL om 17 miljoen bomen te planten wacht op uitvoering.*

2130 *Overwegende dat:*

Een publieksvriendelijke actie veel sympathie zal opleveren.

Roepen GS op:

2135 *Een deel van het nieuw aan te planten bosareaal aan te wijzen als herdenkingsbos (mensen kunnen een boom planten ter gelegenheid van een bepaalde gebeurtenis) of een geboortebos (elk kind dat geboren wordt krijgt een eigen boom)*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie SP

2140

Een ander punt zijn de RES'en. Na de zomer gaan wij uitvoerig de RES'en plenair bespreken, daarom zal ik er nu slechts een paar woorden aan wijden. Het standpunt van de SP is duidelijk, wij hebben zorgen over het participatieve karakter van de RES'en ondanks dat GS beweren dat dat goed op orde is, horen wij op allerlei plekken dat dat niet het geval is. Ik heb ook nog overleg gehad met de andere SP-Statenfracties en alleen Friesland is een wat positievere uitzondering waar het misschien door de cultuur komt dat dorpen vrij snel bij elkaar gaan zitten als er een ingreep in het landschap plaatsvindt, dat de participatie echt verankerd zit in de genen van de mensen. Wij hebben nu een motie voor het recyclen van zonnepanelen.

2150 **Motie 69/290620**

Verwerking afval van oude zonnepanelen

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 29 juni 2020

2155 *Constateerende dat:*

- *Er in onze provincie steeds meer zonnepanelen worden geplaatst;*
- *Opwekking en toepassing van zonne-energie door velen wordt gezien als een goed alternatief voor energie uit fossiele brandstoffen;*
- *Er naast plaatsing van zonnepanelen door particulieren in de toekomst ook meer zonnepanelen door overheden zullen worden geplaatst;*
- *Zonnepanelen zeker geen onbeperkte levensduur hebben;*
- *Zonnepanelen tal van onderdelen bevatten, die (zeer waarschijnlijk) schadelijk zijn voor de gezondheid van mens, plant en dier en dus schadelijk voor het leefmilieu;*
- *Er nog geen beleid is hoe om te gaan met deze schadelijke stoffen;*
- *Met regelmaat wetenschappers en onderzoekers waarschuwen voor de schade die afval van zonnepanelen kan veroorzaken.*

Overwegende dat:

- *Over een aantal jaren meer en meer zonnepanelen aan het eind van hun levensduur geraken;*
- *De kans groot is dat niet meer werkende zonnepanelen zullen moeten worden vervangen en daardoor moeten worden verwerkt;*
- *In het kader van het streven naar circulair omgaan met afval er een manier gevonden zal moeten worden om ook de afvalstoffen van oude zonnepanelen te herwaarderen als nieuwe grondstof.*

Besluiten het college van GS op te roepen:

- *Beleid te ontwikkelen waarin wordt aangegeven op welke wijze de provincie Noord-Holland om zal gaan met afvalstoffen afkomstig van afgedankte zonnepanelen;*
- *Met een eerste aanzet hiervoor te komen richting PS, uiterlijk eind 2020*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie SP, CU

2185 Wat betreft stikstof, daar hebben wij pas nog uitvoerig met de gedeputeerde over gesproken. Ik zou van haar willen weten hoe zij aankijkt tegen het Remkes advies en het veranderen van de werkwijze in de provincie. Er is nu een plan gemaakt hoe met de stikstofcrisis wordt omgegaan in de provincie. Gaat dat nog veranderen door de wet die de minister in voorbereiding heeft of door het advies van de commissie Remkes? Het gaat vaak over de boeren en de bouwsector als
2190 het over het stikstofprobleem gaat, het gaat weinig over de schipvaart en daar wordt wel een behoorlijk percentage aan toegekend qua stikstofuitstoot. Daarbij wordt vaak de scheepvaart een beetje als een groep genomen. Dan heb je het over de zeeschepen, cruisevaart, plezierjachten en binnenvaart. Over de binnenvaart is een passage opgenomen in duurzaam doorpakken en die zou ik via een motie onder de aandacht willen brengen.

2195

Motie 70/290620

Binnenvaart

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 29 juni 2020

2200

Constateernde dat:

- *In de stikstofcrisis aan 'de scheepvaart' een deel van de uitstoot wordt toegeschreven;*
- *Hierbij de zeescheepvaart, cruisevaart, plezierjacht en de binnenvaart nogal over één kam worden geschoren;*
- 2205 - *GS van de provincie Noord-Holland in hun document 'Duurzaam Doorpakken' aangeven: 'Wij willen het goederenvervoer over water actief stimuleren als duurzaam alternatief voor goederenvervoer over de weg. Hiermee dragen we bij aan een transitie in het goederenvervoer. Dit willen we bereiken door het behouden en uitbreiden van watergebonden logistieke bedrijventerreinen en laad- en loskades. Wij stellen een*
- 2210 *netwerkgereguleerder aan voor een periode van twee jaar. Ook onderzoeken we of aansluiting mogelijk is bij de Green Deal zeevaart, binnenvaart en havens.'* ;
- *GS er derhalve blijf van geven de binnenvaartsector een warm hart toe te dragen.*

Van mening zijnde:

2215 *Dat het nu tijd is om plannen om te zetten in daden.*

Verzoeken GS:

- *Nog in 2020 in overleg met de binnenvaartsector een 'terms of reference' op te stellen voor de beoogde netwerkgereguleerder en tot benoeming over te gaan;*
 - 2220 - *Gedurende de eerste helft van 2021 een plan met financiering voor te leggen aan PS waarin de binnenvaart wordt gefaciliteerd en verduurzaamd op de in 'Duurzaam Doorpakken' beschreven wijze en concrete maatregelen worden voorgesteld die goederenvervoer over de weg verplaatsen naar het water*
- 2225 *en gaan over tot de orde van de dag.*

Fractie SP

Over Tata Steel hebben wij afgelopen donderdag een goed overleg gehad en ik onderschrijf de manier waarop de heer Bolkestein zijn motie Vreemd heeft toegelicht. Papier is geduldig en er
2230 staan voornemens in die tot 2050 reiken, dus in hoeverre kun je daarop sturen voor zo'n lange tijd. Wij hebben wel het gevoel dat het goed is en dat de noodzaak er is om een balans te vinden tussen de sociaaleconomische kansen en bedreigingen die het bedrijf nu voor de kiezen krijgt en alle gezondheidsproblemen die de laatste jaren opdoemen en waar wij iedere keer weer van schrikken en er een nieuw overleg over plannen. Wij zijn wel benieuwd hoe de OD's gaan
2235 functioneren tussen het bedrijf en GS in en in bredere zin of het lukt om de OD's voldoende te bemensen. Dat is een onderwerp dat steeds terugkomt. Worden de vacatures nu opgevuld ook door mensen met een cv dat daarvoor nodig is, en zo niet, dan horen wij dat graag, want dan is dat een ander type probleem. Ten slotte over wonen, er komen woonakkoorden aan en er wordt nog eens goed naar de woonagenda gekeken. Het is geen voordracht geweest, want er hoefde
2240 geen besluit over genomen te worden, maar er staan toch termen in, daarom graag wat meer toelichting van gedeputeerde Loggen op begrippen zoals zorgvuldig ruimtegebruik, want er wordt eigenlijk geen duiding gegeven aan het begrip. Ik zou graag meer een politieke invulling zien van de woonagenda en met zorgvuldig ruimtegebruik gaat het wel over hoeveel vierkante meters horen bij een woning en hoeveel laagbouw moet je in deze provincie hebben gezien de
2245 enorme vraag in de provincie. Wij hebben de voormalig directeur van de Woonbond, Paulus Jansen, oud-Kamerlid van de SP en die is heel goed in cijfers, net als de heer Van Tiggelen van de PVV, die lijkt er wel een beetje op. Dan komen ze met allemaal getallen aan waaruit blijkt dat er eigenlijk inefficiënt gebruik wordt gemaakt van de ruimte, blijkbaar door duur te bouwen, een gemiddelde nieuwbouwwoning kostte vorig jaar 400.000 euro in Noord-Holland en daarvoor
2250 moet je 90.000 euro bruto per jaar verdienen. Voor wie ben je dan aan het bouwen? Waarom bouw je ook voor wijken die al een lage dichtheid hebben en waar twee parkeerplaatsen voor de deur moeten liggen. Kun je op dat soort dingen politiek bedrijven als provincie? Wat kun je doen om particuliere grondbezitters de juiste kant op te sturen want die hebben eigen interesses en strategie bij woningbouw. Hoe zit het met de huisvesting van statushouders? GS hebben het
2255 voornemen tot indeplaatsstelling in Amsterdam, omdat Amsterdam achterblijft bij het vestigen van statushouders. Wij hebben hier technische vragen over gesteld en wij zien dat andere gemeenten naar rato net zo ver, zo niet verder achterblijven. Wat is het beleid dat leidt tot een stevig instrument als de indeplaatsstelling? Als je in Amsterdam bij het Science Park kijkt, bij IJburg of in West, dan zijn er grote gebouwen verzezen waar inmiddels veel statushouders in
2260 wonen, hoewel dat niet wil zeggen dat je daarmee de taakstelling hebt volbracht maar je moet ook kijken naar de intentie bij verschillende gemeenten om dit probleem het hoofd te bieden. Is er anti-segregatiebeleid in de provincie? Is dit een issue en is er een bouwambassadeur die daarmee op pad moet worden gestuurd of zeggen GS, wij gaan daar niet over, wij zijn middenbestuur, wij doen alleen de saaie dingen, wij geven hier en daar hulp en verder is het aan
2265 het Rijk en de gemeenten. Kan de bouwsector uit de stikstoflockdown worden getrokken? Is er een mogelijkheid om bijvoorbeeld in de toekomst te salderen en de bouwsector niet eindeloos te laten wachten tot die heel stikstofvergunningsskwestie is opgelost? Zijn er geitenpaadjes? Ik wil niet de sector zo maar bevoordelen ten opzichte van andere, maar de bouwsector draagt gewoon heel weinig bij aan de stikstofuitstoot. Ten slotte nog iets leuks. Wij hebben wat geïnventariseerd

- 2270 en volgens ons zijn er heel veel vlekjes en plekjes in de provincie waar je zou kunnen bouwen maar waar een oud bestemmingsplan of een verouderd bestemmingsplan dat over de 10 jaar heen is, of een incourant bestemmingsplan dat eigenlijk tegenhoudt. Een voorbeeld is bij Heemskerk. De heer Carton heeft in de bus alleen maar met de jongens gepraat maar als je van Castricum naar Beverwijk rijdt, dan kom je door het buitengebied van Heemskerk dat formeel een
- 2275 glastuinbouw concentratiegebied is, maar je ziet alleen wat oud glas, een manege en weer wat anders. Er is een collectief van ouderen die zelfstandig willen door wonen en daarvoor een knarrenhof willen bouwen in het buitengebied van Heemskerk, maar dat kan niet omdat het bestemmingsplan het niet toelaat. Ik heb toen vragen gesteld en die zijn keurig beantwoord, wat kan de provincie in zo'n geval doen, maar uiteindelijk is het bestemmingsplan heilig. Omdat de
- 2280 Omgevingsverordening eraan komt, al dan niet dit jaar, dachten wij een rafelrandjesmotie in te kunnen dienen.

Motie 71/290620

Rafelrandjes

2285

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 29 juni 2020

Constaterende dat:

- Er een enorme woningbouwopgave ligt in de provincie Noord-Holland en dat de bouwproductie door allerlei factoren niet aan de hoge vraag tegemoet kan komen.*
- 2290

Overwegende dat:

- In de provincie Noord-Holland nog veel lege plekken te vinden zijn, zowel in de gebouwde omgeving als buiten de bebouwde kom waar woningbouw plaats zou kunnen vinden, maar oude, verouderde of incourante bestemmingsplannen dit tegen houden, zoals bijvoorbeeld in glastuinbouwconcentratiegebieden waar hier en daar nog een vervallen kas staat.*
- 2295

Verzoeken GS:

- *In kaart te brengen waar deze 'rafelranden' zich bevinden, zodat er bij het vaststellen van de omgevingsverordening al duidelijkheid gegeven kan worden aan gemeenten en bouwers waar ruimte is of gecreëerd kan worden;*
 - *Hierbij speciaal aandacht te geven aan woningbouwplannen voor zelfstandige ouderen, starters en sociale huur*
- 2300

- 2305 *en gaan over tot de orde van de dag.*

Fractie SP

De **VOORZITTER**: De vijf moties maken onderdeel uit van de beraadslagingen. Er zijn twee interrupties.

2310

De heer **ZOON** (PvdD): Hoor ik het nou goed dat de SP oproept om uit de stikstofproblemen te komen door te zoeken naar geitenpaadjes? Zouden wij die niet juist links moeten laten liggen en

even goed moeten doorpakken op het stikstofdossier? De afgelopen jaren hebben wij al heel wat geitenpaadjes bewandeld en die zijn keer op keer door de rechter onderuit gehaald.

2315

De heer **SMALING** (SP): Dat ben ik wel met u eens, maar ik constateer wel dat de bouwsector gewoon mee moet in het tempo van de rest. Wij moeten vaststellen dat wij in de provincie een enorme opgave hebben liggen en de vraag is al zoveel groter dan het bouwtempo, daarom mijn verzoek aan GS om het bouwtempo voor de bouwsector te versnellen. Je moet keuzes maken en als je ziet wat voor vraag er ligt op het gebied van woningen, starters en sociale huurwoningen, dat dat heel erg gaat achterblijven en dat willen wij niet.

2320

De heer **DEEN** (PVV): Voorzitter. Ik heb een aanvullende vraag, heeft de SP overwogen – gezien de enorme hoeveelheid afval en de relatief geringe opbrengst – om het gebruik van zonnepanelen te verminderen in plaats van naar een oplossing te zoeken voor het afval?

2325

De heer **SMALING** (SP): Er is veel verschil in kwaliteit van zonnepanelen. Wij hebben lang goedkope zonnepanelen uit China gekocht en die zijn met name problematisch, maar er zijn inmiddels veel betere panelen waarvan de recyclebaarheid veel beter is geborgd. Dat heb je ook met kerncentrales. In het begin ben je enthousiast, maar op een gegeven moment zit je met al het afval en dat moet je van Petten naar Vlissingen zien te krijgen. Dat kost klauwen met geld. In Dodewaard zijn de eigenaren van vroeger allemaal failliet, dus ik denk dat het met het afval van zonnepanelen nogal meevalt in vergelijking met uw afval.

2330

2335

De heer **DEEN** (PVV): Buiten dat uw afval duizenden malen zoveel is.

De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. De kaderbrief is het instrument van PS om de kaders te stellen voor de begroting van het nieuwe jaar. Je zou zeggen, dan is het extra belangrijk in de eerste jaren van de nieuwe collegeperiode, want dan moeten alle plannen van de coalitiepartijen voor de nieuwe bestuursperiode concreet gemaakt worden. Dat geldt helemaal omdat het coalitieakkoord zelf niet is vastgesteld door PS. Dat is dus geen kader, maar slechts een afspraak tussen een aantal partijen. Desondanks bevat de huidige kaderbrief eigenlijk alleen technische bijstellingen en zien we geen voorstellen die ruimte vragen voor nieuw of aangepast beleid. Het is een karige kaderbrief, dus. Tijdens de commissievergadering heeft het college aangegeven dat zij denkt haar plannen goed te kunnen uitvoeren binnen de bestaande begrotingskaders, wij zullen het zien, wij gaan het college daar scherp op houden. Vandaag wil ik twee dingen doen. Het college een aantal aandachtspunten meegeven voor de komende begroting en daarnaast wil ik graag suggesties doen voor de besteding van de 100 miljoen in het herstellfonds waar het college nu de plannen voor aan het maken is. De echte keuzes zullen dit jaar gemaakt worden over de besteding van deze 100 miljoen euro en niet rondom de besteding van de 4 miljoen euro van deze kaderbrief. In de eerste plaats willen wij het college vragen om voldoende geld en middelen te reserveren voor het in balans brengen van natuur en landbouw. We hebben een enorme opdracht om de kwaliteit van de natuur te beschermen en te verhogen en dat vraagt veel van met name de landbouwsector. Wij moeten als provincie duidelijk perspectief bieden aan boeren en laten zien dat wij bereid zijn te investeren en ondersteunen bij de noodzakelijke veranderingen.

2340

2345

2350

2355

Op dit moment is daar 650.000 euro voor gereserveerd en dat is bij lange na niet voldoende. Ten tweede willen we graag een grote inzet voor de boerenlandvogels. Wij lezen in het nieuws regelmatig berichten dat de situatie rondom weidevogels onverminderd zorgelijk is en dat de subsidies uit het verleden niet altijd effectief zijn geweest. Het college heeft inmiddels een
2360 tweede versie gemaakt van het Actieplan Weidevogels waarin ze verschillende acties combineert en we zijn benieuwd wat de resultaten daarvan zijn en dat zullen wij in september bespreken. Op dit moment willen wij het college vragen te zorgen dat er ook voldoende middelen beschikbaar zijn voor een ambitieuze uitvoering van dat actieplan. Wij zien graag in de begroting terug hoe dat vorm krijgt. Ten derde willen wij ook bij de kaderbrief opmerken dat wij het niet eens zijn
2365 met de rücksichtslose bezuiniging op het Faunafonds. Het simpelweg verviervoudigen van het eigen risico is een botte manier die boeren niet helpt om schade te voorkomen. Juist daar zou het om moeten gaan, want niemand wil dat oogst weggegooid moet worden omdat het door dieren is aangevreten. De provincie suggereert dat de plannen rondom het Faunafonds genomen zijn met instemming van de landbouworganisaties, maar wij hebben signalen gekregen dat dat niet klopt.
2370 Wij willen dan ook graag van GS horen hoe zij denken in samenspraak met de landbouwsector faunaschade te voorkomen. Tot zover onze aanwijzingen voor de lopende begroting, dan onze suggesties voor het herstellfonds. Een van onze belangrijkste taken als provinciale overheid dit jaar is om ons beleid zo in te zetten dat wij de huidige crisis die zoveel mensen treft, te boven gaan komen. Dat willen wij niet blind doen, maar duidelijk richting geven: geen kleurloos herstel,
2375 maar een groen herstel dat nieuwe banen creëert in toekomstgerichte sectoren. Een herstel richting een nieuwe economie die minder fossiel is, meer hernieuwbaar, in lijn met de klimaatopgaven en met meer aandacht voor gezondheid, voor natuur en voor welzijn. Dat hoeven we gelukkig niet allemaal zelf te bedenken, want econoom en Nobelprijswinner Joseph Stiglitz heeft samen met collega's onderzoek gedaan naar de manier waarop herstellinvesteringen zowel
2380 effectief kunnen zijn als bij kunnen dragen aan het halen van de klimaatdoelstellingen. Hun advies was om herstellinvesteringen te richten op plannen die al deels klaar liggen op de volgende gebieden: schone infrastructuur; energetische renovatie van gebouwen; investeringen in opleidingen; investeringen in natuur; groene innovatie en onderzoek. Wij presenteren daarom vijf hoopvolle en toekomstgerichte ideeën voor het Noord-Hollandse herstellfonds: Investeer in het
2385 versneld oplossen van knelpunten op de belangrijkste doorfietsroutes in Noord-Holland. Als we voor 10 routes een fikse investering doen van 3 miljoen euro, kunnen we versneld deze routes realiseren en dit is extra relevant nu steeds meer mensen kiezen voor de fiets voor woon-werk verkeer, ook om drukte in het OV te vermijden. Ga in samenwerking met Noord-Hollandse woningbouwverenigingen 2.000 sociale huurwoningen energieneutraal maken. Op deze manier
2390 kunnen juist mensen in sociale huurwoningen profiteren van een lage energierekening en een comfortabelere woning. Financier in samenwerking met de installatiebranche 1.000 opleidingsplekken voor installateurs van duurzame verwarmingssystemen, zoals warmtepompen. Regel extra financiering voor ondersteuning boeren rondom N2000-gebieden zodat we ze daadwerkelijk kunnen helpen bij het natuurinclusiever en extensiever boeren. Zo bieden we
2395 boeren perspectief en helpen we de natuur vooruit. Financier een onderzoek en experiment om riet en lisdodden uit het veenweidegebied te gebruiken voor het produceren van isolatiemateriaal. Dit is een win-winsituatie die kan bijdragen aan nieuwe verdienmodellen voor boeren en tegelijk aan het besparen van energie. Het is in theorie een goede mogelijkheid, maar

2400 het moet verder ontwikkeld en opgeschaald worden. Wij zien uit naar de uitwerking van deze ideeën bij de bespreking van de blauwdruk voor het groene provinciale herstelfonds bij de begroting 2020-2021.

2405 Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): Voorzitter. Wij kijken naar de toekomst 2020-2021 en in grote lijnen zijn wij het eens met de PvdD. Wij moeten zorgen dat het huishoudboekje op peil blijft. Wij zullen daarom vele moties en amendementen steunen die door diverse partijen zijn ingediend. Dan heb ik een vraag aan de heer Olthof of hij iets kan zeggen over ouderenwoningen en of wij daarover een akkoord gaan maken in de provincie. Vele mensen hebben dementie en kunnen niet langer thuis wonen en moeten toch ook onderdak zien te vinden. Ik heb goed geluisterd naar de SP en ik ben benieuwd naar de antwoorden over hoe wij omgaan met de
2410 zorgverleners, of wij iets voor hen kunnen betekenen en voor de huurders. De laatste vraag is nog niet benoemd, zijn er budgetten voor eventuele omscholing van al die mensen die ontslagen zijn vanwege corona?

2415 De **VOORZITTER**: Het is uw maidenspeech, mijnheer Baljeu.

De heer **BALJEU** (Fractie Baljeu): Voorzitter. Ik heb geen speech of bijdrage.

De **VOORZITTER**: Dan houdt u de maidenspeech te goed.

2420 De heer **DULFER** (GL): Voorzitter. We hebben het net gehad over de jaarstukken en in wat voor prachtig jaar die uitgevoerd zijn, maar hoe anders is het qua stemming rond de kaderbrief 2020-2021. 2019 een jaar van voorspoed, ontwikkeling en groei, voor 2021 zijn de vooruitzichten ronduit somber en ongewis, dat geldt voor ons maar zeker voor onze partners en gemeenten. Daar gaat de motie van de SP hulp aan gemeenten over. De toekomst is zo onzeker dat het
2425 college zich terecht afvraagt of je geconfronteerd met zoveel onzekerheden, wel een kaderbrief kunt opstellen, maar het college heeft ervoor gekozen om dat toch te doen, vooral om daar met ons over te kunnen discussiëren en de omgeving van de provincie enige zekerheid te kunnen bieden. Dat vinden wij een juiste keuze, maar wij begrijpen ook dat daarmee de geschetste ontwikkelingen, ramingen en verwachtingen hoogst onzeker zijn. Wij zijn blij dat we in deze
2430 kaderbrief de accenten en ambities van duurzaam doorpakken beter terugvinden. Daar hadden wij vorig jaar al om gevraagd en het is goed te zien dat dat door herschikken in het begrotingsprogramma is uitgevoerd, dank daarvoor. In deze kaderbrief zijn de mogelijke uitgaven voor het opvangen van de coronacrisis nog niet verwerkt, omdat de omvang en dekking van de uitgaven onvoldoende bekend zijn. Een van de uitgaven hiervoor zijn de twee per motie
2435 aangenomen coronafondsen en het daarvoor mogelijk aan te trekken vreemd kapitaal. Het zou goed zijn om nauw overleg te voeren met PS over de uitvoering van deze moties, want het college is van zin bij de begroting 2021 een blauwdruk te presenteren voor de uitvoering en daarover met PS van gedachten te wisselen. De effecten kunnen dan in de eerste begrotingswijziging 2021 worden verwerkt. Ik hoor graag een bevestiging van het college dat dit inderdaad de bedoeling is.
2440 Voor de uitvoering van het stimuleringsfonds kan ik mij dat namelijk voorstellen. De heer Klein heeft net al een aantal suggesties gedaan hoe je dat inhoudelijk zou kunnen doen, dus laten wij

het daarover hebben. Voor het reddingsfonds lijkt mij dat nogal laat. De crisis staat immers bij de cultuursector nu op de stoep. Mijn vraag is, wanneer wil het college dat fonds realiseren en hoe wil zij dat in de begroting verwerken en verantwoorden naar PS? Ook de heer Smaling heeft net
 2445 over de timing gesproken. Uiteindelijk heeft de coalitie zich uitgesproken dat wij streven naar een duurzaam bereikbare en leefbare innovatieve provincie. In de huidige kaderbrief staat dat de financiële footprint van de provincie solide en structureel in evenwicht moet zijn. Wij zien graag dat het beleid op het gebied van duurzaamheid en leefbaarheid kaderstellend is, ofwel dat de ecologische footprint van de provincie ook solide en structureel in evenwicht is. De heer
 2450 Bolkestein heeft in zijn motie over Tata Steel aangegeven dat de economie in evenwicht moet zijn met gezondheid maar mogelijk ook met andere aspecten zoals eerlijk delen, duurzaamheid en biodiversiteit. Zo zie je, wij zijn allemaal de slag aan het maken dat we na corona onze welvaart breder moeten definiëren dan alleen geld en gewin. De provinciale organisatie moet in 2030 klimaatneutraal zijn, maar wat betekent dat voor onze begroting? Een ecologisch neutrale
 2455 begroting wellicht. Dat moeten we in de toekomst uitwerken in een kaderbrief. De heer Zoon heeft dat ook al gesteld. Daarom zijn wij heel benieuwd naar de reactie van GS op de moties en amendementen van de PvdD.

De heer **HARTOG** (VVD): Voorzitter, het coronavirus houdt de wereld in haar greep, een drama
 2460 van ongekende omvang heeft vele slachtoffers gemaakt. Families worden uiteen gedreven en ondernemers zien hun bedrijfsvoering verstoord. Vrijwilligersorganisatie en maatschappelijke instellingen zitten soms met de handen in het haar. Onder deze moeilijke omstandigheden hebben velen zich belangeloos voor hun naasten ingezet. Ondernemers hebben een creativiteit aan de dag gelegd die ongekend is. Niet alleen uit pure noodzaak om te overleven, maar ook om
 2465 dit land draaiend te houden. Een woord van trots is op zijn plaats. De omvang en de snelheid waarmee het coronavirus zich verspreidde is ongekend, gevolgen voor woon- werk- en leefklimaat in Noord-Holland zijn nog niet goed in beeld. Het is onduidelijk hoe de crisis zal doorwerken in de financiële huishouding van de provincie. Een ding is glashelder, eerdere aannames over economische groei en werkgelegenheid zijn achterhaald. Wij zijn een partij van
 2470 perspectief. Daarom hebben wij in de vorige PS-vergadering samen met de coalitiepartners en het CDA het initiatief genomen voor de motie economisch herstel- en duurzaamheidsfonds. In verbinding met de motie provinciaal noodfonds/sociale infrastructuur bieden wij perspectief aan sectoren die direct of indirect zijn geraakt of getroffen door corona. De nood in sommige sectoren is hoog. Wij vragen het college voortvarend te handelen. Wij vinden het belangrijk dat de
 2475 moties worden vertaald in concrete en praktisch uitvoerbare voorstellen. Wanneer krijgen wij de eerste grove schetsen? Wij wachten met smart nadere voorstellen af en met ons vele ondernemers, instellingen en maatschappelijke organisaties. Wij lezen in de kaderbrief de keuzes terug uit het coalitieakkoord. Wij onderschrijven dat niet alles kan en dat er keuzes gemaakt moeten worden. De inzet om te komen tot een sluitende begroting kan op onze instemming
 2480 rekenen. Wij zijn verheugd dat het college er niet voor kiest om de lasten voor onze inwoners te verhogen. Wij hebben er begrip voor dat het college nu nog niet in staat is om aan te geven wat de gevolgen zijn van de coronacrisis. Wij verwachten wel dat u ons bij de begroting een actueel beeld schetst en de Staten meeneemt in de financiële ontwikkelingen. Het is goed om daarbij rekening te houden met verschillende scenario's en voorzichtigheid is een goede zaak.

- 2485 Traditioneel richt het college zich daarbij op een periode van 4 jaren, maar bestaat dan niet het risico dat daarbij te veel gewicht wordt toegekend aan een tijdelijke terugval aan inkomsten zoals uit het Provinciefonds? Welk perspectief ziet het college als we onze horizon enigszins verleggen, als wij u vragen om de blik te richten op – pak em beet – de komende acht jaren? Hoe ziet het financieel plaatje er dan uit? Kan het college ons bij de begroting een doorzicht geven?
- 2490 Perspectief is en blijft voor ons belangrijk. De ambities uit het coalitieakkoord zijn groot en de provincie mag niet verslappen als het om de uitvoering van onze kerntaken gaat, wonen, mobiliteit, infrastructuur, goed ondernemersklimaat en een gezond milieu voor mens en dier. De opgaven zijn en blijven onverminderd hoog, ondanks corona of moet ik zeggen, misschien wel mede als gevolg van? Wij vragen het college dan ook om koers te houden, de handen aan het spreekwoordelijke stuur en de vingers aan de knoppen. Wij lezen veel uitdagingen terug die in de kern gaan over verbinding tussen ecologie en economie, zoals provinciale beleidsambities voor milieu, natuur, water en recreatie. Een actueel en urgent voorbeeld is de stikstofcrisis. Ook hier vragen wij om perspectief voor de natuur en de ondernemers. Het zijn onzekere tijden en de kans is groot dat zich een periode van economische neergang aandient. Voor veel ondernemers en het personeel is de toekomst onvoorspelbaar en de impact daarvan is groot, want veel bedrijven zijn het levenswerk van een ondernemer. Bij het verwezenlijken van provinciale doelstellingen is het goed om daar oog voor te hebben en het is belangrijk om vooral de verbinding te blijven zoeken. Laten wij waken voor denken in tegenstellingen, het gaat niet om natuur óf boeren óf milieu óf werkgelegenheid. Het gaat om het gevoel van samen. Wij vragen
- 2500 het college te bewerkstelligen dat de organisatie bij externe contacten rekening houdt met de menselijke maat of moeten wij zeggen, wenselijke maat? Mede door tegenvallende inkomsten, ook bij onze maatschappelijke partners, moeten wij oppassen voor het stapelen van ambities. Perspectief bieden is van cruciaal belang. Nu het virus niet alleen onze gezondheid bedreigt, maar ook onze manier van leven en welvaart is het meer dan eens nodig om slimme maatregelen
- 2510 te nemen vooral in sectoren die een belangrijke bijdrage leveren aan onze economie, helemaal als de maatregelen leiden tot een hefboomeffect bij het inlopen van grote opgaven van deze tijd. Onze motie economisch herstel en duurzaamheidsfonds zal daar zeker aan bijdragen, maar er zijn meer zaken te bedenken. Wij kunnen niet genoeg benadrukken dat wij in de provincie staan voor een grote uitdaging op het gebied van wonen. BZK schroeft de opgave niet voor niets
- 2515 omhoog naar 42.500 per jaar en dat voor de komende 10 jaar. Een enorme maar tevens noodzakelijke opgave. Geluiden uit het veld leren ons dat bouwen vaak gehinderd wordt door een woud aan regels, dat niet in alle gemeenten dezelfde regels worden gehanteerd en zelfs ook nog eens bovenwettelijk zouden zijn. Wij willen het college en de portefeuillehouder Wonen vragen om in overleg te treden met gemeenten in onze provincie, op deze manier kunt u een
- 2520 positieve bijdrage en impuls geven aan de woningbouw. Wij vragen uw inzet niet alleen om de sector van dienst te zijn, maar bied perspectief, bied uitzicht op een woning aan alle Noord-Hollanders die daar reikhalzend naar uitkijken. Sommige mensen wachten al vele jaren lang. De kadernota zoekt balans tussen duurzaamheid en economisch herstel. Duurzame innovaties dragen daaraan bij. Het coalitieakkoord Duurzaam Doorpakken ziet innovatie als een wezenlijk
- 2525 onderdeel van de energietransitie. Bij de startnotitie van de RES heeft het college bij motie de opdracht gekregen om naast zon en wind op land, ook voor andere en innovatieve energietechnieken de mogelijkheden in kaart te brengen en de ontwikkeling ervan te stimuleren.

Voor de RES is een groots proces opgetuigd, maar voor innovatie duurzame energietechnieken zien wij nog geen integrale aanpak. Het is naar onze mening hard nodig, wij geloven niet dat wij

2530 de energietransitie gaan redden als we zo sterk inzetten op zon en wind, terwijl biomassa geen duurzame oplossing biedt. Nieuwe technieken hebben mogelijk minder ruimtelijke nadelen dan zon en wind op land en zouden bij de tweejaarlijkse actualisaties van de RES kunnen worden ingezet. Hierbij merken wij op dat draagvlak voor ons van essentieel belang is. Wij vragen om een visie, om perspectief. Volgens de kaderbrief groeit de bevolking in Noord-Holland van bijna 2,9

2535 naar 3,2 miljoen inwoners in 2040, grotendeels als gevolg van het migratiesaldo. Arbeidsmigranten zijn ook in belangrijke mate aangewezen op onze toch al krappe woningmarkt en vergroten daarmee de al dan niet tijdelijke schaarste. Het grootste deel van deze mensen wil zich hier niet blijvend vestigen en keren na een bepaalde periode weer huiswaarts. Deze doelgroep heeft dus geen noodzaak tot integratie of behoefte aan een reguliere woning. De druk

2540 op de woningmarkt zal afnemen als het lukt om voor deze tijdelijke arbeidsmigranten alternatieve huisvesting te realiseren, zo komen meer woningen beschikbaar voor de reguliere woningmarkt. Met flexibele en tijdelijke woonconcepten kan kwalitatief goede en betaalbare huisvesting gerealiseerd worden inclusief alle voorzieningen en goed beheer. Werkgevers, uitzendbureaus, vakbonden en ontwikkelaars willen deze initiatieven nemen. De provincie kan

2545 erbij helpen door te zorgen dat er voldoende planologische ruimte komt voor geschikte locaties. Wij pleiten voor een apart afwegingskader in de Omgevingsverordening voor tijdelijke huisvestingsconcepten. Hiermee wordt het mogelijk om in te spelen op deze belangrijke problematiek. Wij zijn dan ook blij met het voornemen van het college om via de RO invalshoek een steviger rol op te pakken. Goede verbinding en optimale doorstroming in de provincie zijn

2550 van cruciaal belang voor ons inwoners, ondernemers en iedereen die beroepsmatig of anderszins in de provincie moet of wil zijn. Het draagt bij aan het vestigingsklimaat waar wij blij van worden en een belangrijke reden dat bedrijven zich in Noord-Holland willen vestigen. Laten wij hierin blijven investeren, dat is ook goed voor de bedrijven in de grond- weg- en waterbouw die in deze crisis wel wat extra opdrachten kunnen gebruiken. Wanneer kan het college een terugkoppeling

2555 geven over de onlangs aangenomen motie voor een versnelde uitvoering van infrastructurele projecten? Wij hebben enige zorgen op het dossier bereikbaarheid. Bij de herindeling van de begroting gaat dit programma van plaats 2 naar 4 en in de voorstellen bij de kaderbrief 2021 lezen wij dat er geld bijkomt voor enkele doelen, maar niet voor bereikbaarheid. Bij de taakstelling reserves zien wij dat een substantieel bedrag wordt weggehouden bij dit o zo

2560 belangrijke programma. Wij stellen het bijzonder op prijs als het college kan toezeggen dat deze tekens geen voorspellende waarde hebben en dat wij er gerust op kunnen zijn dat dit programma niet alleen de middelen maar ook de aandacht krijgt die het verdient. Wij wijzen het college op de passage in het coalitieakkoord: "Wij willen het goederenvervoer over water actief stimuleren als duurzaam alternatief voor goederenvervoer over de weg. Hiermee dragen wij bij aan een transitie in het goederenvervoer." De gedeputeerde heeft aangegeven hiermee aan de slag te gaan. Wij vragen het college om bij de begroting met een nadere invulling van deze ambitie te komen en daarmee zichtbaar te maken hoe deze transitie in het goederenvervoer vorm krijgt. In de jaarstukken lezen wij over de vrijval van enkele reserves en daarnaast is forse onderbesteding een terugkerend fenomeen. Dat roept bij ons de vraag op in hoeverre het college in voldoende

2570 mate in staat is om plannen ten uitvoer te brengen. Hoe kijken GS aan tegen het realiserend

vermogen van de provincie? Wat is nodig om te zorgen dat plannen daadwerkelijk worden uitgevoerd? Ik sluit af met de volgende woorden: De VVD heeft vertrouwen in het college dat zij ons door deze onstuimige tijd heen zal leiden middels duurzaam doorpakken en kansen benutten waar het kan. Wij wachten met belangstelling de antwoorden op onze vragen en
2575 voorstellen af.

De heer **ZOON** (PvdD): Ik wacht graag want de heer Hartog spreekt als een dominee en dat is positief. Ik wil graag een verduidelijking hebben. De heer Hartog weet ook dat wij onbenutte belastingcapaciteit laten liggen, dat staat in de kaderbrief. Toch is er bij de moties 41 en 42 voor
2580 gekozen om geld te kunnen gaan lenen. Als de VVD moet kiezen tussen geld lenen of belasting omhoog, waar kiest de VVD dan voor?

De heer **HARTOG** (VVD): Volgens mij is belangrijk dat PS voorstellen en kaders worden voorgelegd op basis waarvan wij nadere invulling kunnen geven. Wij wachten de plannen van het
2585 college af en dan gaan wij daar samen over in discussie.

De heer **ZOON** (PvdD): Volgens mij is dat niet het antwoord op mijn vraag, maar ik zal de heer Hartog helpen. In het verkiezingsprogramma van de VVD staat dat nieuw beleid slechts mogelijk is als inkomsten structureel toenemen. Daar zijn twee manieren voor: via het Provinciefonds en
2590 de opcenten. Worden hiermee de opcenten bedoeld in het VVD-verkiezingsprogramma?

De heer **HARTOG** (VVD): Ik heb in mijn bijdrage aangegeven dat je in het heden soms moet beslissen over dingen in de toekomst op basis van gegevens uit het verleden.

2595 De heer **SMALING** (SP): Voorzitter. Dank voor het verhaal en nogmaals felicitaties voor het dubbele eerste optreden van vandaag. Ik heb met plezier geluisterd. Ergens halverwege kwam langs dat economische ontwikkeling en het sparen van de natuur samen gaat, praten in win-winsituaties, daarop is ook de PAS stukgelopen. Soms gaat dat niet en moet je willen discussiëren over of het niet allemaal een tandje minder moet. Dan kun je nog discussiëren over fossiele
2600 energie tegenover duurzame energie, liever zon dan biomassa, maar het moet gewoon minder. Hebben jullie daar in de VVD discussies over? Zeggen jullie tegen de mensen in Blaricum, Bloemendaal en Bergen af en toe ook: kan het niet wat minder? Zouden er niet minder dan twee auto's voor de deur moeten staan? Moet er niet minder gevlogen worden? Op de grote daken kunnen veel meer zonnepanelen dan in andere delen in de provincie. Is het nivelleren en het
2605 verminderen van het consumentisme in de hogere inkomensgroepen iets waarover gepraat wordt? Het kan niet zonder dat wij de lusten en lasten ook financieel eerlijker gaan verdelen en afgelopen maanden hebben alle aanleiding gegeven om die discussie te voeren.

De heer **HARTOG** (VVD): Veel van de zaken die de heer Smaling aan de orde stelt, erken ik. Ik zou
2610 u bijna uitnodigen om lid te worden van de VVD, dan kunt u betrokken worden en actief meedoen met de vele discussies die wij voeren. Uiteraard discussiëren wij binnen de partij, wij zijn een discussiepartij, maar wij hebben het hier over de kaderbrief en daarin komen veel zaken

die u aan de orde stelt, niet naar boven. Ook wij zijn uiteraard in gesprek over het maken van keuzes.

2615

De heer **SMALING** (SP): Ik vroeg het ook omdat er zo gemakkelijk wordt gesproken over win-situaties en ik denk dat dat gewoon niet altijd kan. Vindt u dit terecht, is dat niet te gemakkelijk?

2620

De heer **HARTOG** (VVD): Ik zal mijn tekst nog een keer nalezen, maar volgens mij stond dat er niet en ik hoop dat ik dat ook niet heb uitgesproken. Volgens mij heb ik gezegd dat het goed is om niet te praten in tegenstellingen. Het is niet het een of het ander, daarmee wil ik niet uitsluiten dat je soms keuzes moet maken.

2625

De heer **HEIJNEN** (CDA): U sprak halverwege uw betoog over te weinig woningen, dat zijn wij van harte met hem eens. U sprak over een woud van regels, waar bouwondernemers door belemmerd worden, met name door gemeenten. Volgens u zijn die regels deels bovenwettelijk en u vraagt de gedeputeerde in gesprek te gaan daarover met gemeenten. Tegelijkertijd zeggen wethouders tegen ons dat zij een woud van beperkende regels van de provincies ervaren, ook deels

2630

bovenwettelijk door de strikte toepassing van de ladder van duurzame verstedelijking en allerlei landschapsregiems. Wilt u met mij aan de gedeputeerde vragen om in de gesprekken met gemeenten de beperkende regels van de provincie mee te nemen?

2635

De heer **HARTOG** (VVD): Ik ga ervan uit dat als de gedeputeerde in gesprek gaat met gemeenten dat zij in dat gesprek ook een podium hebben om grieven van hun kant voor het voetlicht te brengen. Ik ga ervan uit dat wij daarover een terugkoppeling krijgen.

2640

De heer **DEEN** (PVV): Een vraag ter verduidelijking, mag ik concluderen dat de VVD de stekker volledig uit biomassa trekt?

2645

De heer **HARTOG** (VVD): Dat heb ik niet gezegd volgens mij.

2650

Mevrouw **KAPITEIN** (D66): Wij zijn het eens met de lijn van het college, het coalitieakkoord en de aanvullingen uit de kadernota daarop. Veel meer is niet zo relevant gezien de grote onzekerheden zoals corona. Van corona weten wij dat de effecten nog niet verwerkt zijn in de kadernota en ook niet de effecten van de moties voor 110 miljoen euro om de schade te beperken. De besteding van deze bedragen is wel van grote invloed op wat wij de komende jaren gaan doen, dus wij kijken uit naar de ontvangst van de bestedingsplannen. Er zijn vele belangrijke programma's in de maak, waarvan ik er een paar wil noemen omdat deze de komende jaren ook van grote invloed zijn en zeer belangrijk. De uitvoering van de coronamoties en de impact van corona, de nieuwe voedselvisie met veel aandacht voor kringlooplandbouw en korte ketens, realisatie NNN, stikstofaanpak, het vaststellen van de RES'en en een speciale is wonen en leefbaarheid met telkens nieuwe beren op de weg. De een is nog niet gevangen of er komt alweer een nieuwe bij. Bijvoorbeeld, vorig jaar hadden we last van stikstof en PFAS en daar komt nu mogelijk als issue ook nog geluid bij. Wij hebben ook zorgen over de cultuursector,

2655

goed dat die wordt ondersteund met de coronamoties. De culturele agenda is ook met een jaar uitgesteld. Begrijpelijk, maar het schiet niet op. Ik wil nu niet een algemene beschouwing gaan houden, dat komt later dit jaar, maar nog wel een paar financieel administratieve opmerkingen. College, ga door met de geplande verbeteringen in de financiële processen zoals net uitgelegd bij

2660 de jaarrekening, die spreken ons erg aan. Het verminderen van de onderbesteding is geen doel op zich, het gaat om het behalen van de achterliggende beleidsdoelen en wij willen ervoor waken dat er een cultuur gaat ontstaan van geld uitgeven om het geld uit te geven. Kijk kritisch naar de processen om programma's tot uitvoering te brengen. De gedeputeerde heeft net aangegeven dat als er bijvoorbeeld samengewerkt wordt met cofinanciering met andere partijen, dan is de

2665 benodigde doorlooptijd van de programma's mede afhankelijk van deze partijen. Het is de vraag of het reëel is om altijd te verwachten dat zij evenveel financiële beleidsmatige en uitvoeringsslagkracht kunnen hebben en uitvoeren als de provincie. Misschien zouden wij daarvoor meer hulp moeten geven om samen de doelen te bereiken of gewoonweg realistischer gaan plannen. Relevantere beleidsindicatoren, andere partijen hebben daar bij de jaarrekening

2670 opmerkingen over gemaakt, want de kaderbrief is de input voor de begroting. Misschien kan de gedeputeerde dit nog meenemen. De gedeputeerde heeft aangegeven dat zij de komende begrotingscyclus kritisch gaat kijken naar de beleidsindicatoren. Daarom komen wij niet met een motie, maar de focus moet liggen op meer relevantie van de beleidsindicatoren. De beleidsindicatoren behoren een indicatie te geven over of wij onze doelen op tijd gaan behalen.

2675 Voor ons als PS is het minder interessant hoeveel rapporten of bijeenkomsten er zijn geweest om het doel te behalen. Wij snappen dat het soms lastig is om met goede indicatoren te komen vooral als wij een rol als regisseur of facilitator willen hebben, maar ook dit soort rollen zijn niet vrijblijvend. Het gaat er uiteindelijk om om samen met andere partijen de doelen voor onze inwoners te behalen en niet om alleen ons best te doen. Het is goed en mooi dat de provincie zo

2680 goed oog heeft voor het integrale karakter en de onderliggende verwevenheid van de programma's, maar om echt resultaten te behalen bij de uitvoering, gaat het erom dat de cruciale aspecten worden opgelost en de beleidsindicatoren zouden hier een relatie moeten hebben, dan kunnen we echt sturen met elkaar. Ik wil nu niet ingaan op de moties en amendementen, dat doe ik in tweede termijn.

2685

De heer **CARTON** (PvdA): Voorzitter Een technische en beleidsarme kaderbrief. Het is een tijd van onzekerheid, maar wij hebben wel zorgen over hoe we nou samen duurzaam blijven doorpakken. Wij beoordelen de begroting straks in ieder geval langs de leefbaarheid in onze provincie, waaronder concrete stappen richting betaalbare woningbouw. Hoe zit het met de ambassadeur

2690 om de woningbouw aan te jagen? Daarnaast een gezonde leefomgeving en toegankelijke OV-verbindingen, want juist de leefbaarheid en deze sociale structuren staan onder druk. Onderwerpen waar ook de jongens uit de bus zich veel zorgen over maken. Helaas zijn deze jonge jongens met een knarrenhof nog niet geholpen. Dan leg ik hier op verzoek van de gedeputeerde nogmaals de link met de beleidsindicatoren en resultaten, want hoe kunnen wij

2695 straks het gevoerde beleid beter volgen en de jongens beter toelichten wat wij hebben gedaan als we ze weer tegenkomen in de bus. Op korte termijn is het niet mogelijk om hier aanpassingen in te doen, maar het is wel mogelijk om hier samen over te spreken en stappen in te zetten. Dat is ook door andere partijen aangehaald. Ook vraag ik GS hoe het zit met een publieksvriendelijke

versie van de begroting en de jaarstukken, zodat wij deze wellicht al swipend in de bus in kunnen
2700 zien. Tot slot wil ik een onzekere factor uit de kaderbrief extra benadrukken. Wij maken ons
grote zorgen over de financiële situatie bij heel veel gemeenten in de provincie en de oplopende
tekorten die zij hebben met de vrees dat zij geen sluitende begroting kunnen presenteren. Niet
alleen belangrijk voor ons als toezichthouder, maar juist ook als partner van de gemeenten in de
gezamenlijke projecten. In de commissievergadering hebben GS uitgebreid toegelicht hoe zij
2705 hiermee omgaan, maar wij vragen er nogmaals aandacht voor, ook als signaal richting Den Haag.

De **VOORZITTER**: De heer Everduim (DENK) zal geen bijdrage leveren. Ik schors de vergadering
voor 30 minuten, dan kunt u ook naar de moties en amendementen kijken. De Statengriffie heeft
een documentje voorbereid waarin alle moties en amendementen zijn opgenomen en als het
2710 goed is, is dat lijstje naar u gemaild. Het zit in iBabs, dat kunnen we straks bij de stemming
gebruiken. Ik heropen de vergadering en geef het woord aan gedeputeerde Pels.

Gedeputeerde **PELS**: Voorzitter, eerst ga ik in over het eventueel beleidsarm zijn van de
kaderbrief. Zoals ook al in de commissie gesteld, gaat het hier echt over aanvullingen op het
2715 coalitieakkoord en natuurlijk gaan wij met u het gesprek aan over de uitwerking daarvan. Dat
doen wij namelijk bij de begroting 2021. Dit zijn de kaders, de nieuwe dingen, die wij daarnaast
nog zetten. Ik hoop dat het CDA hier ja tegen zegt, maar straks ook tegen de begroting en dan
gaan wij daar het gesprek over hebben en het is goed om dat daar te doen, want wij moeten geen
zaken gaan herhalen met elkaar. Het coalitieakkoord is tenslotte ook al verwerkt in de begroting
2720 2020 en daarmee is ook al een meerjarig perspectief over de uitwerking gegeven. Natuurlijk
worden de plannen steeds concreter, ik kan me goed voorstellen dat u daar ook benieuwd naar
bent voor de plannen die u nog niet heeft gezien, daarvoor heeft u de strategische agenda
ontvangen waarin u terug kunt lezen wanneer en op welke wijze wij die met u willen bespreken,
dus volgens mij zijn er voldoende documenten al op dit moment die de uitwerking van het
2725 coalitieakkoord schetsen en zou het dubbelop zijn om dat nogmaals in de kaderbrief te gaan
verwerken. Gezien de brede wens van PS om het juist compact te houden, lijkt mij dat ook niet
verstandig. Het is wel een bijzondere kaderbrief, natuurlijk door de tijd waar we nu in leven maar
wij als college vonden het wel belangrijk om toch met een kaderbrief te komen, om te laten zien
dat wij gewoon doorgaan met onze plannen, dat wij de zekerheid geven aan onze partners dat
2730 wij tot besteding gaan komen en ook om met u als PS het gesprek aan te gaan en gezien de
hoeveelheid moties en amendementen, kan ik zien dat u dat gesprek in ieder geval waardeert.
Het is ook een bijzondere tijd voor ons als overheid, er wordt iets nieuws van ons gevraagd door
de grote crisis waar wij voor staan en daarvoor heeft u als PS opdracht gegeven met de twee
moties voor een nood- en herstellfonds, daar kom ik later nog even op terug. U heeft ook een
2735 aantal keren aandacht gevraagd voor de positie van gemeenten en de moeilijke financiële positie,
daar zal gedeputeerde Zaal verder op reageren, maar ik wil u vast meegeven dat wij natuurlijk
veel samenwerken met gemeenten en wij zeker de komende tijd richting het opstellen van de
begroting maar ook daarna en alle wijzigingen die nog gaan volgen, gaan kijken, zijn zij nog
voldoende in staat om bijvoorbeeld waar wij cofinanciering vragen, dat ook te leveren, want dat
2740 kan werkelijk wel effect hebben op de wijze waarop wij tot besteding kunnen komen. U gaf zelf
ook al een aantal keren terecht aan, wij kunnen nog niet alle ontwikkelingen voor de komende

2745 tijd voorzien en het is belangrijk dat wij daar gezamenlijk als PS en GS een goed gesprek over
 voeren en dat doen wij nu ook al, deels door de coronamonitor. Die blijven wij ook maken en op
 die manier informeren wij u over de effecten van de crisis op Noord-Holland. In de commissie heb
 2750 ik al aangeven na het reces graag met u in gesprek te gaan over het eventuele effect van de
 economische crisis op de provinciale begroting en breder op Noord-Holland. De VVD vroeg daar
 ook aandacht voor, het is nu zo onzeker dat wij moeten denken in scenario's en het is goed om
 dat verder met elkaar door te spreken, want we hebben niet zo heel veel houvast op dit moment.
 Er waren ook een aantal vragen over de nieuwe begrotingsopzet en wat zorgen over de wijze
 2755 waarop de programma's geordend zijn. Ik wil u graag geruststellen, want wij hebben gekeken
 naar het effect van een bepaald programma op andere programma's, dus we beginnen met
 openbaar bestuur, want als wij of onze gemeenten niet goed functioneren, komen wij sowieso
 niet tot uitvoering van welk programma dan ook. Daarna volgt klimaat en milieu, omdat wij mede
 door het klimaatakkoord zien hoeveel programma's er geraakt worden door de acties die wij
 2760 daarin moeten nemen. Vervolgens kiezen wij voor ruimte, omdat wij weten dat onze ruimtelijke
 ordening vergaande gevolgen heeft voor onze andere programma's en de programma's die
 daarna volgen met mobiliteit als eerste, zijn gewoon op basis van grootte. Daarin zit niet zozeer
 alleen maar een kwalificatie van hoe wij naar die programma's kijken, maar ook een
 orderingsprincipe van de effecten van het ene programma op het andere programma. U vraagt
 2765 aandacht voor de operationele doelen, de indicatoren en dat is een volgende stap. Wij hebben nu
 het raamwerk neergezet en nu kunnen wij met elkaar gaan kijken naar de doelen en of die nog
 goed aansluiten bij de wereld van nu. U roept ons op om daar al een eerste slag in te slaan bij de
 begroting 2021, maar ik stel voor daar eerst met u het gesprek over aan te gaan want ik vind het
 niet aan GS om puur en alleen zelf te besluiten wat er wel en niet in de begroting landt, het is uw
 2770 instrument, dus ik wil voorstellen om dat niet alleen de begroting 2021 vergaand aan te passen,
 maar daarover met u het gesprek aan te gaan, bijvoorbeeld via de rekeningencommissie. Voor de
 indicatoren zijn wij al bezig om een eerste slag te slaan, want ik herken de opmerkingen dat ze
 niet allemaal van grote waarde zijn voor de informatierijkheid. Wij zijn nu een eerste slag aan het
 slaan in de begroting om te kijken wat kan eruit, wat heeft niet een enorme meerwaarde, maar
 2775 ook daarover is mijn voorstel om daarover met u in gesprek te gaan richting de begroting 2020-
 2021. In die zin omarmen wij natuurlijk wat de heer Carton aangaf, wij willen graag dat onze
 begroting begrijpelijk is voor u en onze inwoners, en hoe duidelijker hoe beter. De PvdA vroeg
 ook naar een publieksvriendelijke versie, maar ik hoop dat onze begroting van zichzelf
 publieksvriendelijk is. Wij maken ook een Infographic maar mocht in uw ogen nog iets anders
 2780 nodig zijn behalve die twee zaken, dan hoor ik graag van u wat u daarnaast nog zou willen zien.
 Dan de moties die in uw vorige vergadering heeft aangenomen over het noodfonds en het
 herstellfonds. Een aantal van u roept op om haast te maken met het noodfonds en dat is
 begrijpelijk, want het is een noodfonds, dus wij moeten snel tot besteding komen om snel de
 maatschappelijke organisaties die financieel ernstig onder druk staan, te helpen. Daarvoor
 hebben wij in die Statenvergadering al toegezegd dat wij voor het begin van het reces u een brief
 zullen sturen waarin wij de voorwaarden van het noodfonds verder uitwerken en dat doen wij nu
 al, zodat wij snel tot besteding kunnen komen. Dat zal wel vragen om een extra
 begrotingswijziging dit jaar, dus daarover informeren wij u eerst en zullen wij later de financiële
 verwerking doen, maar dat gebeurt nog dit jaar. Daarnaast hebben wij in de commissie en de

2785 Staten herhaald toegezegd om rond de behandeling van de begroting met een blauwdruk te komen voor het herstellfonds. Daar is een aantal vragen over gesteld, die pak ik er even bij, zoals of het niet sneller kan en waarom wordt dat niet in de begroting verwerkt. Wij moeten wel goed opletten met elkaar, wij willen in de begroting alleen plannen die voldoende tot wasdom zijn gekomen en waarvan wij precies kunnen voorspellen, dit gaan wij besteden in 2020-2021 en dit

2790 gaan we besteden in de jaren erna. De motie is recent aangenomen en die vraagt een goede uitwerking, want het gaat om een groot bedrag van 100 miljoen euro, dat moeten we niet zo maar in twee maanden proberen uit te werken en weg te zetten, dus daarom vraag ik om wat geduld van u tot wij de blauwdruk rond de begroting met u kunnen bespreken om na te gaan of het aansluit bij wat u voor zich zag. De CU gaf een aantal aandachtspunten mee, ik denk dat het

2795 goed was geweest om die in de vorige Statenvergadering aan het college mee te geven want toen zijn de moties aangenomen. Nu wordt het wel moeilijk voor het college, dat nemen wij nog even mee terwijl andere partijen daar geen uitspraak over hebben gedaan en tegelijkertijd het dictum wel een duidelijke opdracht geeft met twee aandachtsgebieden, de gebouwde omgeving en maatschappelijke infrastructuur. Ik wil u aanraden uw wensen te bewaren voor bij het gesprek

2800 over de blauwdruk. Dan waren er vragen van GL over meer inzicht te krijgen in de effecten van wat wij doen naast de financiële effecten, dus dan gaat het over de effecten op CO2 en ecologische effecten, daar is motie 65 door de PvdD over ingediend. GL vraagt hoe dit inzichtelijk gemaakt kan worden. In het coalitieakkoord hebben GS de opdracht van u gekregen om een impactanalyse te maken die uit twee delen kan bestaan, aan de ene kant een CO2-monitor waarin

2805 wij in kaart brengen welke CO2-uitstoot wij realiseren of besparen. De tweede is de brede welvaart en die hebben wij al, wij sturen jaarlijks aan u de monitor brede welvaart. Die kunnen wij daar mooi bij betrekken, want dan krijgen we een breder verhaal over de effecten van ons beleid. Gelijktijdig hebben wij het afgelopen jaar hard gewerkt aan de uitvoering en daar komen wij een aantal onzekerheden tegen. Dit is absoluut een leerpad waarin de provincie vooroploopt. Het Rijk

2810 heeft eerder toegezegd met een klimaatbegroting te komen en dat lukt ook maar moeizaam. Wij lopen hierin voorop en dat is mooi, maar dat betekent dat wij voorzichtig moeten zijn, want ik wil voorkomen dat ik bij u kom met cijfers over bijvoorbeeld een hoeveelheid CO2 dat voortkomt uit een bepaald plan dat eigenlijk onvoldoende gefundeerd is op cijfers. In de praktijk is er nog te weinig cijfermateriaal om vooraf goed te kunnen voorspellen wat het effect is van een bepaalde

2815 beleidsmaatregel. In het ene programma is dat simpeler dan in het andere, dus bij de energietransitie kunnen we iets gemakkelijker zeggen wat voor CO2-besparing er komt door het plaatsen van een windmolen, maar de wisseling is nog zo ontzettend groot, dat ik mij eerst ga richten op de verantwoording en dat wij eerst gaan kijken naar de impact van de jaarrekening 2019. In het najaar komen wij bij u met een eerste concept van drie programma's uit onze

2820 begroting om te kijken, is dit nou wat u zoekt, is dit de impactanalyse die u graag terugziet en kunnen wij de cijfers voldoende hard maken en om op basis daarvan gezamenlijk met PS het pad op te gaan om te zien welke lessen wij kunnen leren en hoe wij ervoor gaan zorgen dat wij van verantwoording bij de jaarrekening toe kunnen werken naar de begroting. Daarom moeten wij motie 65 helaas ontraden, omdat deze op dit moment niet uitvoerbaar is. Wij herkennen ons

2825 deels in het verzoek aan het college om breder te kijken dan alleen naar de financiële gevolgen en daarvoor willen wij de impactanalyse inzetten, maar waar u om vraagt is helaas nog niet uitvoerbaar. FvD deed een oproep voor discipline, daar houdt de gedeputeerde financiën altijd van

en ook om te kijken naar een snellere realisatie van plannen door af te schalen en middelen te besparen. Natuurlijk kijken wij daarnaar, want dat hebben wij ook al gedaan in de taakstelling.

2830 Dan kijken wij vooral naar de exploitatie, want dat zijn jaarlijks terugkerende kosten. In de kaderbrief hebben wij een goed gedeelte afgeraamd, waarvan wij zeggen, dat gaan wij niet meer voor dat doel gebruiken omdat het niet tot besteding komt en dat zetten wij in voor andere plannen. Bij de reserves zit het wel even anders, want als daar een plan niet doorgaat, kan het wel tot nieuwe besteding komen. Het is goed om daarover met u het gesprek aan te gaan bij de

2835 begroting, want dan komen wij met bestedingsplannen voor de verschillende reserves en dan kunt u ook zien op welke termijn wij denken tot besteding te komen van bepaalde middelen. Het CDA heeft gevraagd of de twee moties effect hebben op de plannen in de kaderbrief. Die staan in principe naast elkaar, dus de kaderbrief wordt verwerkt, de moties worden verwerkt maar kennen niet hetzelfde tempo als de kaderbrief, maar zoals ik in de commissie heb toegezegd, worden de

2840 moties verwerkt in onze P&C-cyclus en landen zij op termijn in de begroting en begrotingswijzigingen. U zei dat de vraag niet beantwoord was in de commissie over eventuele consequenties van de taakstellingen, maar ik herken mij niet in die opmerking. Die vraag is daar gesteld en die heb ik ook beantwoord. Deze projecten zijn allemaal niet doorgegaan of middelen die niet nodig zijn vanuit de exploitatie. Ik ben erop tegen om zonder doel te gaan sparen in de

2845 reserves. Van die middelen vind ik oprecht dat op het moment dat wij zien dat er geen besteding voor is omdat bijvoorbeeld een project weggevallen is – dat gebeurt met enige regelmaat, dat herkent u misschien nog uit motie 110 van de vorige periode – dat wij dan niet zeggen, wij laten het liggen. Dan is het aan PS om via de begroting of begrotingswijziging tot nieuwe besteding te komen. Dat is ook een antwoord op uw vraag, zijn er gelden verdwenen, nee, er zijn geen gelden

2850 verdwenen. U spreekt over een bepaalde casus waar gedeputeerde Zaal zo meteen op zal reageren. Wij hebben keuzes gemaakt over wat er voor ons ligt. Het is niet zo dat wij in de taakstelling hebben gekozen om bepaalde plannen niet uit te voeren, maar je moet wel jaarlijks kijken naar wat er op ons afkomt, wat doen wij wel of niet. Het is niet zo dat er gelden verdwenen zijn van zaken die wij eerder wel deden en abrupt hebben gestopt zonder dat aan PS voor te

2855 leggen. De PVV vroeg naar de situatie met Zeeland. Zoals ik eerder heb aangegeven, is er bij de verdeling een aantal jaren terug een fout gemaakt waardoor Zeeland nu te weinig geld krijgt. Het is niet zo dat wij alleen maar uit liefde voor die provincie dit geld overmaken, maar ook gewoon omdat er een fout is gemaakt. Anders zouden wij gewoon minder ontvangen uit het Provinciefonds. Nou is het wel vervelend dat we dit weer tijdelijk moeten repareren, dat

2860 onderschrijf ik ook. Er is nu in IPO-verband gestart met het proces om de herijking op gang te brengen. De SP vroeg, hoe gaat u naast de gevolgen van de coronacrisis, kijken naar de versnellingen die nu plaatsvinden, bijvoorbeeld bij duurzaamheid om die te verwerken in het beleid. Het is ontzettend interessant om daar per programma naar te kijken en natuurlijk nemen wij dat mee in de beleidsontwikkeling. Er gebeuren dingen en er zijn stellingen die wij wel

2865 omarmen en verder willen brengen. Het is aan elke gedeputeerde om te kijken hoe dat het beste kan landen in de eigen portefeuille. De VVD vroeg naar een perspectief in onzekere tijden. Dat is mooi, want dat spreekt elkaar enigszins tegen als je niet precies weet waar we heengaan, welk perspectief pakken we dan met elkaar. Ik vond het ook mooi dat u zei wat ik net zei over het scenariodenken, wij moeten niet proberen vast te houden aan cijfers die niet zoveel zeggen

2870 omdat de onzekerheid groot is, maar met elkaar nadenken over wat nou als dit gebeurt, wat

doen wij dan? U vraagt of wij u wat houvast kunnen geven en een perspectief geven door naar acht jaar te kijken in plaats van naar vier jaar. Dat waardeer ik zeer, want zeker vanuit financiën willen wij de effecten in kaart brengen voor de lange termijn, maar er is zoveel onzekerheid dat het enige wat wij kunnen leveren, een achtjaarsperspectief is waarin de geschatte vrije ruimte

2875 zichtbaar wordt op basis van de kennis die wij nu hebben. Zeker dit jaar vind ik dit weinig zeggen, want volgend jaar wordt een nieuwe Tweede Kamer gekozen en er komt een nieuw kabinet en die kunnen allerlei andere besluiten nemen zoals over het belastinggebied waar wij recent met u over gesproken hebben, de mogelijke gevolgen van de elektrificatie van ons autoverkeer, Provinciefonds. Het achtjaarsperspectief biedt nu nog niet zoveel, maar als wij

2880 kijken naar de twee zaken waar wij als provincies nog besluiten over moeten gaan nemen en uiteindelijk met het Rijk over het belastinggebied en het Provinciefonds, als wij zo'n inkomstenbron van ons bespreken, ik dan met u het achtjarigperspectief doorloop, van wat zijn nou de effecten als het Rijk hiervoor kiest en dat we dat dan via de scenario's met u delen maar dat wij niet in zijn algemeenheid een achtjaarsperspectief neerzetten, want dat brengt ons weinig.

2885 Ik heb zojuist de onderbesteding bij de jaarrekening toegelicht. Dit heeft breed de aandacht van het gehele college. Dan ben ik door de vragen heen. Dan de motie 69 van de SP verwerking afval oude zonnepanelen. Wij herkennen de constatering dat er een toename is in het gebruik van zonnepanelen, daar zijn wij ook enthousiast over, maar u schetst een situatie waarin zonnepanelen slecht te recyclen zijn, maar wij hebben informatie waaruit blijkt dat 95% van het

2890 paneel goed te recyclen is en 5% helaas niet. Wij hebben vrij recent met u over de circulaire actieagenda in wording gesproken in de commissie en toen is dit niet ingebracht, dat is een aandachtspunt voor een volgende bespreking, want dan hadden wij er met zijn allen wat langer bij kunnen stilstaan. Die agenda kent ook een aantal afvalstromen waar wij op willen focussen en die van groot belang zijn en waarvan de impact groot is. Het gevaar van waar u toe oproept in de

2895 motie is dat wij apart beleid zouden moeten maken voor een kleine deelstroom en dat lijkt mij niet verstandig. Circulair is zo ontzettend groot, we zouden bijna alles kunnen doen, daarom kiezen wij juist voor die focus die aan u is voorgelegd. Ik zou u willen voorstellen om geen apart beleid gericht op recycling van zonnepanelen te maken, dus in die zin moeten wij de motie ontraden. Ik wil u wel toezeggen, wij hebben wel als aandachtsgebied de bouwafvalstromen

2900 aangewezen en dat wij gaan kijken hoe binnen de bouw wordt omgegaan met bouwafvalstromen en of hierin al enigszins wordt voorzien of dat het toch steeds beter te recyclen is en of er een lobby nodig is richting het Rijk, want wij hebben geen taak bij de samenstelling en de eisen die wij kunnen stellen aan zonnepanelen of afvalverwerking, maar dit wil ik u wel toezeggen en meenemen in de actieagenda die wij na de zomer aan u gaan voorleggen.

2905

Gedeputeerde **LOGGEN**: Voorzitter. Een fors aantal partijen spreekt hun zorgen uit over de woningbouw, met name voor het brede scala aan doelgroepen waarvoor wij het doen. De PVV geeft aan, er is een brede coalitie gaande richting het Rijk en in hoeverre kan de provincie hieraan bijdragen. Wij richten ons met name in eerste instantie op onze eigen instrumenten,

2910 zoals de woonagenda, de bouwambassadeur, financiële instrumenten zoals de versnellingsgelden en de middelen voor de flexibele schil, de sleutelgebieden in de MRA, de daily urban system invalshoek waarbij wij over de grenzen van de MRA heen kijken, aan de bouwtafel zitten wij met de echte bouwers aan tafel om de regelgeving en problemen waar zij tegenaan lopen, te

inventariseren en te kijken hoe wij daar een oplossing voor kunnen vinden. Aan de
2915 versnellingstafel zitten wij met een iets bredere groep om tafel, niet alleen met de bouwers maar
ook met de ontwikkelaars en TNO om te kijken hoe wij het nog sneller en efficiënter kunnen
doen. Het OV-knooppuntenbeleid, wij hebben natuurlijk de afspraken met het Rijk. Het is wel van
belang bij wat we ook doen en welke instrumenten wij ook introduceren, dat de afspraken die wij
maken met het Rijk, ook worden nagekomen. Vanuit de MRA zijn wij volop in gesprek of de
2920 afspraken die in het verleden zijn gemaakt over de impuls gelden, werkelijk tot uitvoering kunnen
gaan komen. Zodra ik daar meer over kan vertellen, zal ik dat zeker doen. Dat is deels een
antwoord voor de SP die vraagt wat wij op provinciaal niveau kunnen doen. Bij de huren kunnen
wij niets doen want dat is echt Rijksbeleid, maar binnen de MRA werken wij samen om de
betaalbaarheid voor het voetlicht te brengen bij het Rijk. De heer Smaling zei, moeten wij iets
2925 zeggen over het aantal vierkante meters in de woningen, nou ik hoop het niet. Ik ben in het
verleden nog weleens in de socialistische heilstaat Oost-Duitsland geweest en daar zag je die
enorme woonkolossen met hele beperkte vierkante meters woningen en volgens mij bedoelt hij
dat niet. Wij moeten wel kijken naar betaalbaarheid en leefbaarheid voor onze inwoners. Als je al
politiek wilt bedrijven op het dossier woningbouw, dan moeten wij ervoor zorgen dat wij heel
2930 snel aan de slag kunnen gaan, dat wij moeten kunnen bouwen op plekken waar het snel kan.
Laten wij daar beginnen en met de invalshoek van het daily urban system kan dat ook heel snel,
wij zouden bij wijze van spreken morgen aan de slag kunnen met elkaar. Dan huisvesting
statushouders, de SP doelde op de speciale behandeling van Amsterdam. De behandeling van
Amsterdam is niet zo speciaal, die geldt ook voor alle andere gemeenten die niet aan hun
2935 taakstelling voldoen. Dan pakt de provincie haar wettelijke taken op en die houdt daar toezicht
op. Als gemeenten onvoldoende voortgang boeken op dat dossier, dan heeft de provincie haar
wettelijke taak uit te voeren en dat is ultimo een indeplaatsstelling. Amsterdam heeft al een brief
gekregen en de andere gemeenten nog niet, omdat zij vanaf 2014 deels haar afspraken niet
nakomt, maar zij heeft structureel onder de taakstelling geopereerd. Daarom hebben wij
2940 Amsterdam als eerste gemeente in de provincie een brief gestuurd en die brief past in de
volgende trede van de ladder, zorg dat u uw zaken op orde brengt want als u dat niet doet, dan
zullen wij op datum x gaan aankondigen dat wij een indeplaatsstelling gaan doen en dat moet
helaas gewoon via brieven in de openheid. Dat Amsterdam daarbij vooroploopt, komt alleen door
het feit dat zij sinds 2014 niet volledig voldoen. Zij doen wel een hoop en de brief was een goede
2945 impuls om een extra inhaalslag te maken en als Amsterdam hun inzet vol blijft houden, dan
kunnen wij als provincie straks weer gas terugnemen. De eerste voortekenen – maar laat ik niet al
te hoopvol zijn want ik vind dat wij geloofwaardig moeten opereren – zijn goed in ieder geval. De
SP sprak over in de toekomst salderen. Daarop is het nou juist bij het stikstofdossier fout gegaan,
dat is het verhaal van de PAS, waarbij wij zeiden, wij gaan nu iets doen en dat verrekenen wij in
2950 de toekomst, maar dat gaat niet meer. Daarom willen wij kijken om naar een gebiedsgerichte
aankpak te gaan. Collega Rommel doet haar stinkende best ook in overleg met het Rijk, wat zijn
nou de passende maatregelen die wij ook als provincie kunnen nemen. De motie ‘rafelranden’
van de SP: het eerste aandachtsstreepje, hier wordt de SP op haar wenken bediend, want zij
kunnen straks in de zienswijzen van de gemeenten op de Omgevingsvisie lezen waar de
2955 rafelranden zitten, maar ik heb in de commissie aangekondigd dat wij komen met een veeglijst
van alle projecten die zich al jaren voortslepen vanwege een discussiepunt tussen provincie en

- gemeente over of sommige van die projecten nou wel of niet moeten worden toegestaan. Ook daar kom ik met een voorstel voor een veeglijst met een preadvies van het college over welke projecten met het inzicht van nu, wel of niet moeten doorgaan. Het tweede aandachtspuntje is lastig, want daarmee ga je in de planruimte van de gemeenten zitten en daardoor is hij feitelijk onuitvoerbaar en moet ik hem ontraden. De 50plus/PvdO vraagt nogmaals aandacht voor ouderenhuisvesting. Wij willen de hele range van starter tot en met ouderenhuisvesting aanpakken – de vraag is groot en breed over alle doelgroepen – en wij gaan een pilot doen in Purmerend om in een OV-knelpunt te komen tot effectieve ouderenhuisvesting. De gemeente Beemster – die straks gemeente Purmerend wordt – heeft aangegeven ook interesse te hebben om in gesprek te gaan met de provincie over het realiseren van een knarrenhof in Beemster en wij zijn zeer ontvankelijk om daarover met de nu nog zelfstandige gemeente Beemster in overleg te gaan. De VVD heeft een vraag over de regels. Ik zeg toe om het gesprek met de gemeenten proberen te entameren – dat is ook iets wat vanuit de bouwtafel en versnellingstafel naar boven komt – dat men tegen wisselende regelgeving aanloopt bij betaalbaarheid, doelgroepen en parkeernormen. Elke gemeente is net weer even anders en ik wil best een poging wagen zonder dat ik mij gelijk vastleg op een resultaatsverplichting. Dat is even lastig want je daagt de gemeente wel uit om over het domein waar zij zelf over gaan, om een deel los te laten en dat in gezamenlijkheid in de provincie te harmoniseren. Ik zeg dus niet toe dat het al aan het eind van het jaar is opgelost. In de laatste commissievergadering hebben wij uitvoerig gesproken over de migrantenhuisvesting en ik ben blij dat alle partijen hebben gezegd dat daar een nadrukkelijker rol voor de provincie moet komen, want daar ligt een nijpend probleem, niet alleen over het aantal accommodaties maar ook over het feit dat de mensen die hier komen werken wat belangrijk is voor het vestigingsklimaat en concurrentiepositie, op fatsoenlijke wijze worden gehuisvest en dat daarmee voor een beperkt deel de reguliere woningmarkt wordt ontlast. De jongens in de bus en de gevoerde gesprekken, is een vraag over een veel groter probleem en heb ik de integraliteit tot mij genomen. Ik hoop dat dat herkenbaar is in het woonbeleid dat wij in Noord-Holland proberen neer te zetten.
- 2985 De heer **SMALING** (SP): Voorzitter. Dank aan de gedeputeerde voor het uitgebreid beantwoorden van onze specifieke vragen. Ik weet dat er een plan bestaat voor een veeglijst, maar het eerste gedachtenpuntje van de motie is iets specifiekere dan alleen de veeglijst, omdat dat onderscheid maakt tussen oude bestemmingsplannen, bestemmingsplannen die al over de 10 jaar heen zijn en niet geactualiseerd hoeven te worden omdat de Omgevingswet er aankomt. Misschien het op voorhand benutten van de flexibiliteit van de Omgevingswet in vergelijking met de wet RO, dan wordt het iets locatie specifiekere dan alleen de veeglijst. Dat was ons idee. Als wij het tweede gedachtestreepje weghalen, is het dan nog een acceptabele motie voor GS?
- 2995 Gedeputeerde **LOGGEN**: Ik adviseer de heer Smaling om de motie even aan te houden totdat wij de bespreking hebben gehad over de Omgevingsverordening in de commissie en PS, want als wij kijken, dan denk ik dat er al een hele hoop helder wordt en dan hoeven we dat niet in een apart onderzoek te gieten. Dus houd hem even aan, na het zomerreces gaan wij daarover met elkaar in discussie en dan zal helder worden wat er nog aanvullend nodig mocht zijn.

3000 De heer **SMALING** (SP): Dat lijkt mij prima, dan gaan wij in de tussentijd als SP de rafelrandjes even zelf opzoeken, dus ik houd hem aan.

Gedeputeerde **ZAAL**: Voorzitter. Er is vandaag veel gezegd over corona en de gevolgen en onzekerheid over de economie. Deze zorgen delen GS en wij houden u op de hoogte via de coronamonitor en zodra duidelijk is wat de consequenties zijn voor ons economisch beleid, gaan wij met u het gesprek daarover aan in de commissie. Daar wil ik het voor nu bij laten, maar dat heeft continu onze aandacht. Het CDA vraagt naar de gelden voor POP3, de Europese financiering daarvan. In het coalitieakkoord hebben wij geen extra cofinanciering voor deze POP3-subsidies opgenomen. De kaderbrief sluit aan bij de doelstellingen van het coalitieakkoord en daar
3005 moesten wij keuzes in maken. De EU heeft besloten de POP3-gelden met twee jaar te verlengen en daarvan brengen wij op dit moment de consequenties in beeld voor een aantal projecten die vandaag ook door u zijn genoemd. Indien er aanvullende maatregelen nodig zijn, zullen wij dat richting de begroting aan u voorstellen. Ik stel voor om het daar terug te laten komen en daar het gesprek verder over te voeren. Ik ben het met u eens dat het zonde zou zijn indien wij Europese
3010 cofinanciering laten liggen, dus dat heeft onze aandacht. Dan de twee amendementen 13 en 15 die ik gelijktijdig behandel, want ze gaan beide over hoofdstuk 2, de trends en ontwikkelingen. Ik had niet verwacht dat wij het vandaag over hoofdstuk 2 zouden hebben, omdat dat de inleiding is tot de keuzes, maar blijkbaar kunt u die dan weer heel goed volgen. Ten aanzien van amendementen 13 en 15, dat doen wij al, als wij kijken naar het economisch herstel en ons
3015 coalitieakkoord, dan is dat helemaal geënt op duurzame economie, duurzaam doorpakken – de titel zegt het al – en op groen herstel, dus dat onderschrijven wij. Wij hebben met motie 42 opdracht van u gekregen om naar een duurzaam economisch herstelfonds te gaan. Dit amendement dat vooral tekstueel van aard is, is in feite overbodig. Hetzelfde geldt voor amendement 15, dierenwelzijn. De provincie heeft geen taak bij het beleid van dierenwelzijn,
3020 maar wij nemen dierenwelzijn wel mee in ons beleid en zullen dat altijd meewegen, wat onder meer blijkt uit de passage in het coalitieakkoord over de schuilstallen. Wij hebben het vandaag over de dierenopvangcentra, dus dat is iets wat GS gewoon doen. Ik stel voor om niet het inleidende hoofdstuk 2 te amenderen voor situaties die wij al doen. Daarom ontraad ik de amendementen. Amendement 14 gaat over de herstructurering van de IJsselmeervisserij. De aalvisserij is geen onderdeel van dit programma en dit programma is geen Noord-Hollands
3025 programma, dat doen wij onder andere samen met het Ministerie van L&V, de provincies Flevoland en Friesland en de sportvisserij, dit is dus geen deel van het programma en dus ook geen onderdeel van het budget. Als we daar een apart programma voor willen – waarvan ik zou zeggen laten wij eerst focussen op wat er al in het actieplan zit – dan ontbreekt er in dit
3030 amendement dekking voor een dergelijke uitbreiding en moet ik dat ook ontraden. Dan het punt van de gemeenten, waar onder andere de PvdA zorgen over heeft. Er komt later nog een motie Vreemd van de SP aan de orde. Ik ga er nu al wat over zeggen, want misschien leidt dat tot een heroverweging van het amendement en dat scheelt weer tijd, want dit heeft onze volle aandacht. Ik heb eigenlijk in de commissie EFB al toegezegd aan de heer Klein van de CU en toen was ik er
3035 al mee bezig en ik zal nu een update geven. 15 minuten geleden is er namens IPO een brief naar de minister gegaan waarin alle provincies zorgen uiten over de gemeentelijke financiën en het Rijk vragen om aanvullende maatregelen te nemen. Verder hebben collega Pels en ik woensdag

een sessie met alle wethouders Financiën – we hebben ze allemaal uitgenodigd en of ze allemaal komen is de vraag – waarin wij met hen gaan praten over de consequenties voor de gemeenten.

3045 Natuurlijk zijn er andere maatregelen denkbaar, het Zuid-Hollandse model werd al genoemd, maar ik stel voor eerst dit gesprek met de gemeenten aan te gaan voordat wij hierover beslissen omdat het vooral gaat over waar zij behoefte aan hebben en niet precies wat wij willen. Daarom stel ik voor om eerst het gesprek met de gemeenten aan te gaan en vervolgens te kijken wat wij kunnen doen en als dat niet voldoende is, dan kunt u daar later op terugkomen. Ik zal de brief

3050 namens IPO aan de minister aan u doen toekomen en wij zullen zoals ik al eerder aan de heer Klein heb beloofd, terug rapporteren van het gesprek met de wethouders Financiën.

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. Ik weet dat de visserij IJsselmeer niet meer door de provincie wordt opgepakt, maar door het Rijk en dat gaat vooral over de schubvisserij. Ik zoek juist naar de

3055 koppeling tussen de verschillende visserijen die er zijn, omdat het waarschijnlijk dezelfde vissers zijn die er uiteindelijk achter zitten en in dat kader de volksgezondheid mee te nemen. Ik snap dat daar geen extra geld voor te vinden is, maar daar vraag ik ook niet om. Ik vraag erom om daar een prioritering in mee te nemen en of de gedeputeerde daarnaar wil kijken.

3060 Gedeputeerde **ZAAL**: De volksgezondheid is inderdaad een Rijkstaak, maar het mooie van het programma Herstructurering IJsselmeervisserij is dat wij daar wel met alle partijen aan tafel zitten en volksgezondheid is een van de elementen dat meespeelt, net zoals de waterkwaliteit en de vogels. Op die manier komt het toch op tafel en zijn wij onderdeel van het gesprek. Wij hebben daar geen aanvullende beleidstaak op.

3065 Gedeputeerde **ROMMEL**: Voorzitter. De SP sprak over het rapport Remkes, dat is een advies aan de minister net zoals het advies van de commissie Hordijk, en de minister heeft in het Kamerdebat aangegeven dat ze daar kort op in zou gaan en op een later moment zou terugkomen op wat het mogelijk betekent voor het beleid. Wij zijn ook heel benieuwd naar de

3070 beraadslagingen van de minister en via het IPO zullen wij met de minister in gesprek gaan over wat het betekent voor de regierol van de provincies bij de uitrol van de gebiedsgerichte aanpak. Ik kom daar later bij u op terug. Dan had de heer Klein het over het Faunafonds. In de Wet natuurbescherming staat dat iedereen ervoor moet zorgen dat hij geen schade op eigen grond krijgt, hij moet schade voorkomen of beperken. Waar de overheid de grondeigenaar belemmert,

3075 zal zij een vergoeding moeten betalen. Daarom gaan wij kijken in hoeverre wij als overheid de grondeigenaren belemmeren en gaan wij kijken waar wij de punten op kunnen rekken zodat wij nog minder belemmeren en daarmee gaan wij bij de schadeloosstelling het eigen risico verhogen naar 20%. Bijvoorbeeld in de foerageergebieden waar wij de grondeigenaren heel veel belemmeren, blijft het 95%. Ik heb niet gezegd dat de landbouworganisaties het hiermee eens

3080 zijn, want dat zijn ze niet, maar wij hebben dit afgesproken in het coalitieakkoord en daarmee heb ik uitvoering gegeven aan deze afspraak. 20% wordt niet ingevoerd dit jaar, maar per 2021. Dan het onderzoek toepassingsmogelijkheden lisdodden waar de heer Klein naar vroeg. In het innovatieprogramma Veen zijn wij dat aan het onderzoeken en dit is een van de mogelijkheden, want er zijn er meer. Na de zomer komt er een tussenrapportage die ik graag met PS wil delen,

3085 ook om u te informeren over waar wij met het onderzoek staan. Dan de moties. Motie 66 over de

uitvoering wet Natuurbescherming op niveau 3. Daar hebt u al eerder vragen over gesteld en wij denken dat niveau 2 een heel goed niveau is om uitvoering te geven aan de taken, zeker ook gelet op het feit dat het best moeilijk is in deze krappe arbeidsmarkt om goed gekwalificeerd personeel te krijgen. Ik vraag u de motie aan te houden en dat wij eerst beginnen met de

3090 uitvoering en inzichtelijk kunnen maken wat niveau 2 betekent en dat wij daarna later met een soort light onderzoek kunnen kijken wat niveau 3 zou betekenen. De moties van de SP over landbouw en omzetting van landbouwgrond in bossen. Op 2 juni hebt u een brief van ons gehad over de bosstrategie, daarin hebben wij aangegeven dat wij onderzocht hebben hoe wij in

3095 natuurgebieden bomen kunnen planten waar daar ruimte voor is, maar in de totaliteit van de bosstrategie kijken wij overal wat mogelijk is om bossen en planten te planten, daarom is deze motie overbodig. Motie 68 is een heel sympathiek initiatief. Dat doet mij denken aan een kastanje die ik ook geplant heb en die is inmiddels uitgegroeid tot een hele mooie boom, zo gun ik iedereen zijn eigen boom, alleen het is niet een taak van de provincie. Ik stel voor deze motie mee te geven aan uw collega's bij gemeenten en daar in te brengen. Daarom raad ik deze motie

3100 af.

Gedeputeerde **OLTHOF**: Voorzitter. Een aantal vragen beantwoorden. FvD over het budget voor de OD door het uitstel van de Omgevingswet. Deze vraag is ook in de commissie een paar keer voorbij gekomen. Ten tijde van het opstellen van de kaderbrief was de datum van invoering nog

3105 steeds 1 januari 2021, inmiddels is deze datum verschoven naar 1 januari 2022, maar de voorbereidingen waren en zijn reeds gaande, dus het uitstel van de Omgevingswet heeft geen financiële impact. De totale financiële impact van de Omgevingswet is nog niet inzichtelijk en komt later, dat is nog niet inzichtelijk, maar dat heeft niets te maken met het uitstel. Dan de vragen van de SP over de OD en het personeel. Op veel plekken is het heel moeilijk om goed

3110 gekwalificeerd personeel te krijgen. De OD's zijn een aantal acties gestart om goede mensen binnen te halen, ze proberen samenwerking met het onderwijs goed op te pakken, gezamenlijke campagnes. Er wordt flink geïnvesteerd om goede mensen binnen te halen, dat lukt ook, maar het is wel heel erg moeilijk. De VVD had meer een gewetensvraag, mobiliteit naar 4. Ik heb het nooit zo ervaren dat door het verplaatsen van mobiliteit naar 4 daardoor de ambitie minder werd.

3115 Mijn ambitie is geen millimeter verschoven als het gaat over mobiliteit, dus die gaan wij gewoon inzetten en daar gaan wij voor de komende jaren mee door. Wij gaan op dezelfde voet verder. Het amendement van FvD over investeren in het wegennetwerk. Bij een eerdere motie van de VVD hebben wij al toegezegd dat wij gaan kijken of wij investeringen naar voren kunnen halen en daarnaast zijn wij bezig met een netwerkstudie. Wij zijn op een heleboel manieren aan het kijken

3120 naar bereikbaarheid en mobiliteit in Noord-Holland. Op dit moment zien wij minder gebruik van het OV – dat heeft alles te maken met de situatie en de fase waar we in zitten – maar onze ambitie om meer gebruik te maken van het OV en van de fiets, zullen wij onverminderd voortzetten. Dan zou het een gek signaal zijn om nu meer ruimte te geven aan de auto. Daarnaast zijn wij in het beleid bezig met knooppuntenontwikkeling, met de ketenreis van fiets,

3125 OV, van huis naar werk, dus ik zou deze motie zeker afraden gezien het beleid en de ambities die wij hebben. Motie 64 van de CU en het CDA over de subsidieregeling gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid. Ik zou deze discussie bij de begroting een keer voeren, want als u aan mij nu een substantiële verhoging van dit budget vraagt, dan leidt dat tot een substantiële verlaging van

het andere budget binnen de totale investering in verkeersveiligheid. Dat betekent dat de
 3130 subsidierегeling voor investeren in kleine infrastructuur die wij samen met gemeenten willen
 oppakken, ook door verruiming van de mogelijkheid in combinatie met een subsidierегeling van
 het Rijk, willen wij daar een extra impuls aan geven, dan zou dat ten koste van dat budget gaan.
 Die keuze wil ik nu niet maken, maar bij de begroting bent u in de positie om daar andere keuzes
 in te maken. Ik stel voor om dit punt bij de begroting terug te laten komen, dan hebben wij
 3135 misschien ook wat meer informatie over opleidingen verkeersveiligheid en gedragsbeïnvloeding
 en ook over het gebruik van de subsidierегeling kleine infrastructuur. De motie van de SP over
 binnenvaart, vervoer over water. Daar hebben wij het ook in de commissie over gehad. Hier
 liggen grote ambities in het coalitieakkoord, maar het is voor ons een nieuw beleidsveld. Er is het
 afgelopen jaar ook best veel gebeurd, dus dit moeten wij gewoon oppakken. In de commissie heb
 3140 ik al toegezegd dat ik met een notitie zal komen aan het eind van dit jaar, begin volgend jaar,
 want dat heeft even tijd nodig om daar met elkaar een goede discussie over te voeren. Eigenlijk
 bent u met deze motie even te vroeg, want u vraagt een concreet financieringsplan voor het
 faciliteren en verduurzamen van de binnenvaart. Dat gesprek moeten wij voeren, maar ik vraag u
 wat meer ruimte om eerst met een integrale notitie te komen over vervoer over water ook in
 3145 relatie tot andere beleidsterreinen en daarover samen het gesprek te voeren en pas daarna komt
 de financiering aan de orde en niet nu al. U loopt een klein beetje op de muziek vooruit.
 Uiteraard zullen wij bij het uitwerken van de notitie gebruik maken van de kennis van de
 Koninklijke Schippersvereniging Schuttevaer. Daar is al contact mee en dat zal ik de komende
 maanden benutten om tot een goede gewogen notitie te komen.

3150 De heer **SMALING** (SP): Voorzitter. Twee dingen, het eerste zijn de OD's. U zegt, het lukt wel
 maar het is moeilijk en als je dat accepteert, dan komt er erg veel druk te staan op de mensen die
 de VTH-taken moeten uitvoeren, er komt heel veel bij voor vergunningen in het stikstofdossier
 waar mensen voor nodig zijn, maar ook Tata Steel en andere BRZO-taken. Bent u niet bang dat
 3155 door de krapte de druk op de mensen die het werk nu doen, zodanig groot wordt dat je het kind
 met het badwater weggooit? Die OD's zijn ooit ingericht om dit goed te kunnen doen.

Gedeputeerde **OLTHOF**: Als het zo is overgekomen dat ik dat accepteer, dat is geenszins het
 geval. Natuurlijk is het zorgelijk en op veel plekken is er een tekort aan goed geschoold en
 3160 specialistisch personeel. De OD's zijn met campagnes bezig om dat goed personeel binnen te
 halen of zelf op te leiden, dus er lopen allerlei trajecten en extra investeringen om dat personeel
 binnen te halen. Ik deel de zorg en daar leggen wij ons zeker niet bij neer, maar het is een feit
 dat in sommige branches gewoon goed geschoold personeel moeilijk te krijgen is en dat is er
 hier een van.

3165 De heer **SMALING** (SP): De tweede vraag gaat over de motie. Als ik de tijds-klem uit het dictum
 haal, is het dan wel een acceptabele motie?

Gedeputeerde **OLTHOF**: Ik heb toegezegd dat ik met een notitie kom om daarover het gesprek
 3170 aan te gaan en u gaat hier in op de financiering waarmee de binnenvaart gefaciliteerd en
 verduurzaamd wordt. Dit is een heel nieuw beleidsterrein, daarom is het goed om eerst met een

startnotitie te komen en met PS hierover in gesprek te gaan. Ik adviseer de motie aan te houden, op dit moment komt de motie te vroeg.

3175 De heer **SMALING** (SP): In Duurzaam doorpakken wordt een periode van twee jaar genomen en wij zijn al even op weg, vandaar mijn vrees dat wij uit de vier jaar gaan lopen. Met deze woorden zullen wij de motie aanhouden en dan komen wij er later dit jaar op terug.

3180 Gedeputeerde **STIGTER**: Voorzitter. Ik heb drie vragen van de heer Deen van de PVV over biomassa, kernenergie en de aardgasvrije wijken. Biomassa is veel in het nieuws geweest de afgelopen weken door het besluit van Vattenfall om even een pauze in te lassen voor de centrale in Diemen en de politiek aan het woord te laten. Het besluit van Vattenfall verandert het standpunt van de provincie niet, want wij waren al geen voorstander van grote nieuwe biomassacentrales, dat verandert daar niet door. Ik heb al eerder in de commissie en PS
3185 aangegeven dat er op dit moment een traject loopt met de SER die met een advies komt en een kabinet dat met een duurzaamheidskader komt en dat wij dat afwachten alvorens als provincie in overleg met onze partners in MRA-verband met een visie op biomassa te komen, die wat breder is dan alleen de houtige biomassa. Dat lijkt mij een goed moment om daar als provincie aan te geven hoe wij tegen biomassa aankijken. Kernenergie, ik volg het nieuws op dat vlak op de voet
3190 net als u, maar op dit moment is er geen enkel initiatief bekend dat met kernenergie aan de slag wil gaan vanwege risico's en de benodigde financiën. Mocht dat het geval zijn, dan is eerst het Rijk aan zet om er iets van te vinden en dan zou het mogelijk aan de orde kunnen zijn bij de provincies. Tot die tijd is het geen traject waar wij als provincie op inzetten of sterk rekening mee houden. U stelde voor om ook te stoppen met de aardgasvrije wijken. Dat zijn wij niet van plan.
3195 Wij hebben in het Klimaatakkoord afspraken gemaakt om in 2030 1,5 miljoen woningen van het aardgas af te halen. Dat doen wij juist om CO₂ te besparen en geen gebruik te hoeven maken van het aardgas in Groningen, want dat heeft ook negatieve consequenties. Die afspraak staat nog steeds als een huis en daar zetten wij vol op in door in te zetten op besparing van huizen, verduurzaming van de gebouwde omgeving, de zoektocht naar allerlei alternatieven, dus wij
3200 zetten op de volle breedte in om vast te kunnen houden aan de ambitie van gasvrije wijken.

Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): Voorzitter. Wij hebben het steeds over de biomassacentrale in Diemen, maar wij hebben er ook een bij AEB. Zou u die alstublieft mee willen nemen, want ook daar zouden wij dolgraag vanaf willen.

3205 Gedeputeerde **STIGTER**: Wat ons betreft gaat het over alle biomassacentrales in Noord-Holland, overigens zijn dat er niet zoveel, zeker niet waar de provincie het bevoegd gezag is. De AEB-centrale is ons bekend, is een lopende procedure, maar AEB is in het vizier bij ons.

3210 De **VOORZITTER**: Dat was het einde van de eerste termijn. Op verzoek van de heer Zoon schors ik de vergadering voor 10 minuten tot 16.50 uur.

Tweede termijn

3215 De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering. Ik kijk of er behoefte is aan een tweede termijn.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter. Een aantal dingen waar ik op wil reageren, eerst over de functie en rol van de kaderbrief. Ik verschil iets van mening met de gedeputeerde over de status van het stuk, maar ik ben wel blij met haar antwoorden en duidelijke visie daarop. Er zijn twee
3220 dingen in het kader daarvan waarover ik wel iets wil zeggen. Ik heb het gevoel dat mevrouw Pels en ik elkaar niet helemaal verstaan als het gaat over wat wij nu bedoeld hebben met de vraag over de taakstelling uit de reserves. Ik ben het met de gedeputeerde eens dat wij geen nodeloos geld in de reserves moeten laten zitten. Waar het ons om gaat is dat er eerst met PS gesproken moet worden over waarvoor de reserve dan ooit is ingesteld en waarom dat doel dus niet meer
3225 haalbaar of gewenst is of dat het wellicht goedkoper is uitgevallen en er geld uit kan. Nu is dat eigenlijk door GS bepaald met een wat beperkte toelichting aan PS. Ik weet mevrouw Pels, dat wij dat ook hebben gedaan eerder in PS in de vorige periode met motie 110, maar ook dat was een ongelukkig proces als wij terugkijken. Dat het destijds zo is gegaan maakt het nu niet opeens de juiste manier. Verder ook richting gedeputeerde Pels over de noodfondsen, de 110 miljoen euro.
3230 Ik snap heel goed dat die tijdslijnen anders lopen en dat het niet voor elkaar te krijgen is inhoudelijk. Ik zou nogmaals een klemmend beroep willen doen om wellicht de inhoudelijke invulling niet gereed te hebben voor de begroting, maar het financiële kader daarin wel mee te nemen. Ik moet zeggen dat ik het wel ingewikkeld vind ook straks bij de begroting, om over iets te stemmen waar later nog 110 miljoen euro in een begrotingswijziging verwerkt moet worden.
3235 Ik wil vragen de knip te maken tussen de inhoudelijke invulling, bij welk loket en voor wie exact en de financiële kaders. Het zou mooi zijn als de financiële kaders wel gereed zijn zodat die nog in de begroting kunnen. In mijn bijdrage heb ik over de POP3-gelden gesproken. Ik ben heel blij met het antwoord van gedeputeerde Zaal op dat vlak. Ik heb er vertrouwen in dat dat in de begroting gerepareerd wordt. Het is mooi dat gedeputeerde Zaal het met ons eens was dat wij
3240 geen Europese cofinanciering moeten laten liggen voor de doelen waar wij het allebei over eens zijn. Dank en ik zie dat met vertrouwen tegemoet en ik zal daar nu geen moties over indienen. Er is door andere partijen gesproken over een tekort aan woningen. Daar sluiten wij ons bij aan, een belangrijk punt dat er wat moet gebeuren. Gedeputeerde Loggen heeft nog een uitgebreide opsomming gegeven van wat de provincie allemaal doet. Na de zomer komen wij te spreken over de omgevingsverordeningen en als je door de zienswijzen van de gemeenten bladert, dan zie je
3245 veel opmerkingen over de beperkende ruimtelijke regels die de provincie stelt voor woningbouw, dus ik zou alle partijen die het over een tekort aan woningen hebben gehad, willen oproepen om daar nog eens goed naar te kijken naast wat de gedeputeerde allemaal heeft gedaan, welke acties zijn ingezet. Je kunt er lang over praten, uiteindelijk moet het ruimtelijk ingeregeld worden. Ik wil
3250 aansluiten bij de heer Klein en zijn opmerkingen over de verhoging van het eigen risico in het Faunafonds over de ganzenschade. Wij blijven ook van mening dat dat een slecht plan is. Dit gaat niet leiden tot minder ganzenschade, maar wel tot financiële afstraffing van boeren. Tot slot kom ik bij de moties, ik ga ze niet allemaal langslopen. Ik heb geluisterd naar de adviezen van de collegeleden en dan valt mij op dat de moties of te vroeg of te laat zijn, er moet nog een gesprek
3255 over gevoerd worden of wij doen dat al, maar het heeft geresulteerd in het feit dat geen van de moties op enige ondersteuning heeft kunnen rekenen van het college. Ik moet zeggen dat dat jammer is. Ik herken dat ook een beetje bij motie 64 over verkeersveiligheid die wij zelf hebben

ingediend. De gedeputeerde doet daar de aanname dat het geld voor deze verkeerseducatie uit het potje Verkeersveiligheid moet komen. Dat staat nergens in de motie, het mag van mij ook
 3260 ergens anders vandaan komen. Wij vragen alleen de gedeputeerde om daar wat meer geld voor beschikbaar te maken, omdat wij zien dat goede initiatieven blijven liggen. Het staat nergens dat het uit het budget verkeersveiligheid moet komen. Ik vind dit echt het moment om die oproep aan u te doen. Hij is expres al open geformuleerd, er staat geen bedrag genoemd want dat weet u beter dan wij. Als ik met een dergelijke motie bij de begroting zou zijn gekomen, dan zou u
 3265 waarschijnlijk gaan zeggen dat dit wel erg laat is, had u die wens maar bij de kaderbrief meegegeven. U zegt nu, hij is te vroeg, maar ik ben bang dat u straks gaat zeggen dat hij te laat is. Daarom laat ik hem toch staan met deze toelichting.

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. Dank aan GL en 50plus/PvdO voor de steun in de eerste
 3270 termijn. Wij hebben een fijne samenwerking gehad tijdens de voorbereiding op deze vergadering, dus positief voor de toekomst. Ook dank aan gedeputeerde Pels. Ik zie duidelijk een trendbreuk met voorgaande jaren waarbij altijd gezegd was bij de kaderbrief, dit moet bij de begroting geregeld worden en bij de begroting, dit had u bij de kaderbrief moeten regelen. Ik proef duidelijk hierin dat de kaderbrief een boodschappenlijstje is die richting de begroting kan, maar
 3275 dat de uiteindelijke discussie wordt gevoerd bij de begroting. Daar ben ik blij mee want daar hoort het ook plaats te vinden. Dan loop ik onze moties en amendementen langs. Amendement 13, er wordt aangegeven dat hij overbodig is. Ik zou willen zeggen, het is een aanmoediging voor uw huidige beleid en zo mag u hem ook opvatten. Daarom willen wij hem laten staan omdat hij niet strijdig is of een hele grote wijziging aanbrengt, maar juist de puntjes op de i zet. Bij
 3280 palingvisserij probeer ik contact te zoeken met 50plus PvdO om te zien wat wij daar precies mee doen. Ik hoorde de gedeputeerde heel goed dat zij de volksgezondheid mee gaat nemen. Dat was ook precies de reden waarom wij dit amendement in stemming hadden willen brengen. Daar kom ik nog op terug. Amendement 15, rekening houden met dierenwelzijn. Dat is een heel aardige toezegging en wij danken GS voor deze toezegging en wij zullen dit amendement aanhouden,
 3285 maar wij zullen er extra goed op blijven letten. Motie 65, de ecologische begroting. Dat is ook een leerpunt voor ons, want wij proberen met deze motie twee dingen te doen. Ik heb een toezegging van de gedeputeerde op het tweede deel die zei, wij gaan er drie onderdelen uitpakken en die gaan wij uitwerken. Wij zouden heel graag betrokken worden bij die uitwerking van die drie pilots zou je kunnen zeggen, daar kan veel moois uitkomen, juist als wij niet alleen
 3290 kijken naar CO2 maar ook naar de ecologie. Het eerste deel van deze motie was het meenemen in de volgende kaderbrief van trends en ontwikkelingen. Als provincie hebben wij die natuurlijk al, dus het is een kleine moeite om dat mee te nemen in de volgende kaderbrief. Ik wil graag horen van de gedeputeerde wat zij daarvan vindt. Onze laatste motie 66, intensiteitsniveau 3 van de natuurbescherming, die willen wij intrekken. Ik hoor duidelijk een toezegging dat er een light
 3295 onderzoek gestart gaat worden of intensiteit niveau 3 mogelijk is en wat daarvoor nodig is. Dat is fijn want wij hebben al een onderzoek gehad in 2017 en bij een update van dat onderzoek kunnen wij een heel eind komen. Ben heel blij met die toezegging. De SP had het nog over bossen, twee moties die wij inderdaad gaan steunen. Wij zullen niet alleen bossen maar ook de natuur daarin mee kunnen nemen en dat missen wij een beetje in die motie, maar wij zullen
 3300 daarover positief zijn.

De heer **DEEN** (PVV): Voorzitter. Dank aan de heer Stigter voor de beantwoording van onze vragen. Wij hebben er toch maar mooi voor gezorgd dat u ook nog deelneemt aan deze vergadering. Graag gedaan. Dat Diemen in de ijskast wordt gezegd heeft geen gevolgen voor de visie op het huidige klimaatbeleid. Dat vinden wij jammer voor dit moment. Wel zijn wij blij te horen dat er een nieuwe visie in ontwikkeling is op biomassa en daar wachten wij met spanning op. Voorts zegt de heer Stigter dat hij geen ontwikkelingen ziet op het gebied van kernenergie. Die zien wij wel. Wij willen de heer Stigter wijzen op ontwikkelingen in Groot-Brittannië met betrekking tot de minikerncentrales die Rolls Royce daar ontwikkelt. De planning is dat zij die operationeel willen hebben draaien met een aantal stuks eind 2029. Het kan ook zijn dat deze ontwikkelingen hier plaats kunnen vinden omdat het juk van de EU is afgevallen. Dat horen wij dan graag. De aardgasvrije wijken, er is een duidelijk antwoord. Wij willen vragen of de heer Stigter in ieder geval zou willen toezien op de vrijwilligheid van de burger hierin. Wat ons betreft kan het echt nooit zo zijn dat eigenaren of huurders van woningen min of meer gedwongen worden om hieraan mee te doen. Graag daar nog even een bevestiging van.

De heer **SMALING** (SP): Voorzitter. Er zijn nog een paar vragen. Begrijpen wij het goed dat in de kaderbrief waarin wij met elkaar de kaders stellen voor de programmabegroting van 2021, slechts die zaken worden aangegeven die naast projecten uit het coalitieakkoord gaan worden uitgevoerd? Moeten wij als Staten ook juist deze projecten niet van de juiste financiële kaders voorzien? Is er dan een parallel project kaderbrief en het coalitieakkoord of waar zit die verwevenheid? Daar worstelen wij nog mee. Een ander punt is de 100 miljoen euro motie. Ik snap dat het goed onderbouwd moet zijn waar je het aan uitgeeft, maar het risico van het kalf, de put en het verdrinken vinden wij wel aanwezig. Verder dank voor het beantwoorden van praktisch al onze vragen. Wat de twee bosmoties betreft van onszelf, 67 en 68, deze brengen wij in stemming. Motie 69, 70 en 71 houden wij aan. Binnenvaart en rafelranden had ik al doorgegeven, maar gedeputeerde Pels had over de zonnepanelen ook een goed verhaal. Die kunnen wij ook aanhouden.

De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. Timing is alles en blijkbaar zijn wij daar als PS niet zo goed in. De ideeën voor een herstellfonds hadden ingeleverd moeten worden voordat er zelfs maar sprake was van een fonds. Een voorstel om beleid te ontwikkelen voor recycling van zonnepanelen had uiterlijk vorige week maandagavond voor 22.00 uur ingebracht moeten worden bij het bespreken van een B-agendastuk. Met de meeste andere moties waren wij ook te vroeg of te laat in deze vergadering. Ik vind dit toch een wat rare reactie. Wij spreken vandaag en ook vorige week maandag over beleid in wording. Juist bij beleid in wording zou het GS sieren als zij suggesties en plannen van de Staten daarin mee willen nemen. Ik blijf uitzien naar de manier waarop de suggesties en de plannen van de Staten straks verwerkt worden in de begroting en het herstellfonds. Dan een reactie op de antwoorden van de gedeputeerde. Gedeputeerde Rommel dank voor de toelichting. Wij zijn blij te horen dat in de foerageergebieden die 5% risico gehanteerd blijft. Wij zouden graag zien dat de provincie een meer actieve rol kiest bij de ondersteuning van preventie, ook al is dat primair een taak van de ondernemer. Juist in de gebiedsgerichte aanpak kan het goed zijn dat wij als provincie zeggen dat wij ook proberen te

3345 ondersteunen in verband met het ontstaan van schade. Ik zie uit naar het bespreken van de
resultaten van het innovatieprogramma Veen na de zomer en wij hopen dat u de resultaten mee
kunt nemen bij het herstelfonds. Het gaat tenslotte ook over de bebouwde omgeving. Goed om
te horen van gedeputeerde Zaal dat er gesprekken zijn met de gemeenten over de financiële
zorgen en de brief naar de minister. Wij ondersteunen amendement 13 over het benoemen van
groen herstel. Wij twijfelen nog over de bosmoties, vooral omdat wij denken dat als er nieuwe
3350 bossen nodig zijn, het juist belangrijk is ervoor te zorgen dat wij ondernemers daarin kunnen
stimuleren. Wij vragen ons af of wij dat als provincie zelf kunnen initiëren. Dat zou betekenen dat
wij bijvoorbeeld een subsidieregeling gaan opstarten om bosbouw beter mogelijk te maken.
Graag horen wij nog een reactie van de SP als het mogelijk is.

3355 Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): Voorzitter. Ik wil de heer Loggen bedanken voor zijn
antwoorden en hopen dat hij erin slaagt nog meer aandacht voor de steden in Noord-Holland te
krijgen. Wij hebben er alle vertrouwen in dat hem dat gaat lukken. Dan wilde ik vragen aan de
heer Stigter of hij kan bevestigen in hoeveel wijken die van het gas af gaan, er ook tegengas
gegeven wordt. 70% van de bewoners moet toestemming geven om van het gas af te gaan. Kan
3360 de heer Stigter mij bijpraten hoeveel er tegen zijn?

De heer **DULFER** (GL): Voorzitter. Het college bedankt voor de beantwoording van de vragen. Ik
ben er zeer tevreden over, met name over de timing waarin wij het noodfonds en het
herstelfonds met elkaar zullen bespreken en de blauwdruk die daarvoor komt. Ook veel dank
3365 voor de toezeggingen of de toelichting op de impactanalyse die wij kunnen verwachten. De
gedeputeerde zei het zelf, een leerpad naar een klimaatbegroting, zo hoor ik dat in ieder geval,
met de jaarrekening 2019 als casus, lijkt mij heel interessant. Ik kijk daarnaar uit. Ik denk dat de
beantwoording is als het gaat over onder andere motie 65, ik zou de PvdD willen suggereren om
die aan te houden. De moties waar GL positief over was, zijn over het algemeen ook
3370 aangehouden met name door de SP. Het gaat over 66, 69, 70 en 71. Ik was het met gedeputeerde
Zaal eens dat de amendementen 13 en 15, dat het toch wel bijzonder is om in het hoofdstuk
trends en ontwikkelingen wat eigenlijk de inleiding is tot de kaderbrief, om daar de puntjes op de
i te willen zetten. Zij noemt dat overbodig en wij volgen haar daarin. Wat ons betreft is ook het
herstel zoals wij dat bespreken, het gaat over duurzaam herstel, dus wat ons betreft ook
3375 overbodig.

De heer **HARTOG** (VVD): Voorzitter. Ik had een vraag aan gedeputeerde Pels waar het gaat om de
motie Subsidieregeling gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid. Er is al een redelijke disbalans
voor de middelen die beschikbaar worden gesteld voor jongeren en hoe zich dat verhoudt ten
3380 opzichte van ouderen. Wij hebben dat niet in onze bijdrage gevraagd, maar omdat de
gedeputeerde in februari had aangegeven dat zij zou kijken of er wellicht toch meer gedaan zou
moeten worden voor ouderen, kan de gedeputeerde ons meegeven of zij zich daar al een oordeel
over heeft gevormd en of wij in de verhouding ouderen en jongeren al een verschuiving mogen
verwachten?

3385

Mevrouw **KAPITEIN** (D66): Voorzitter. Wij willen even terugkomen op de beleidsindicatoren. Dank aan de gedeputeerde voor de reactie. Wij onderschrijven dat het niet allemaal zo eenvoudig is om dat in één keer allemaal goed te doen. Ik kan mij voorstellen dat u hiervoor tijd nodig heeft. Wij zijn er blij mee dat u zegt dat u voor 2021 al een eerste slag wilt gaan maken. Wat wij willen voorstellen is om daarbij ook te kijken naar de motie van de PvdD, ook de ecologische staat in de begroting en ook met die ogen kijken naar de beleidsindicatoren. U heeft daar al een aantal hele praktische dingen over geroepen waar u mee bezig bent. Misschien kunnen die ook aan elkaar gekoppeld worden in dat leerpad, dat wij kunnen leren hoe wij met onze beleidsindicatoren kunnen omgaan. Ecologie is daar een mooi voorbeeld van, maar er is meer dan ecologie wat wij belangrijk vinden. Daar kijken wij naar uit en ik draag graag bij, ook in de rekencommissie om te kijken hoe wij met ideeën daar kunnen helpen. Ik wil GS bedanken voor hun antwoord op de vragen en hun reacties op de moties, die zijn voor ons zeer herkenbaar. Wij verschillen daarover van mening maar in hoofdlijnen komt dat exact overeen. Wij volgen de lijn van GS in de reacties op de moties en amendementen.

De heer **CARTON** (PvdA): Voorzitter, ik kan heel kort zijn. Wij danken GS voor alle heldere antwoorden en ook de reactie op de moties. Ik wil er twee moties uitlichten, motie 64 vinden wij een heel belangrijk onderwerp waar ook in de commissie al aandacht voor is gevraagd. Wij wachten de bevindingen af van GS om daar bij de begroting op terug te komen. Motie 65 over de ecologische begroting, het is belangrijk om effecten als leefbaarheid en het effect op ecologie in dit soort zaken mee te nemen. Het is onderdeel van het coalitieakkoord en wij wachten deze voortgang af en blijven het kritisch volgen. Deze zullen wij dan ook niet steunen.

Gedeputeerde **PELS**: Voorzitter. Er zijn een aantal vragen gesteld door het CDA over de taakstelling en hoe aan PS wordt medegedeeld en hoe zij worden geïnformeerd over als middelen vrij komen te vallen als zij niet meer nodig zijn voor bepaalde projecten. Dat gebeurt deels via de begrotingswijziging en dan kan het zijn dat middelen alsnog beschikbaar blijven binnen de reserve omdat er wel wordt gewerkt aan een nieuw plan. Binnenkort krijgt u de derde begrotingswijziging, daar zult u dat soort punten terugzien. Ik kan mij wel voorstellen dat u het gevoel heeft van waar is die ene plek waar wij in een keer zien wat er dan misschien is vrijgevallen aan reserves. U had het zelf over het proces rondom motie 110. Ik kan mij nog herinneren vanuit een andere positie dat toen ook zo te hebben ervaren. Ik dacht waar komt ineens dat geld vandaan. Volgens mij hebben wij daarvoor een oplossing met elkaar gevonden. Dat zijn die bestedingsplannen die wij presenteren bij de begroting 2021. Dan kunt u precies zien waar de middelen voor bedoeld zijn die nu in verschillende bestemmingsreserves zitten. De middelen die nu vrijvallen zoals ik eerder zei, hebben geen effect op onze plannen. Er zijn ook geen plannen voor afgezegd. Dat zijn echt projecten die geen doorgang meer hebben gevonden of die bij de eerdere ronde van motie 110 nog zijn blijven liggen met het idee dat er mogelijk nog planvorming zou kunnen zijn. Ik houd van een opgeruimd huishoudboekje, dus dat betekent dat zij er nu allemaal uit zijn gegaan, dat er geen middelen meer zitten die niet ook al een plan hebben, dat zult u zien bij de bestedingsplannen en dan kunnen wij het vanaf hier ook netjes houden met elkaar. In principe krijgt u straks bij de begroting elk jaar dat overzicht. U vroeg ook nog of wij het financiële kader kunnen verwerken van die twee moties. Zoals ik eerder zei, het

noodfonds wordt verwerkt dit jaar. Dat valt waarschijnlijk niet in de begroting 2021, maar nog in
3430 een begrotingswijziging voor 2020. Dat gaan wij in ieder geval nog in dit jaar aan u voorleggen.
De 100 miljoen motie, ik blijf bij mijn voorzichtigheid, ook omdat de Staten hebben opgeroepen
te kijken naar instrumenten binnen die motie die in bepaalde mate revolverend zijn. Op het
moment dat wij iets wegzetten in een subsidievorm kunt u zeggen, waarom boekt u niet in één
keer 100 miljoen bij een beleidsdoel af. Desnoods maakt u een beleidsdoel hiervoor en is het
3435 klaar, maar daar heeft u ons niet toe opgeroepen, u heeft ons opgeroepen ook te kijken naar
revolverende maatregelen en dan moeten wij een heel ander bedrag nemen en dan gaat het over
risico's die wij nemen en hoe onze weerstandscapaciteit eruit ziet. Dus over het financieel kader
moeten wij echt even doordenken en dat is ook afhankelijk van de instrumenten die wij
uiteindelijk samen kiezen. U kunt ervan uitgaan dat u bij die blauwdruk die wij met u gaan
3440 bespreken, alle tijd en ruimte krijgt omdat met ons te bespreken of wij daar het goede financiële
kader in uw ogen vast hebben gepakt en ook de inhoud juist is. Ik wil er toch voor pleiten om er
zorgvuldig mee om te gaan, want het is een gigantisch bedrag aan belastinggeld en dat dienen
wij zo netjes mogelijk te verwerken. Dat gesprek gaan wij zeker met u aan daarover. De PvdD
vroeg hoe worden wij betrokken bij de uitwerking, bij de eerste schets, het eerste concept van
3445 die impactanalyse. Die ga ik graag met u bespreken in de commissie, dat als wij het eerste
concept hebben van die drie programma's, wij met u het gesprek aangaan in de commissie en
kijken of u dit verwacht van die impactanalyse. U gaf ook aan dat u heel graag daarbij de ecologie
wilt betrekken. Wat wij nu weten is het ontzettend moeilijk om dat meetbaar te maken. Voor wij
het weten, kunnen wij in de tussentijd nog voorbeelden vinden van dat het toch niet zo
3450 ingewikkeld is, maar voor zover het mij nu bekend is, is het ontzettend moeilijk om ecologisch
bestaande parameters te vinden die voldoende onderbouwd zijn. Met de CO2 zijn wij daar al
enkele stapjes verder in. U vraagt ook om in het hoofdstuk trends en ontwikkelingen meer dan
alleen de economische en financiële ontwikkelingen op te nemen. Wij doen in dat hoofdstuk
braaf wat de financiële verordening van ons vraagt en dat is financiële en economische
3455 ontwikkelingen weergeven. Ik wil hier best even naar kijken maar in een breder kader dan alleen
ecologie, want dan zouden wij ook kunnen stellen dat wij dat in een hoofdstuk over het
programma natuur en ontwikkelingen kwijt kunnen, maar om even na te gaan en na te denken
over hoe kunnen wij daar in trends en ontwikkelingen iets meer zeggen dan alleen over
economisch en financiële ontwikkelingen, ook wetende dat wij zelf werken aan die
3460 impactanalyse. Ik zou zelf graag eerst scherp willen krijgen wat komt er in die impactanalyse, hoe
bouwen wij straks ons verhaal op in de nieuwe begroting en wat heeft een kaderbrief daarnaast
nog nodig. Daar zijn ook een aantal vragen over gesteld. De SP bijvoorbeeld vroeg hoe zit dat
precies met de verwerking van dat coalitieakkoord. Het coalitieakkoord is in eerste instantie al
verwerkt in de begroting van 2020. Daar vindt u ook een eerste aanzet terug en natuurlijk van
3465 wanneer komen wij bij u met iets, dat staat in de strategische agenda. Ik kan mij goed voorstellen
na een jaar van stevig op stoom komen en hoe ziet dat er de komende tijd uit, de eerste plannen
worden aangenomen en besproken, hoe landt dat dan. Ik denk echt dat de begroting 2021 u daar
meer inzicht in zal geven, dus ook met betrekking tot de coalitieplannen, waar staan die nu en
hoe gaan die verder. Ik kijk vooral erg uit naar uw mooie bijdragen bij de Algemene
3470 Beschouwingen begroting 2021. Ik wil een koppeling maken, daar vroeg D66 ook naar, tussen
die impactanalyse en de indicatoren. Terecht wijst u erop dat er een verband in zit, dat wij van de

impactanalyse dingen leren die wij ook weer zouden kunnen betrekken in de indicatoren die wij uiteindelijk opstellen. Laten wij ook dat gesprek aangaan. Ik zal zeker met die blik al kijken naar de eerste slag, die eerste slag was voor mij gericht op even opruimen, wat kan er nou echt uit
3475 qua indicatoren, maar ik zal er met die blik naar gaan kijken. Ik ga liever met u later het gesprek aan van hoe kunnen wij dat wat wij leren uit de impactanalyse, goed verwerken in de indicatoren die wij hebben, want het zou mooi zijn als uiteindelijk onze P&C-cyclus zo integraal mogelijk is, dat het over het jaar heen één verhaal vertelt en alle ontwikkelingen die binnen dat verhaal plaatsvinden. Dus ik ga graag met PS het gesprek aan over hoe wij dat het beste vorm kunnen
3480 geven. De VVD vroeg naar verkeersveiligheid en of de balans tussen de middelen voor jongeren en ouderen binnen dat budget nog anders is ingericht. Ik heb helaas deze mooie portefeuille niet meer, want die heb ik overgedragen aan collega Olthof, dus ik laat de beantwoording bij mijn collega.

3485 Gedeputeerde **LOGGEN**: Voorzitter. Alleen door het CDA is nog een opmerking gemaakt over de ruimtelijke regels en de woningbouw. Dat wil ik teruggeven aan de heer Heijnen dat wij als college opereren tussen enerzijds het spanningsveld van wat er daadwerkelijk nodig is aan woningbouw en locaties, anderzijds wat wij met elkaar hebben afgesproken als Staten van hoe
3490 kijken wij naar die beschikbare ruimte in onze provincie. In dat spanningsveld moeten wij proberen die regels vorm te geven. Ik denk dat wij na een eerste lezing vanuit de zienswijze po de Omgevingsverordening zullen zien dat het daar op onderdelen wel schuurt, maar tegelijkertijd vind ik ook dat wij de uitdaging samen moeten aangaan om te zorgen dat er eerst gebouwd wordt op de plekken waar snel en effectief aan de slag kan worden gegaan. Dat zijn toch de plekken bij stationsgebieden waar de infrastructuur aanwezig is. Ik denk dat wij na de zomer
3495 samen het gesprek aangaan over wat er verder nodig is. En dan wijs ik toch op het spanningsveld enerzijds op basis van democratische afspraken, met elkaar zeggen wij, dit is het kader waarbinnen je moet opereren en anderzijds versus wat uiteindelijk nodig is. Dat spanningsveld gaan wij de komende maanden met elkaar uitvoerig bespreken.

3500 Gedeputeerde **ZAAL**: Voorzitter. U hebt mij naar binnengehaald, maar er zijn geen vragen meer voor mij. Ik heb wel de PvdD gehoord over de amendementen en ik vind het fijn dat amendement 15 over dierenwelzijn wordt aangehouden voor zover dat kan. Ik ga er ook vanuit dat de PvdD mij op dit dossier ontzettend scherp gaat houden de komende tijd. Wat mij betreft geldt dat nog
steeds ook voor amendement 13, dat doen wij al en om een amendement in te dienen om de
3505 puntjes op de i te zetten voor iets dat wij toch al doen, ik vind het wat overdreven.

Gedeputeerde **OLTHOF**: Voorzitter, twee punten. Binnen het budget Verkeersveiligheid is er een apart budget voor ouderen om met het gedrag aan de slag te gaan en met communicatie. Wij hebben er dit jaar niet veel mee gedaan in verband met corona, maar er is wel budget, overigens
3510 niet zo'n groot budget als voor gedragsbeïnvloeding van jongeren. Naar de heer Heijnen, er staat nu een bedrag in de begroting en het onderwerp wordt in de kadernota genoemd en volgens mij is het ook aan de Staten om te bepalen of het bedrag voldoende is. Bij de begroting bent u in de positie om te kijken met welk bedrag dat verhoogd moet worden en waar de dekking vandaan

3515 gehaald gaat worden. Een open vraag aan mij van, er moet wat meer bij is een hele ingewikkelde, want volgens mij ligt die bevoegdheid bij de begroting en bij PS.

Gedeputeerde **ROMMEL**: Voorzitter. Een reactie op de heer Zoon, voor alle duidelijkheid wat ik heb aangegeven is, laten wij eerst beginnen met het inzichtelijk maken van wat niveau 2 betekent, zeker omdat wij ook denken dat niveau 2 voldoende is voor een goede invulling van
3520 onze taken. Laten wij later kijken als dat nodig is met een light doorkijkje naar niveau 3. Dus als dat voor u akkoord is om de motie in te trekken, dan graag. De heer Klein vraagt om een actieve rol bij de ondersteuning van het ganzenbeleid. Dat staat ook beschreven in onze PS-brief. Primair de verantwoordelijkheid bij de grondgebruiker, maar Noord-Holland is een van de provincies die in overleg is met de FBE. In andere provincies gebeurt dat niet of nauwelijks, die laten dat
3525 helemaal losstaan van wat er in de provincie gebeurt. Dus Noord-Holland is wel degelijk in overleg. Ik heb veel overleg gevoerd, ook om te kijken voor een evaluatie van waar mogelijke knelpunten zitten. Wij helpen inderdaad wel, bijvoorbeeld door onderzoek te doen. Wij kijken met BIJ12 naar wat voor effectieve preventieve mogelijkheden er zijn en wij hebben ook zoals u in de brief kunt lezen, een groot pijnpunt en dat is de afschot van ganzen. Daarin heb ik ook
3530 gezegd, als FBE met een plan komt, dan kijkt de provincie graag mee.

Gedeputeerde **STIGTER**: Voorzitter. De heer Deen, dank dat hij mij nog in de uitzending heeft gehaald, al blijft het jammer dat het over biomassa en kernenergie gaat, terwijl ik zoveel andere
3535 mooie dingen in mijn pakket heb. Ik doelde erop dat in Nederland geen initiatieven bekend zijn voor kernenergie. Van Engeland ben ik op de hoogte van plannen, in 2029 zouden de kerncentrales opengaan na een planvoorbereiding van ruim 25 jaar. Dat zegt iets over de kansrijkheid om er op korte termijn iets mee te doen in Nederland. Ik kan de heer Deen gerust stellen dat de aardgasvrije wijken en de aanwijzing daarvan gebeurt op basis van vrijwilligheid, dus de mensen worden er niet toe gedwongen. In de huurwet is dat zelfs opgenomen, ook in
3540 antwoord op mevrouw van Soest, dat minimaal 70% van de inwoners moet instemmen met de plannen. Dat is een hard gegeven en daarmee is het creëren van draagvlak voor aardgasvrije wijken, dat is heel belangrijk bij die aardgasvrije wijken. Wij zien dat coöperaties daar heel actief mee bezig zijn, juist ook om die hele verduurzaming van die omgeving te koppelen aan de woonlasten, maar ook aan comfortvergroting wat een vereiste is. Ik heb geen signalen dat dat in
3545 de praktijk hele grote belemmeringen oplevert, integendeel. In een wijk als Purmerend heeft 95% van de mensen die daar wonen, ingestemd met deze plannen. Ik denk dat het een hele mooie opdracht is ook voor andere gemeenten met vergelijkbare wijken om daarnaar te streven.

De **VOORZITTER**: Ik geef nu de gelegenheid aan partijen om nog iets te zeggen over het wel of
3550 niet intrekken van amendementen en moties voordat wij overgaan tot het peilen van de stemmen.

De heer **ZOON** (PvdD): Ik denk dat gedeputeerde Rommel en ik redelijk op één lijn zitten, dus motie 66 is inderdaad ingetrokken. Amendement 14 trekken wij ook in. Wij zullen haar zeker
3555 scherp houden bij de uitvoering daarvan. Motie 65, wij zijn blij met het antwoord van de gedeputeerde hierop, dus ook deze zullen wij intrekken. Wij denken graag met haar mee over de verdere invoering hiervan.

De **VOORZITTER**: Nog andere partijen? Dat is niet het geval. Is er behoefte aan een korte schorsing? Dat is niet het geval. Dan gaan wij over tot het peilen van de stemmen. De griffie heeft
3560 in iBabs een lijstje geplaatst met de moties en amendementen en de voordracht. Wij gaan straks per fractie stemmen. Als iemand een hoofdelijke stemming wenst bij een van de stemmingen, dan verzoek ik dat nu aan te geven. Ik zie geen handjes in het systeem, dan verzoek ik alle fractievoorzitters om op het groene handje te klikken, zodat de griffier u vast kan klaarzetten in het systeem.

3565

Mevrouw **KOCKEN** (GL): A12: tegen, A13: met de uitleg van de gedeputeerde dat die overbodig is, zullen wij die niet steunen, M64: omdat er geen dekking bij zit, steunen wij die ook niet, M67: ook daar hebben wij genoeg genomen met de uitleg van de gedeputeerde, dus die steunen wij ook niet, M68: zelfde redenering als de andere bomenmotie, die steunen wij ook niet, voordracht
3570 23: vermoedelijk zullen wij daarvoor stemmen.

De heer **VAN DER MAAS** (VVD): A12: tegen, A13: tegen, M64: tegen, M67: tegen, M68: tegen, voordracht 23: voor.

3575 Mevrouw **STRENS** (D66): A12: tegen, A13: tegen, M64: tegen, M67: tegen, M68: tegen, voordracht 23: voor.

De heer **DESSING** (FvD): A12: voor, A13: tegen, M64: voor, M67: tegen, M68: tegen, voordracht
3580 23: tegen, want dat zijn niet onze kaders.

De heer **HEIJNEN** (CDA): A12: tegen, A13: tegen, M64: voor, M67: tegen, M68: tegen, voordracht
23: voor.

De heer **ZOON** (PvdD): A12: tegen, A13: voor, M64: voor, M67: voor, M68: voor, voordracht 23:
3585 voor.

De heer **VOSKUIL** (PvdA): A12: tegen, A13: wij nemen genoeg met de uitleg van de gedeputeerde, tegen, M64: heel sympathiek en wij hopen dat die terugkomt bij de begroting maar dan met dekkingsvoorstel, dus tegen, M67: tegen, M68: tegen, voordracht 23: voor.

3590

De heer **DEEN** (PVV): A12: voor, A13: tegen, M64: voor, M67: tegen, M68: tegen, voordracht 23: tegen.

De heer **SMALING** (SP): A12: tegen, A13: voor, M64: voor, M67: voor, M68: voor, voordracht 23:
3595 tegen.

De heer **KLEIN** (CU): A12: tegen, A13: voor, M64: voor, M67: met de extra uitleg van de SP dat het hier gaat om een onderzoek en dat de vorm nog open is, voor, M68: tegen, omdat wij denken

3600 dat dit als provincie zelf niet te organiseren is, voordracht 23: ook al zijn het niet onze kaders, wij zijn voor.

Mevrouw **VAN SOEST** (50PLUS/PvdO): A12: voor, A13: voor, M64: voor, M67: voor, M68: voor, voordracht 23: tegen.

3605 De **VOORZITTER**: De heer Everduim (DENK) is niet meer in de vergadering aanwezig.

De heer **BALJEU** (fractie Baljeu): A12: voor, A13: tegen, M64: voor, M67: tegen, M68: tegen, voordracht 23: voor.

3610 De **VOORZITTER**: Dan hebben wij alle amendementen, moties en de voordracht in stemming gebracht. Er wordt nu even geteld, net als bij het songfestival. Het is bijna klaar nu. Ik stel voor dat wij nog twee agendapunten afmaken en dan hebben wij als laatste agendapunt het peilen van de stemmen over de moties Vreemd aan de orde van de dag. Wij hebben afgesproken om tot 18.00 uur door te gaan en ik stel voor om dan een korte dinerpauze te nemen en dan gaan wij
3615 om 19.00 uur verder, dan kunnen wij de agenda vanavond afronden zoals voorbesproken in het presidium. De lijsten komen er nu aan. A12 is verworpen met 41 stemmen tegen en 13 stemmen voor (FvD, PVV, 50plus/PvdO, fractie Baljeu), A13 is verworpen met 46 stemmen tegen en 8 stemmen voor (PvdD, SP, CU en 50plus/PvdO), M64 is verworpen met 30 stemmen tegen en 24 stemmen voor verworpen (FvD, CDA, PvdD, PVV, SP, CU, 50plus/PvdO en fractie Baljeu), M67 is
3620 verworpen met 46 stemmen tegen en 8 stemmen voor (PvdD, SP, CU, 50plus/PvdO), M68 is verworpen met 47 stemmen tegen en 7 voor (PvdD, SP, 50plus/PvdO). Voordracht 23 is aangenomen met 39 stemmen voor en 15 stemmen tegen (FvD, PVV, SP, 50plus/PvdO). Dit is een peiling van de stemming, de officiële besluiten worden schriftelijk genomen en na deze vergadering zullen de Statenleden thuis een stembrief ontvangen en die stembrief zullen zij
3625 invullen. De peiling geeft in ieder geval aan dat de Kadernota 2020-2021 is aangenomen.

11. Vragenuur

3630 De **VOORZITTER**: Er zijn geen mondelinge vragen ingediend.

12. Actualiteiten

De **VOORZITTER**: Er is geen actualiteit ingediend. Ik schors de vergadering tot 19.00 uur.

3635 13. Indien aan de orde, stemming over moties Vreemd aan de orde van de dag

De **VOORZITTER** (2^e vicevoorzitter mevrouw De Vries): De vergadering is heropend. Wij gaan over tot stemming over de moties Vreemd aan de orde van de dag. Ik vervang kort de heer Van Dijk, zodat hij de eerste motie kan beantwoorden want die betreft zijn portefeuille. Zo heeft hij de
3640 gelegenheid om zijn inhoudelijke reactie te geven op de motie. Ik doe dit voor het eerst, maar

zoals een bekende Zweedse jongedame ooit zei: "Ik heb het nog nooit gedaan, dus ik denk dat ik het wel kan". We zullen het zien. Eerst de motie van GL over Educatie koloniaal verleden.

- De heer **VAN DIJK** (CdK): Voorzitter. Een reactie van het college op de motie Vreemd over het Ket
3645 Koti gebeuren. Een korte inleiding. Enige tijd geleden heeft onze premier het ook al gezegd, wij
leven in een mooi land maar ook in een land waar racisme voorkomt en dat zal niemand ontgaan
zijn, dat is de afgelopen tijd pregnant op de agenda gekomen en ook hier heeft de dood van
George Floyd in Amerika veel losgemaakt. Wij zijn in Nederland in gesprek gegaan met elkaar en
dat is beter dan de boel te bekladden of beelden te vernielen. Het is goed om met elkaar in
3650 gesprek te gaan over de plussen maar zeker ook over de minnen in onze geschiedenis, daar
moeten we niet voor weglopen. Het is ook goed om te spreken dat er soms gebeurtenissen zijn
die herinneringen oproepen of die refereren aan delen van onze geschiedenis waar wij misschien
minder trots op zijn en het is goed om dat met elkaar te bespreken. Daarom is dit een meer dan
sympathieke motie, maar dat staat los van de geschiedenis van ons Paviljoen, het Rijksmuseum
3655 of Tropenmuseum. Het gaat niet om stenen, het gaat om iets dat dieper ligt en het is beter om
dat te benoemen en te bediscussiëren dan wat sommigen willen, namelijk het wissen van delen
van onze geschiedenis. Dat staat niet in deze motie, maar daar maak ik mij soms wel wat zorgen
over. Ik vind het belangrijk dat wij de geschiedenis erkennen en daarover met elkaar praten. Dit
is een huis van democratie en daar kun je dat doen. Daarom is het goed dat wij jaarlijks op 1 juli
3660 stilstaan bij Ket
Koti en het is goed om diverse organisaties te vragen om dialoogtafels te
organiseren over racisme en de invloed daarvan op het leven van Noord-Hollanders te gaan
bespreken. Ik vind het ook goed om te vertellen dat wij als GS allemaal aanwezig zouden zijn bij
de herdenking op 1 juli, die herdenking gaat nu niet door vanwege coronamaatregelen, maar
volgend jaar zullen wij daar zeker aanwezig zijn. Het is goed om te zeggen dat de link met Ket
3665 Koti al is gelegd en wij kunnen zeker dat contact benutten om verder te gaan verkennen hoe wij
dialoogtafels op zouden kunnen zetten. Ik begrijp dat de stichting op dit moment al dialoogtafels
organiseert, bijvoorbeeld met musea, kerken, bibliotheken, culturele centra en zelfs in
huiskamers. De tentoonstelling zoals in de motie aangegeven, wij hebben daar beneden de
gelegenheid voor zoals wij dat met het vrouwenrecht hebben gedaan. Dat zouden wij prima met
3670 deze organisatie kunnen afstemmen. Ik vind het heel goed, maar lees deze motie wel zodanig dat
niet het Paviljoen centraal staat maar met name onze koloniale geschiedenis en dat wij proberen
door middel van dialoog daar met elkaar bij stil te staan. Ik vind het een sympathieke motie en
die omarm ik.
- 3675 De **VOORZITTER**: Wij gaan vijf minuten schorsen tot 19.10 uur voor wisseling van het
voorzitterschap. Het was mij een genoegen. Ik log weer in op mijn plek bij de griffie en de heer
Van Dijk neemt deze stoel over.
- De **VOORZITTER** (Van Dijk): Ik heropen de vergadering. Bedankt mevrouw De Vries voor haar
3680 geweldige optreden als vicevoorzitter. Wij gaan verder met de motie Vreemd over de
gemeentelijke fusie gedragen door bevolking.

Gedeputeerde **ZAAL**: Voorzitter. Naar het draagvlak van de fusie Dijk en Waard is al veel onderzoek gedaan en daaruit blijkt dat er veel draagvlak is voor die ongedeelde fusie. Dat blijkt
3685 onder andere uit de grote meerderheid van beide gemeenteraden, het draagvlak uit de regio en de zienswijzen die daarvoor ingediend zijn en ook uit het draagvlak van twee weken geleden in EFB dat ik bij u bespeurde. Daarom ontraad ik de motie. Er is natuurlijk wel rekening gehouden met de kritische kanttekeningen van de inwoners van Sint Pancras en Koedijk, zowel door de gemeenteraden, het kernenbeleid, het Thorbecke experiment en ook in onze zienswijze hebben
3690 wij uitdrukkelijk aandacht gevraagd voor de positie van de minderheid. Dus ik herken niet dat PS een onvolprezen positieve zienswijze hebben afgegeven, wij hebben in de zienswijze wel degelijk aandacht voor die positie en wij gaan ervan uit dat ook de gemeenten dat in de toekomst zullen hebben. Kortom, ontraden.

3695 De **VOORZITTER**: Dan M50 van de PvdD, dierenverzorgers verdienen ook hulp in crisistijden.

Gedeputeerde **ZAAL**: Bij dierenopvangcentra is het altijd lastig vast te stellen wiens verantwoordelijkheid het nu is, vooral financieel. Mevrouw Kostić zei al, het is eigenlijk de verantwoordelijkheid van iedere inwoner en bij welke overheidslaag het nu hoort, is het
3700 ministerie aan het uitzoeken. Noord-Holland heeft zich de belangen van dierenopvangcentra wel aangetrokken als een van de twee provincies, door daar in het coalitieakkoord een bedrag voor vrij te maken. Volgende week spreken wij in GS over de besteding van de 200.000 euro, dus daar gaan wij voortvarend mee aan de slag. Wellicht kunnen we de dierenopvangcentrales daarmee al helpen. U vraagt nu coronahulp voor dierenopvangcentra. Ik kan de tweetrapsraket in de motie
3705 wel volgen, dus eerst kijken of wordt voldaan aan de vereisten die zijn neergelegd in de motie voor het noodfonds en vervolgens indien dat niet blijkt, onderzoek te doen of wij op een andere manier de dierenopvangcentra organisatorisch of financieel kunnen helpen. Daarbij wil ik wel aangeven dat er voor cultuurstellingen, sportverenigingen en buurthuizen in de coronamotie nadere eisen zijn gesteld en ik vind wel dat we gelijk moeten optrekken bij alle organisaties, dus
3710 ook daarvoor geldt dat wij zullen kijken of zij in acute nood zitten of dat er een regionaal belang is en of het op een andere manier opgelost kan worden. Ik wil in ieder geval wel kijken wat wij kunnen doen voor deze opvangcentra, want ook GS vinden deze belangrijk dat deze blijven voortbestaan, want anders bekommert zich niemand om deze dieren. Als ik hem zo mag uitleggen dan wil ik deze motie omarmen.

3715

De **VOORZITTER**: M51 van de SP over Twiske.

Gedeputeerde **ZAAL**: Deze motie ga ik ontraden. Of het festival en de camping voldoen aan de N2000-regels zal moeten blijken. Als het gaat over wat er gebeurt met het geld dat vrijvalt, dan is
3720 deze motie overbodig, want bij de recreatieschappen geldt hetzelfde boekhoudkundige principe dat wij ook kennen op het moment dat er middelen vrijvallen, dan gaan die naar de algemene reserve. In het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur van Spaarnwoude is al vastgesteld dat in principe de schade door corona in beginsel eerst uit de reserves wordt voldaan. Wij volgen de motie maar ik wil er niet op vooruitlopen, laten wij eerst maar eens kijken of het bedrag
3725 inderdaad vrijvalt. Vervolgens wordt de systematiek van de motie gevolgd.

De **VOORZITTER**: M52, Tata innovatie en werkgelegenheid.

3730 Gedeputeerde **OLTHOF**: Voorzitter, M52, afgelopen donderdag een goede discussie in de commissie gehad waar iedereen zijn punten heeft kunnen maken en van die punten gaan wij
kijken in welke mate zij verwerkt gaan worden in het definitieve programma Tata Steel. Er zat een
aantal goede punten bij. De motie is een versterking van spoor 3 die in het programma Tata Steel
verwerkt is. In spoor 2 gaat het om het benadrukken van de VTH-taken en een strakkere
handhaving, maar wij realiseren ons ook dat een duurzaam toekomstbestendig Tata Steel niet
3735 zonder innovatie kan, dus daar zullen wij ook op in moeten zetten. Wij geloven er ook in,
overigens ook met anderen, dat het uiteindelijk goed is voor het economische belang van Tata
Steel. Dat is waar deze motie toe oproept, om naast de wettelijke handhavingstaken vooral te
richten op innovatie en duurzaamheid om ervoor te zorgen dat de omgeving gezonder wordt en
veilig is, maar dat dat ook belangrijk is voor de economische ontwikkeling van Tata. Deze motie
3740 adviseer ik positief. M53, als BRS hebben wij een kritische zienswijze afgegeven op de
Luchtvaartnota en alle fracties in de Staten hebben die onderschreven, ook vanuit het ministerie
die in actie is gekomen om een afspraak te maken om er verder over te praten. Deze motie voegt
niet veel toe, sterker nog, het is een afzwakking van de BRS-zienswijze. Alle genoemde punten
komen allemaal terug in de zienswijze, sterker nog, ze komen daar nog wat explicieter in terug.
3745 Voor krimp of groei hebben wij hele duidelijke randvoorwaarden beschreven, dat hieraan moet
worden voldaan. Wij geven ook aan dat op een aantal plekken een afname van de hinder is
toegezegd, dat daaraan voldaan moet worden, en dat elke ontwikkeling van de luchthaven niet
tot meer hinder mag leiden. Wij richten ons in de BRS vooral op de hinderkant en dat daar
reductie moet plaatsvinden. Ik ontraad de motie daarom. Dan de motie over de buurtbussen. Wij
3750 hebben hier ook in de commissie over gesproken, met de coronacrisis is het OV een tijd minder
geweest, maar het lijkt zich weer op te starten na de coronacrisis, wij hopen dat het goed gaat
gebeuren, maar voor de buurtbussen ligt dat anders, omdat de bussen niet de voorziening
hebben om op juiste afstand in de bus te zitten en bestuurd worden door chauffeurs die tot de
risicogroep behoren. Daarom rijden de buurtbussen nog niet. Wij zijn hierover in overleg en daar
3755 geeft de motie een extra impuls aan om als we nog niet kunnen starten, ook naar alternatieven te
kijken. Voor die gebieden waar de buurtbus rijdt en men daarvan afhankelijk is en er geen ander
OV is, wij dat ook verplicht zijn naar de omgeving. Deze motie pak ik graag op, dus een positief
advies.

3760 De **VOORZITTER**: M55, onderzoek tegengaan nieuwe biomassacentrale.

Gedeputeerde **STIGTER**: Voorzitter. De heer Van den Berg stipt een terecht punt aan, hij heeft het
coalitieakkoord goed gelezen, en dat is glashelder, het provinciebestuur zit niet te wachten op
nieuwe grootschalige biomassacentrales. De vraag is hoe effectueert het bestuur deze zin en dat
3765 is een terecht punt. Er loopt op dit moment een onderzoek naar de manieren waarop de provincie
hier invloed uit kan oefenen, vooral welke juridische mogelijkheden hebben wij nu en straks met
de Omgevingswet. Dat is een lopend onderzoek en daarom verklaar ik de motie voor nu
overbodig. Dan M56 en M57, die geven een invulling aan hoe wij hier als provinciebestuur op

3770 zouden moeten acteren. Ik heb vanmiddag al aangegeven dat wij hier al eerder over gesproken hebben in PS en toen heb ik aangekondigd dat er op dit moment een SER-advies loopt over het gebruik van biomassa in brede zin en dat ook het duurzaamheidskader van het kabinet wordt opgesteld en dat het ons handig lijkt om hierop te wachten, zodat we in reactie op het duurzaamheidskader en het SER-advies vanuit de provincie een reactie kunnen gaan geven. Alle elementen van de motie nemen wij mee in de visie, in dat kader verzoek ik de moties aan te 3775 houden tot de bespreking.

De **VOORZITTER**: Er is een interruptie van FvD voor een ordevoorstel.

3780 De heer **VAN DEN BERG** (FvD): Zou ik de moties even kort toelichten?

De **VOORZITTER**: Nee, de moties zijn aan het begin toegelicht. Dat kan nu niet meer.

3785 De heer **VAN DEN BERG** (FvD): Ik verzoek over moties 56 en 57 een hoofdelijke stemming gezien de impact van de moties. Ik zou graag een toelichting geven op dit verzoek.

De **VOORZITTER**: Dat kunt u straks doen bij de stemverklaring. Dan Motie 58. Onderzoek zonnepanelen.

3790 Gedeputeerde **STIGTER**: Deze motie wil ik ontraden, er loopt al een groot aantal onderzoeken naar de ecologische effecten van zonnepanelen op water, zo doet het Nationaal consortium zon op water van 35 kennisinstellingen en overheden er uitgebreid onderzoek naar op verschillende plekken. Daar maken wij ook onderdeel vanuit. De uitkomsten zijn al bekend en die hebben geresulteerd in een handreiking Vergunningverlening die wordt toegepast onder andere door Noord-Holland. Dus wij zijn ermee bezig en tegelijkertijd blijven wij het volgen en monitoren 3795 zodat wij de handreiking naar de toekomst kunnen actualiseren. Als je er goed rekening mee houdt, dan kunnen de ecologische effecten zelfs positief uitpakken.

3800 De **VOORZITTER**: M59, wolvenaanpak. Gedeputeerde Rommel is niet aanwezig en wordt vervangen door gedeputeerde Loggen.

3805 Gedeputeerde **LOGGEN**: De motie valt in twee delen uiteen. Het eerste aandachtsstreepje van de motie doen wij in feite al, want wij zijn al in overleg met IPO en het Rijk over hoe om te gaan met de wolf als die zijn intrede doet in de provincie en welke maatregelen je dan zou kunnen nemen. Dit moet je meer zien als hoe ga je om met schade die daaruit voortkomt. Het tweede streepje is moeilijker te realiseren, maar ik zeg toe namens college Rommel dat op het moment dat het zich voordoet, wij goed oog moeten hebben voor mogelijke schadegevallen en hoe wij als provincie alles zullen doen en zullen overleggen met de betreffende belangenorganisaties. Daarom wil ik de motie ontraden.

3810 De **VOORZITTER**: M60 stikstof.

Gedeputeerde **LOGGEN**: Ik wil deze gelijktijdig behandelen met de andere motie ingediend door GL, PvdA en D66 met een gelijk stemadvies. Volgens collega Rommel zitten er waardevolle elementen in beide moties, 60 en 61, maar de gesprekken met het Rijk tenderen naar de
3815 eindfase. Het is denk ik verstandig om collega Rommel de ruimte te geven om de gesprekken op goede wijze af te ronden. Ik heb begrepen dat er snel een beleidsstuk naar PS komt, dat inhoudelijk in de commissie besproken kan worden. Ik ben ervan overtuigd dat u belangrijke elementen van de moties zult terugzien in het beleid. Ik zou daarom de indieners van beide moties willen verzoeken beide moties aan te houden en collega Rommel de tijd te geven om de
3820 gesprekken en onderhandelingen met het Rijk ordentelijk te kunnen afronden.

De **VOORZITTER**: M62, steun aan gemeenten.

Gedeputeerde **ZAAL**: Voorzitter. Ik zei er net al iets over bij de kaderbrief. Bij het eerste
3825 gedachtestreepje in het dictum, jammer dat de toezegging die ik heb gedaan aan de heer Klein in de commissie voor u niet voldoende was, want ik ben er wel voortvarend mee aan de slag gegaan, zoals blijkt uit de brief die vanmiddag is gestuurd en aan het gesprek dat gedeputeerde Pels en ik gaan hebben. Het tweede gedachtestreepje moet ik u echt ontraden omdat ik dit graag eerst met de gemeenten wil bespreken voordat wij nadere maatregelen nemen omdat ik wel wil
3830 weten of zij daar inderdaad mee geholpen zijn.

De **VOORZITTER**: Ik zie dat er nog vragen zijn gesteld in de chat, maar als u kiest voor een motie Vreemd aan de orde van de dag, dan hebt u de mogelijkheid om straks in een stemverklaring nog iets te verduidelijken, maar er is nu geen mogelijkheid meer om verder op de moties in te gaan.
3835 Dat is het risico van het instrument en wij hebben best veel moties Vreemd en het is niet de bedoeling dat er een debat of discussie plaatsvindt anders dan de inleiding door de indieners en de toelichting door het college. Wij zijn nu toegekomen aan het peilen van de stemmen en dat gaan wij gebundeld doen. Per fractievoorzitter wordt gevraagd hoe de fracties stemmen. Met het doorgeven van uw stem kunt u een stemverklaring uitspreken. Op verzoek van de VVD wordt de
3840 vergadering geschorst tot 19.50 uur. Ik heropen de vergadering, het is nu al 19.50 uur geweest. Wij gaan nu de stemmen peilen en die gaan wij weer bundelen. U krijgt een bundeling van alle moties Vreemd voorgelegd en over twee moties wordt hoofdelijk gestemd zo is aangekondigd. Er zijn op dit moment nog 53 Statenleden aanwezig. Ik ga eerst de stemming peilen en de twee moties waarover FvD hoofdelijke stemming heeft gevraagd, komen aan het einde aan de orde en
3845 worden dan in stemming gebracht. Dat zijn dus definitieve stemmingen, want wij gaan dan stemmen zoals het in de speedwet voor digitaal stemmen is vermeld. Bij de peiling kan een stemverklaring worden afgegeven door de fractievoorzitters. Zijn er nog andere fracties die hoofdelijke stemming wensen over een motie? Motie 62 is door de SP ingetrokken, dank u wel voor het doorgeven. Ik zie geen handjes, dus M56 en M57 worden hoofdelijk in stemming
3850 gebracht nadat de peiling is afgerond. De griffier heeft gevraagd iets langzamer te spreken, zodat de stemming iets gemakkelijker kan worden bijgehouden. We zijn nu met 54 Statenleden, want de heer Baljeu is weer ingelogd.

3855 Mevrouw **KOCKEN** (GL): Voorzitter. Ik heb in de chat aangegeven dat M61 – de stikstofmotie – aangehouden mag worden. Daar zeg ik bij dat ik de uitleg van gedeputeerde Loggen niet zo heel overtuigend vond om eerlijk te zijn. Ik trek de motie zeker niet in, maar houd hem aan en ik wil heel graag zien dat langs de lijn van de motie in het volgende kwartaal gehandeld wordt, dus wij zullen er kritisch naar kijken maar hij hoeft niet in stemming te worden gebracht.

3860 De **VOORZITTER**: Dank u wel.

3865 Mevrouw **KOCKEN** (GL): Nu ga ik iets doen wat eigenlijk niet aan mij is, maar mevrouw Koning vroeg het woord en ik vermoed dat dat over de andere stikstofmotie gaat, want ik heb daar net even contact over gehad. Dus voordat u mij laat stemmen over een motie die er straks opeens niet meer is, is het misschien handig dat u haar het woord even geeft.

De **VOORZITTER**: Dat lijkt mij een goed idee.

3870 Mevrouw **KONING** (CDA): Voorzitter, ik wil inderdaad M60 aanhouden en boven de markt laten hangen. GS hebben gezegd dat zij de elementen uit de motie mee zullen nemen, dat mevrouw Rommel die mee zal nemen in haar overleg. Wij vertrouwen erop dat zij dat echt zal doen. Daarom zullen wij hem nu niet in stemming brengen.

3875 De **VOORZITTER**: Sorry, mevrouw Kocken dat het allemaal wat rommelig is, maar de lijstjes vliegen hier voorbij, maar u weet als voorzitter hoe dat werkt. Zijn er nog andere indieners die misschien hebben besloten om moties in te trekken? Kunt u dat in de chat aangeven? Ik zie geen andere Statenleden een motie intrekken, dus wij gaan over de overige moties behoudens 56 en 57 de stemming peilen.

3880 Mevrouw **KOCKEN** (GL): M48: voor, M49: tegen, M50: voor, M51: tegen, M52: voor, M53: tegen, M54: voor, M55: die is in lijn met het coalitieakkoord, dus in mijn ogen overbodig dus daar stemmen wij tegen, M58: tegen, M59: tegen.

3885 De heer **VAN DER MAAS** (VVD): M48: stemverklaring: Hier wil ik een zorgvuldige stemverklaring bij geven, want het is een heel belangrijk onderwerp en daar heb ik wat tijd voor nodig, dus als u mij dat gunt, dan hoop ik dat ik het verhaaltje kan houden. Wij zijn wel wat in verwarring over waar wij het hier over hebben. Enerzijds zegt het college dat zij met het grootste deel van de motie kan leven, maar anderzijds niet met alles. In de chat lees ik dat de indieners van de motie vinden dat die geïnterpreteerd moet worden zoals geschreven, dus wij zijn in verwarring over het
3890 hoe en waarom van deze motie en dat komt uiteraard omdat dit een motie Vreemd is waarbij wij niet deze verklaringen kunnen krijgen, dus dat is onfortuinlijk. Met die context kijken wij er als volgt naar. Bij het liberalisme van de VVD wordt helemaal niemand uitgesloten, iedereen is gelijkwaardig en iedereen heeft dezelfde rechten en plichten en iedereen heeft dezelfde kansen en mogelijkheden. Daar past discriminatie op basis van geslacht, seksualiteit, afkomst, religieuze
3895 overtuiging of huidskleur absoluut niet bij. Wij wijzen discriminatie, homofobie, xenofobie, racisme krachtig, resoluut en onvoorwaardelijk af. Dat is altijd ons uitgangspunt, maar nu wordt

er landelijk een verhitte discussie gevoerd over racisme. Dat onderwerp is de discussie waard en die discussie blijkt ook nodig, dat hebt u zelf net ook aangegeven voorzitter, maar deze discussie is geëscaleerd. Er wordt geweld gebruikt en er wordt tot geweld opgeroepen. Er is geen sprake
 3900 meer van respect voor elkaar en elkaars standpunten. De standpunten verhardten, er is verregaande polarisatie, dit leidt tot onrust en wat ons betreft dient de provincie zich niet in deze discussie te mengen, al helemaal niet door een bijdrage te leveren aan de escalatie en polarisatie, maar dat is juist wat deze motie wel doet. Het is een steen in een toch al erg roerige vijver. In de
 3905 motie wordt een nauw verband gelegd tussen het gedrag van een kleine groepje van onze voorouders, het provinciehuis en het hedendaagse racisme. Dat verband is niet wetenschappelijk bewezen en het is verder ook irrelevant, want het gaat in deze discussie niet om het verre verleden over het provinciehuis, het gaat ook niet om het creëren van onterechte schuldgevoelens en een wij tegen jullie-sfeer op basis van het Nederlandse beleid van eeuwen geleden of op basis van gebouwen. Dat is niet de goede benadering. Daarbij gaat de motie alleen
 3910 over de Trans-Atlantische slavernij. Over Afrikaanse of Arabische slavernij die mogelijk meer slachtoffers kende, wordt niet over gesproken. Ook hedendaagse slavernij bijvoorbeeld in het Midden-Oosten komt niet aan bod. Dit is een zeer selectieve en eenzijdige motie die niet leidt tot verbinding, maar die leidt juist tot verdere verdeling en escalatie. Dat is iets wat wij absoluut niet willen, wij willen geen Hoornse toestanden en zeker niet bij de provincies. Wij willen juist een
 3915 constructieve verbindende landelijke discussie met open vizier waar er naar elkaar geluisterd wordt en geen polarisatie, wij willen onterechte schuldgevoelens en oneigenlijke blaming voorkomen. Laten wij samen zoeken naar oplossingen, dat is onze oproep aan eenieder die zich in deze discussie mengt. Deze motie is voor ons niet de juiste manier om dat te doen, dus wij stemmen tegen deze motie. M49: tegen, M50: voor, M51: tegen, M52: voor, M53: tegen, M54:
 3920 voor, M55: stemverklaring: Het verbaast ons dat FvD hier een aantal moties indient die helemaal in overeenstemming zijn met het coalitieakkoord waarin wij zeggen dat wij onze invloed zullen aanwenden om bestaande en nieuwe biomassacentrales zoveel mogelijk tegen te gaan en dat is de strekking van deze moties. Wat ons betreft zijn deze moties overbodig, dus tegen, M58: tegen, M59: tegen.

3925
 Mevrouw **STRENS** (D66): M48: voor, M49: tegen, M50: voor, M51: tegen, M52: voor, M53: stemverklaring. Wij stemmen tegen de motie van de PvdD omdat deze ook naar onze mening afbreuk doet aan de duidelijke, kritische en breed gedragen zienswijze van de BRS op de Luchtvaartnota en aanvullingsregeling Geluid en wij ervan uitgaan dat het college de knelpunten
 3930 blijft benoemen, in gesprek blijft en druk blijft uitoefenen om echte verandering voor elkaar te krijgen in het luchtvaartdossier, M54: voor, M55: tegen, M58: tegen, M59: tegen.

De heer **DESSING** (FvD): M48: tegen, M49: voor, M50: voor, M51: tegen, M52: voor, M53: tegen, M54: voor, M55: voor, M58: voor, M59: voor.

3935
 De heer **VOSKUIL** (PvdA): M48: stemverklaring: ieder initiatief dat discussie op gang brengt en de bewustwording van het vreselijke racisme vergroot, kan rekenen op onze steun. Deze motie laat niets aan duidelijkheid te wensen over, dus stemmen wij voor, M49: tegen, M50: voor, M51: tegen, M52: voor ons zal de beoordeling altijd langs de lat van leefbaarheid en welzijn van de

3940 omwonenden zijn, daarom stemmen wij voor, omdat dat daarin mee wordt genomen, M53: tegen, M54: stemverklaring: wij gaan ervan uit dat wij juist zoveel mogelijk mensen in het OV krijgen, dus ook de buurtbus weer zo snel mogelijk laten rijden, dus wij stemmen voor, M55: die is in lijn met het coalitieakkoord, dus overbodig dus tegen, M58: tegen, M59: tegen.

3945 De heer **HEIJNEN** (CDA): M48: voor, M49: tegen, M50: voor, M51: tegen, M52: voor, M53: stemverklaring: ondanks dat wij erg voor het laatste streepje zijn dat in de buurt van Schiphol de uitstoot veel meer gemeten wordt, zijn wij toch tegen, M54: voor, M55: voor, M58: voor, M59: stemverklaring: GS zeggen dat zij oog zullen hebben voor de schade die de wolf aanricht, maar dat is voor ons niet voldoende, wij willen juist dat er een plan komt dat schade zoveel mogelijk
3950 gaat voorkomen en daarom zijn wij voor.

De heer **ZOON** (PvdD): M48: voor, M49: voor, M50: stemverklaring: wij zijn blij met de beantwoording van GS. Wij willen mededelen dat het wel over de tekst gaat zoals die daadwerkelijk in stemming wordt gebracht en daarom zijn wij voor, M51: voor, M52: stemverklaring: wij vinden
3955 de motie heel sympathiek, maar wij missen de transitie naar duurzame economie, dus wij stemmen tegen, M53: voor, M54: voor, M55: stemverklaring, wij vinden deze gang van zaken erg spijtig. Wij vinden het goed om een voor- of tegengeluid te laten horen, maar soms vinden wij het debat voeren nog veel belangrijker en in dit geval missen wij dat debat, derhalve zullen wij toch voor stemmen, M58: tegen, M59: tegen.

3960 De heer **DEEN** (PVV): M48: tegen, M49: voor, M50: voor, M51: tegen, M52: stemverklaring: wij zien CO2 niet als vervuiling, dus voor, M53: tegen, M54: voor, M55: voor, M58: voor, M59: voor.

De heer **SMALING** (SP): M48: voor, M49: voor, M50: voor, M51: voor, M52: voor, M53: voor, M54: voor, M55: voor, M58: tegen, M59: tegen.
3965

De heer **KLEIN** (CU): M48: voor, M49: tegen, M50: voor, M51: stemverklaring: tegen omdat deze overbodig is, M52: stemverklaring: het is een belangrijke oproep om meer aandacht te vragen voor innovatie naar een duurzame staalindustrie en wat er bij Tata gebeurt, speelt ook een
3970 belangrijke rol bij het realiseren van de doelen van het klimaatakkoord; onze twijfel zit bij het derde bulletpoint, daar wordt opgeroepen om te investeren in evenwicht en wij weten niet wat er precies mee bedoeld wordt en ten tweede vinden wij de formulering erg ongelukkig, omdat het uitgelegd kan worden als een oproep om concessies te doen aan de gezondheid van bewoners vanwege de economische belangen. Dat is absoluut niet de bedoeling, dus met de interpretatie
3975 dat de indieners dat ook niet gewild hebben dat het op die manier uitgelegd wordt, stemmen wij voor, M53: stemverklaring: wij zijn van mening dat de BRS in haar zienswijze al een terecht aantal kritiekpunten beschrijft; er is echter een onderwerp dat onvoldoende weersproken wordt, dat is het feit dat de nota ondanks het streven om de publieke belangen leidend te laten zijn, nog steeds stelt dat groei daarvoor nodig is en dat is in tegenspraak met de economische
3980 onderzoeken; van de 500.000 vluchten op Schiphol is een deel nauwelijks van toegevoegde waarde voor de maatschappij, ook met minder vluchten kan Schiphol dezelfde toegevoegde waarde hebben en wij willen daarom dat de provincie laat weten dat de groei niet per se

noodzakelijk is en denken dat deze motie relevant is, wij zijn daarom voor, M54: voor, M55: tegen, M58: tegen, M59: voor.

3985

Mevrouw **VAN SOEST** (50PLUS/PvdO): M48: voor, M49: voor, M50: voor, M51: voor, M52: voor, M53: tegen, M54: voor, M55: voor, M58: stemverklaring: de gedeputeerde was heel uitgebreid, maar u moet hem eigenlijk zien als een aansporingsmotie, daarom zijn wij voor, M59: voor.

3990

De heer **BALJEU** (fractie Baljeu): M48: tegen, ik sluit mij aan bij de stemverklaring van de VVD, M49: voor, M50: voor, M51: tegen, M52: voor, M53: tegen, M54: voor, M55: voor, M58: voor, M59: voor.

3995

De **VOORZITTER**: Dan gaan wij nu even tellen en daarna horen wij de uitslag van de peiling.

Daarna brengen wij motie 56 en 57 gelijktijdig in hoofdelijke stemming. Even een paar minuten tellen. Ik heb hier de lang verwachte peiling. Na morgen worden de stembriefjes naar de Statenleden gestuurd en binnen een week verwachten wij dan de definitieve besluiten. M48 is aangenomen met 33 stemmen voor en 21 stemmen tegen (VVD, FvD, PVV, fractie Baljeu). M49 is verworpen met 35 stemmen tegen en 19 voor (FvD, PvdD, PVV, SP, 50plus/PvdO, fractie Baljeu), M50 is aangenomen met 54 stemmen voor, M51 is verworpen met 47 stemmen tegen en 7 voor (PvdD, SP, 50plus/PvdO), M52 is aangenomen met 51 stemmen voor en 3 tegen (PvdD), M53 is verworpen met 47 stemmen tegen en 7 stemmen voor (PvdD, SP, CU), M54 is aangenomen met 54 stemmen voor, M55 is verworpen met 31 stemmen tegen en 23 stemmen voor (FvD, CDA, PvdD, PVV, SP, 50plus/PvdO, fractie Baljeu), M58 is verworpen met 37 stemmen tegen en 17 stemmen voor (FvD, CDA, PVV, 50plus/PvdO, fractie Baljeu), M59 is verworpen met 36 stemmen tegen en 18 stemmen voor (FvD, CDA, PVV, CU, 50plus/PvdO en fractie Baljeu). Daarmee is de peiling afgerond en gaan wij over tot hoofdelijke stemming over moties 56 en 57. Dat doen wij conform ons addendum dat wij op 11 mei hebben aangenomen. Ik zie een punt van orde van de heer Van den Berg.

4010

De heer **VAN DEN BERG** (FvD): Voorzitter, nog even een toelichting op de twee moties.

4015

De **VOORZITTER**: Sorry, dat is niet meer mogelijk. Als u straks aan de beurt bent, kunt u een stemverklaring afgeven. Dat is het nadeel van een motie Vreemd aan de orde van de dag. Als u kiest voor een motie Vreemd aan de orde van de dag, dan kunt u alleen een uitleg geven bij het indienen en er is geen debat. Dat ga ik nu niet toestaan, want dan moet ik het iedereen toestaan. Ik start bij iedere fractie met de fractievoorzitter. Wij starten met de hoofdelijke stemming en ik begin met GL.

4020

Mw. R.P.M. **KOCKEN** (GL): M56 en M57: stemverklaring die geldt voor beide moties: wij hadden hier graag een debat over willen voeren en het gekozen instrument, net als de vorige keer de zeven moties die staande de vergadering over de schutting kwamen, is dit voor ons niet de manier waarop wij graag een politiek debat voeren. Wij kunnen nu alleen maar ja of nee zeggen en daarom kunnen wij nu alleen maar nee zeggen. Wij gaan graag het debat later aan.

4025

Dhr. M.T. Cardol (GL): M56 en M57: tegen.

Mw. A. **ER** (GL): M56 en 57: tegen

Dhr. J.W. **DULFER** (GL): M56 en M57: tegen.

Mw. A. **GIELEN** (GL): M56 en M57: tegen.

Dhr. J. **GRINGHUIS** (GL): M56 en M57: tegen.

4030 Mw. N.M. **VAN DER WAART** (GL): M56 en M57: tegen.

Mw. T.K. **VAN WIJNEN** (GL): M56 en M57: tegen.

Dhr. G.R. **ZAAL** (GL): M56 en M57: tegen.

Dhr. E.J. **VAN DER MAAS** (VVD): M56 en M57: tegen.

4035 Dhr. M.N. **BOLKESTEIN** (VVD): M56 en M57: tegen.

Mw. G. **VAN GEFFEN** (VVD): M56 en M57: tegen.

Dhr. J.P.H.M. **VAN GILSE** (VVD): M56 en M57: tegen.

Dhr. G.J.W. **HARTOG** (VVD): M56 en M57: tegen.

Mw. J.F.L. **KAAMER VAN HOEGEE** (VVD) M56 en M57: tegen.

4040 Mw. M.A.H. **VAN MEERTEN-KOK** (VVD) M56 en M57: tegen.

Dhr. K.J. **TERWAL** (VVD): M56 en M57: tegen.

Dhr. B.G.P. **DE WIT** (VVD): M56 en M57: tegen.

4045 Dhr. E.B. **KANIK** (D66): Stemverklaring voor beide moties: landelijk heeft onze Tweede Kamerfractie zich al uitgesproken tegen houtige biomassa en de provinciale fractie zit precies op dezelfde lijn. Afgelopen maandag hadden wij met zijn allen afgesproken dat wij na het reces een debat krijgen over biomassa en daarin willen wij ons standpunt dat wij tegen nieuwe biomassacentrales zijn, graag naar voren brengen en dan alle voors en tegens en alle nuances bespreken. Daarom vinden wij het jammer dat er een motie Vreemd wordt ingediend omdat wij er nu geen debat over kunnen voeren. Wij vinden het onderwerp te belangrijk om er geen debat over te voeren, dus op dit moment stemmen wij tegen.

Mw. L. **GONGGRIJP** (D66): M56 en M57: tegen.

Mw. A.C. **KAPITEIN** (D66): M56 en M57: tegen.

Dhr. M.C. **STEEMAN** (D66): M56 en M57: tegen.

4055 Mw. A.J.C.E. **STRENS** (D66): M56 en M57: tegen.

Dhr. B.L. **VINK** (D66): M56 en M57: tegen.

4060 Dhr. L.Hj. **VOSKUIL** (PvdA): M56: stemverklaring: PS is het hoogste orgaan in de provincie, dat is niet GS. Als FvD een verzoek hadden gedaan om een uitspraak van PS, dan had mijn fractie waarschijnlijk voor gestemd, want wij zijn niet zo voor de biomassacentrale in Diemen, daar zijn wij zelfs tegen. Wij zijn het niet met de motie eens, dus stemmen wij tegen. M57: Wij zijn tegen het gebruik van biomassa, maar in sommige gevallen kan dat als transitiebrandstof noodzakelijk zijn en dan wordt bijvoorbeeld restafval gebruikt, zo min mogelijk en zo snel mogelijk uitfasen maar wij zijn tegen de motie.

4065 Dhr. J.J. **CARTON** (PvdA): M56 en M57: tegen.

Mw. S.S. **DOEVENDANS** (PvdA): M56 en M57: tegen.

Mw. A.A.J. **JELLEMA** (PvdA): M56 en M57: tegen.

Dhr. G.L.J. **LEERINK** (PvdA): M56 en M57: tegen.

Mw. A.T.B. **DE VRIES** (PvdA): M56 en M57: tegen.

4070

Dhr. D.J. **VAN DEN BERG** (FvD): M56 en M57: Stemverklaring: wij hebben zojuist gezien dat GL tegen de eigen motie heeft gestemd die op hun eigen partijcongres is aangenomen; zij stellen eerst een debat te willen terwijl juist GL de vorige keer een debat weigerde en daarom wilden wij een hoofdelijke stemming. Wij zullen uiteraard voor stemmen en wij kijken uit naar het volgende

4075

debat. Wij stemmen voor beide moties.

Dhr. R.J. **DEKKER** (FvD): M56 en M57: voor.

Dhr. J. **DESSING** (FvD): M56 en M57: voor.

Dhr. E.W.J. **JENSEN** (FvD): M56 en M57: voor.

Dhr. G.H.J. **KOHLER** (FvD): M56 en M57: voor.

4080

Dhr. I.J.M. **MANTEL** (FvD): M56 en M57: voor.

Mw. A. **NANNINGA** (FvD): M56 en M57: voor.

Mw. J. **VASTENHOEW** (FvD): M56 en M57: voor.

4085

Dhr. D.G. **HEIJNEN** (CDA): M56: stemverklaring: daar is weinig debat voor nodig en dit is het moment omdat Vattenfall in heroverweging heeft of de centrale überhaupt wel doorgaat om als PS richting GS en richting de buitenwereld krachtig uit te spreken dat wij de biomassacentrale in Diemen niet willen, dus wij stemmen voor. M57: stemverklaring: die vinden wij iets te stellig geformuleerd op dit moment. Er zijn wel degelijk biomassacentrales die draaien op resthout. In Purmerend heb je er zo eentje en in het noordelijk deel van de provincie een aantal kleinere die op zichzelf wel als duurzame en hernieuwbare energie kunnen worden aangemerkt; wij zijn niet voor het bouwen van nieuwe houtige biomassacentrales, zeker niet op grote schaal. Wij stemmen tegen M57. Dus M56 voor, M57 tegen.

4090

Mw. W. **KONING-HOEVE** (CDA): M56: voor, M57: tegen.

Mw. C.D.M. **KUIPER-KUIJPERS** (CDA): M56: voor, M57: tegen.

4095

Mw. M. **SANDERSE** (CDA): M56: voor, M57: tegen.

4100

Dhr. J.P. **HOLLEBEEK** (PvdD): M56: stemverklaring: wij vinden het jammer dat FvD niet even heeft gewacht tot wij hier een inhoudelijk debat over konden voeren. Hoewel wij deze stemming absoluut niet hadden gewild, kunnen wij gezien de letter van de motie niet tegen stemmen, dus met pijn in ons hart zullen wij voor beide moties stemmen, omdat wij het aan onze kiezers verplicht zijn om een consequente lijn aan te houden. Beide moties voor.

Ines **KOSTIĆ** (PvdD): M56 en M57: voor.

Dhr. F.A.S. **ZOON** (PvdD): M56 en M57: voor.

4105

Mw. I.A. **BEZAAN** (PVV): M56 en M57: voor.

Dhr. M. **DEEN** (PVV): M56 en M57: voor.

Dhr. N. **KAPTHEIJNS** (PVV): M56 en M57: voor.

4110

Mw. R. **ALBERTS-OOSTERBAAN** (SP): ik stem tegen beide moties.

Dhr. W. **HOOGERVORST** (SP): ik stem tegen M56 en M57.

Dhr. E.M.A. **SMALING** (SP): zonder debat stem ik tegen beide moties.

4115 Dhr. M.C.A. **KLEIN** (CU): M 56 en M57 stemverklaring: de discussie over biomassa is volledig gepolariseerd en FvD doet extra veel moeite om dat vuurtje verder op te stoken en nog afgezien van het feit dat wij geen voorstander zijn van een politiek van polarisatie, zijn wij het inhoudelijk ook niet eens met deze moties. M56 vraagt aan GS om zich richting Vattenfall uit te spreken tegen de biomassacentrale in Diemen, maar het zou een oproep moeten zijn om samen met Vattenfall te kijken hoe wij de duurzame energiedoelstellingen op een goede manier kunnen realiseren en in een overgangsfase naar echte duurzame alternatieven is verantwoorde biomassa
4120 waarschijnlijk noodzakelijk. De uitspraak in M57 is veel te kort door de bocht. Ik adviseer de heer Van den Berg het rapport van het PBL "Beschikbaarheid en toepassingsmogelijkheden van duurzame biomassa" eens te lezen om de nuance te vinden die hij zo overduidelijk mist. Ik stem tegen beide moties.

4125 Mw. W. **VAN SOEST** (50PLUS/PvdO): Wij stemmen voor beide moties.

dhr. R.J.P. **BALJEU** (Fractie Baljeu): Wij stemmen voor beide moties.

4130 Dhr. G.E.E. **EVERDUIM** (DENK): Niet aanwezig.

De **VOORZITTER**: Wij gaan nu de stemmen tellen. Dit is de definitieve stemming dus die uitslag ziet u niet meer terug in de gebundelde peilingen die per stembrief bij u langskomen. Motie 56 is verworpen met 34 stemmen tegen en 20 stemmen voor en motie 57 is verworpen met 38
4135 stemmen tegen en 16 stemmen voor.

14. Sluiting

De **VOORZITTER**: In het presidium hadden wij erop gegokt dat wij de vergadering vanavond rond 21.00 uur zouden kunnen afsluiten en dat is ook gelukt. Ik wil u allemaal erg bedanken voor uw
4140 inzet en voor de afgelopen periode, want het heeft van ons allemaal veel gevergd om tijdens corona digitaal te kunnen vergaderen, maar dat heeft u allemaal op perfecte wijze gedaan. Ik wil ook de griffie en de ambtelijke ondersteuning bedanken voor de afgelopen periode, want het heeft van iedereen behoorlijk extra energie gekost om het allemaal te regelen, maar wij zijn er gelukkig goed in geslaagd. De eerstvolgende Statenvergadering na het reces zal op 14 september
4145 plaatsvinden op een externe locatie, over de details hebben wij met de leden van het presidium voor 15 juli nog contact, omdat het vooralsnog niet fysiek mogelijk is op het provinciehuis, maar daar wordt u nader over geïnformeerd. Ik wens u een heel fijn zomerreces toe en zie u graag gezond en wel weer terug. Ik sluit de vergadering om 21.00 uur.

4150
